

Гантер С. Томпсон

Страх і відраза в Лас-Вегасі

ПЕРША
УКРАЇНСЬКА
ПЛАТФОРМА
КРАУДПАБЛІШИНГУ

Видаймо наші улюблені книжки разом!
www.komubook.com.ua

Hunter S. Thompson

FEAR AND LOATHING IN LAS VEGAS

A SAVAGE JOURNEY TO THE HEART
OF THE AMERICAN DREAM

A Novel

Гантер С. Томпсон

СТРАХ І ВІДРАЗА В ЛАС-ВЕГАСІ

ШАЛЕНА ПОДОРОЖ У СЕРЦЕ
АМЕРИКАНСЬКОЇ МРІЇ

Роман

Переклад з англійської
Гєника Бєлякова

Видавництво «Комубук»
Київ – 2016

УДК 821.111'06(73)-311.3.03=161.2

ББК 84(4Спо=Англ)6-44

T56

Гантер С. Томпсон

Страх і відраза в Лас-Вегасі: шалена подорож у серце американської мрії / Гантер С. Томпсон; переклад з англ. Геніка Белякова. – Київ: Комубук, 2016. – 224 с.

ISBN 978-966-97490-0-0

«Час від часу енергія цілого покоління вибухає одним потужним зосередженим спалахом з причин, які свого часу ніхто насправді не розуміє – і які, якщо озирнутись назад, так і не пояснюють, що ж насправді відбулося», – говорить герой роману Гантера С. Томпсона (1937 – 2005) «Страх і відраза в Лас-Вегасі» (1972). Ця енергія викликає ейфорію, однак коли вона згасає, то залишає по собі лише сумні, випалені спалахом ландшафти, із якими доводиться якось давати собі раду. Рауль Дьюк, знаменитий гонзо-журналіст та, за його власними словами, «одна з потвор, які втекли від Покоління Кохання», мчить на шикарному червоному кабріолеті разом зі своїм адвокатом-самоанцем пустелею до Лас-Вегаса, переслідуючи те, що видається йому Американською Мрією, однак відкриває для себе лише її темну, бридку сторону. «Страх і відраза в Лас-Вегасі» – це роман про похмілля після шаленої вечірки довжиною в ціле десятиліття, сповнений галюциногенним гумором, сюрреалістичними кошмарами, ідким сарказмом та щемливою ностальгією за прекрасним часом, коли покоління дітей-квітів «неслося на гребені високої та прекрасної хвилі...».

Переклад Геніка Белякова

Дизайн обкладинки Варвари Перекрест

Fear and Loathing in Las Vegas

Copyright © 1971, Estate of Hunter S. Thompson

All rights reserved

© Estate of Hunter S. Thompson, 1971

© ТОВ Комубук, українське видання, 2016

Усі права застережено

**Бобу Гігеру з причин, які тут не варто пояснювати,
І Бобу Ділану за *Mister Tambourine Man***

*Той, хто перетворить себе на звіра,
позбавиться болю людського буття.*

Доктор Джонсон

ЧАСТИНА ПЕРША

Ми знаходилися десь поблизу Барстоу, на краю пустелі, коли наркотики почали вставляти. Пам'ятаю, як сказав щось типу: «Щось мені в голові паморочиться. Може, ти сядеш за кермо...» Аж раптом довкола почувся жажливий рик, і в небі з'явилася купа створінь, що нагадували величезних кажанів. Вони кидалися вниз, верещали і налітали на наш автомобіль, що мчав зі швидкістю приблизно сто миль за годину, з опущеним дахом, прямуючи до Лас-Вегаса. Хтось закричав: «Боже правий! Що це за тварюки?»

Раптом знову стало тихо. Мій адвокат здер із себе сорочку і поливав собі пузо пивом, аби краще засмагнути.

— Якого біса ти кричиш? — пробурмотів він, сховавши очі під своїми величезними іспанськими сонцезахисними окулярами й підставивши обличчя сонцю.

— Не зважай, — відказав я. — Твоя черга керувати машиною.

Я вдарив по гальмах і скерував Червоне Акулище до узбіччя. «Немає сенсу казати йому про кажанів, — подумав я. — Скоро цей виродок сам їх побачить».

Уже був полудень, а нам усе ще лишалося їхати більше, ніж сотню миль. Ці милі будуть важкими. Я знав, що дуже скоро нас накриє з головою. Але відступати було нікуди, і часу на відпочинок ми також не мали. Доведеться про-

риватися. Реєстрація преси на фантастичні мотоперегони *Mint 900* вже розпочалася, і нам необхідно було дістатися туди до четвертої, щоб забити собі номер із звуконепроникними стінами. Модний нью-йоркський спортивний журнал попіклувався про нашу реєстрацію, а також про цей здоровенний червоний *Chevy*, який ми щойно взяли напрокат у Сансет-Стріп... і зрештою, я був професійним журналістом, тож мусив *написати статтю*, чого б це мені не вартувало.

А ще редакція спортивного журналу дала мені 300 баксів готівкою, більшість із яких ми вже витратили на надзвичайно небезпечні наркотики. Наш багажник нагадував мобільну поліцейську лабораторію. У нас було два пакети трави, сімдесят п'ять пігулок мескаліну, п'ять листків з марками сильнодіючої кислоти й безліч усякого штибу різнокольорових стимуляторів, транків, метамфетамінів та екстазі, а ще кварта текіли, кварта рому, ящик *Budweiser*'а, пінта чистого ефіру й два десятки амілонітрів.

Усе це ми зібрали впродовж минулої ночі, оскаженіло літаючи всім округом Лос-Анджелеса — від Топанги до Воттса. Ми гребли все, що траплялося нам до рук. Не те, щоб нам усе це було *необхідне* для поїздки, але щойно в тебе опиняється серйозна колекція наркоти, ти прагнеш зробити її якомога більшою.

Єдине, що мене непокоїло, — це ефір. На світі немає нічого більш безпорадного, безвідповідального й розпусного, ніж людина, накачана ефіром. І я знав, що невдовзі ми доберемося й до цієї гидоти. Цілком імовірно, на наступній заправці. Ми спробували вже майже все, а тепер — так, тепер саме час було добряче занюхати ефіру. Й останню сотню миль проїхати в стані жахливого слинявого судомного ступору. Єдина можливість підтримувати себе в тонусі під ефіром — це приймати амілонітрит — не

так, щоб одразу закинутись під зав'язку, але поступово — лише щоб мати змогу сфокусуватися на дорозі на швидкості дев'яносто миль за годину через Барстоу.

— Чувак, саме так і треба подорожувати, — сказав мені мій адвокат.

Він нахилився, щоб додати гучності радіо, мутикаючи під ритм-секцію, намагаючись співати: «Лиш раз переступити межу, Боже... Лиш раз переступити межу...»

Лиш раз? Йолопе! Зачекай-но, побачиш клятих кажанів. Я ледь чув те радіо... сповз на сидінні, борючись із магнітолою, із якої щосили лунала *Sympathy for the Devil*¹. Це була єдина касета, що ми мали, тож крутили її по колу, знову й знову, створюючи божевільний контрапункт до радіопередач. І це дозволяло підтримувати дорожній ритм. Постійна швидкість — запорука економії пального, і це чомусь здавалося важливим. Справді. Під час такої подорожі потрібно стежити за паливом. Уникати різких прискорень, від яких кров б'є у скроні.

Мій адвокат помітив автостопера задовго до мене.

— Підкиньмо малого, — мовив він, і ще до того, як я встиг йому щось заперечити, зупинив авто, а цей бідний оклахомець уже біг до нас із посмішкою від вуха до вуха й криком: «Чорт! Ще ніколи в житті не їздив у кабріолеті!».

— Невже? — запитав я. — Ну то, сподіваюсь, ти до цього готовий, га?

Малий, погоджуючись, кивнув, а ми вже зірвалися з місця.

— Ми — твої друзі, — сказав мій адвокат. — Ми не такі, як решта.

«Боже, — подумав я, — він вже перегнув палку».

— Більше про це ні слова, — різко сказав я. — Інакше натравлю на тебе п'явок.

¹ *Sympathy for the Devil* — тут і далі прим. пер.: «Співчуття дияволу» (англ.), пісня гурту *The Rolling Stones*.

Він посміхнувся, вдаючи, що зрозумів. На щастя, у машині був такий шум — вітер, радіо, магнітола, — що малий на задньому сидінні навряд чи міг чути, про що ми говоримо. Чи таки міг?

«Як довго ми *протримаємося?*» — думав я. Скільки ми витримаємо, доки хтось із нас не почне з ним тріпатися? А що він подумає тоді? Ця ж закинута пустеля — це останнє відоме місце перебування родини Менсона. Чи спаде йому це на думку, коли мій адвокат почне кричати щось про кажанів чи скатів-мант, котрі кидатимуться на нашу машину? Якщо так — що ж, тоді нам доведеться просто відрізати йому голову й десь його тут закопати. Адже зрозуміло, що ми в жодному разі не можемо його відпустити. Цей малий одразу ж розпатякає про нас яким-небудь місцевим поліцейським-нацистам, котрі поженуться за нами, мов ті пси.

Боже! Я це сказав? Чи лише подумав? Я говорив? Вони мене чули? Я озирнувся на свого адвоката, але той, здавалося, мало на що звертав увагу — витріщився на дорогу, витискаючи з Червоного Акулища щонайменше під сотню миль за годину. Із заднього сидіння також ані звуку.

«Можливо, мені краще поговорити з цим малим, — подумав я. — Якщо я хоча б усе *поясню*, може, він заспокоїться».

Звісно. Я перехилився через спинку сидіння й широко, по-дружньому усміхнувся йому... із захопленням вивчаючи форму його черепа.

— До речі, — сказав я, — ти маєш дещо затишити.

Він вирячився на мене, не кліпаючи очима. Це він що, зубами скрегоче?

— Ти мене *чуєш?* — прокричав я.

Малий кивнув.

— Добре, — мовив я. — Бо я хочу, аби ти зрозумів, що

ми їдемо до Лас-Вегаса, щоб відшукати Американську Мрію.

— Саме для цього ми й взяли напрокат цю тачку, — посміхнувся я. — Тільки так можна це зробити. В'їжджаєш?

Він знову кивнув головою, але в його очах була помітна знервованість.

— Я хочу, щоб ти розумів, із чого все почалося, — сказав я. — Це зловісна місія з обертонами страшенної небезпеки... Чорт, я взагалі забув про пиво. Будеш?

Малий заперечливо покрутив головою.

— Як щодо ефіру? — запитав я.

— Що?

— Нічого. Давай в усьому розберемось. Розумієш, ще двадцять чотири години тому ми сиділи собі у готелі *Polo Lounge* у Беверлі-Гіллз, звісно ж, у патіо — ми просто сиділи собі там під пальмою, і тут цей карлик у формі підходить до нас із рожевим телефоном і каже: «Певно, це дзвінок, на який Ви чекали».

Я засміявся, відкрив банку пива, заливши піною все заднє сидіння, і продовжив.

— І знаєш що? Він таки мав рацію! Я чекав на дзвінок, але й гадки не мав, хто мені подзвонить. Шариш?

Обличчя малого нагадувало маску, що виражала німий жах і збентеження. Я бездумно провадив далі.

— Хочу, щоб ти зрозумів. Чоловік за кермом — мій адвокат. Це не якийсь мудак із Сансет-Стріп. Бляха, та ти поглянь на нього! Невже він не такий, як ми з тобою? Може, так здається через те, що він іноземець. Думаю, він — самоанець. Але яка різниця? Ти маєш якісь упередження?

— О, чорт, ні! — прошебетав він.

— Я так і думав, — мовив я. — Адже, незважаючи на його расову приналежність, цей чоловік багато для мене значить.

Я озирнувся на свого адвоката, але його думки літали

десь-інде.

Я вдарив по водійському сидінні кулаком.

— Це — *важливо*, чорт забирай! Це — *правдива історія!*

Автомобіль дещо хитнуло вбік, та він знову повернувся на попередній курс.

— Відпусти мою шию, блядь! — скрикнув мій адвокат.

Малий ззаду виглядав так, наче був готовий випробувати долю й вистрибнути з машини на ходу. Ми почали його напружувати — але чому? Я не доганяв, я розгубився. Чи ми не спілкувалися? Невже ми опустили до рівня *тупих тварюк*?

Це все через те, що я розказував правду. Точно. І це було надзвичайно важливо. Я це відчував. *Задля* нашої ж подорожі ми мали з усім розібратися. Ми ж таки просиділи там у тому *Polo Lounge* купу часу — пили коктейлі Сінгапур Слінг з мескаліном, запивали їх пивом. А коли подзвонили, я вже був готовий.

Як мені пригадується, карлик обережно підійшов до нашого столика, і коли він простягнув мені той рожевий телефон, я не мовив і слова, лише слухав. А тоді поклав слухавку й повернувся до свого адвоката.

— Це — з редакції, — сказав я. — Вони хочуть, щоб ми негайно вирушали до Лас-Вегаса і зв'язалися там із португальським фотографом на ім'я Ласерда. Він розповість нам деталі. Усе, що нам потрібно, — це зареєструватися, а тоді він нас знайде.

Деякий час мій адвокат сидів у кріслі мовчки, а тоді раптово ожив.

— *Сраний Бог!* — вигукнув він. — Я в'їжджаю в цю *схему*. Схоже, ми вляпалися по самі яйця!

Він запхав свою камуфляжну футболку під білий віскозний піджак і замовив ще випивки.

— Доки це все не почалося, тобі необхідна хороша юридична консультація, — мовив він. — І ось моя перша

порада: винайми щонайшвидший кабріолет і забирайся з Лос-Анджелеса в найближчі сорок вісім годин.

Він понуро похитав головою.

— Мої вихідні коту під хвіст. Це ж доведеться їхати з тобою, а до того ж нам ще потрібно озброїтись.

— Чому б ні? — відказав я. — Якщо це взагалі варто робити, то краще вже зробити все якнайкраще. Нам потрібно буде добряче затаритись і намотити готівки — навіть якщо вона знадобиться нам лише на наркотики і надчутливий диктофон, щоб постійно все записувати.

— Про що треба писати? — запитав він.

— *Mint 400*, — відповів я. — Найдорожчі позашляхові перегони мотоциклів і баггі в історії спорту — фантастичний спектакль на честь якогось товстопузого *жирдя* на ім'я Дель Вебб, власника шикарного готелю *Mint* у серці Лас-Вегаса... принаймні так пишуть у прес-релізі. Мені щойно зачитали його мої люди з Нью-Йорка.

— Що ж, — сказав він, — як твій адвокат, я раджу тобі купити мотоцикл. Інакше, як нам із цим впоратися?

— Ніяк, — відказав я. — Де б нам дістати *Vincent Black Shadow*²?

— Це ще що?

— Чудо, а не байк, — відповів я. — Нова модель має близько двох тисяч кубічних дюймів, дві сотні кінських сил, чотири тисячі обертів за хвилину. До того ж усе це на магнієвій рамі з двома сидіннями з пінополістиролу і загальною вагою усього лише двісті фунтів.

— Для цього звіра це те, що треба, — сказав він.

— Саме так, — запевнив його я. — Маневрує він хуйово, але на прямій його сам чорт не дожене. Він і літак пережене, доки той не злетить.

² *Vincent Black Shadow* – (англ. «Вінсент Чорна Тінь») британський мотоцикл, вважається одним із найкращих у світі.

— Доки не злетить? — перепитав він. — А ми з ним упо-
раємося?

— Безперечно, — відказав я. — Подзвоню в Нью-Йорк,
щоб надіслали бабла.

2.

УРВАТИ 300 БАКСІВ У СВИНОМАТКИ В БЕВЕРЛІ-ГІЛЛЗ

У нью-йоркському офісі про *Vincent Black Shadow* ніхто нічого не знав — вони направили мене в лос-анджелеське відділення, яке знаходилося просто в Беверлі-Гілліз за кілька довгих кварталів від *Polo Lounge*. Але коли я туди дістався, то бухгалтерка відмовилася видати мені більше, ніж 300 баксів готівкою. Вона й гадки не мала, хто я, сказала вона, а я на той час вже обливався потом. Моя кров занадто густа для Каліфорнії — у цьому кліматі мені ніколи не вдавалося знайти з людьми спільну мову. Лише не стікаючи потом... з червоними очима й тремтячими руками.

Тож я взяв ті 300 баксів і пішов. Мій адвокат чекав на мене у барі за рогом.

— Цього не вистачить, — зауважив він. — Хіба що нам відкриють безлімітний кредит.

Я запевнив його, що кредит ми отримаємо.

— Усі ви, самоанці, такі, — сказав я йому. — Ви не вірите в природну чесність культури білих людей. Господи, ще годину тому ми сиділи в цій смердючій парильні, без гроша в кишені, з обломом на всі вихідні, і ось дзвонить якийсь незнайомиць з Нью-Йорка, каже мені їхати в Лас-Вегас і що на витрати йому начхати, а тоді відсилає мене до якогось офісу в Беверлі-Гілліз, де інша незнайомка просто так дає мені 300 баксів... я тобі кажу, чувак, так працює Американська Мрія! Ми будемо останніми дурнями, якщо не сядемо на цю ракету й не полетимо на ній до самого кінця.

— І справді, — відказав мій адвокат. — Ми мусимо це

зробити.

— Саме так, — мовив я. — Але спершу нам потрібна тачка. А після цього — кокаїн. А ще — магнітола для особливої музики і кілька сорочок з Акапулько.

Я відчував, що єдина можливість підготуватися до такої подорожі — вдягнутися, мов павич, і обдовбатися, а вже тоді якнайшвидше перетнути пустелю й *написати статтю*. Не варто уникати відповідальності.

Але про *що* мала бути стаття? Ніхто нічого не сказав. Тож нам доведеться попідкуватися про це самотужки. Свобода Праці. Американська Мрія. Від наркоти в Лас-Вегасі з'їхав з глузду Гораціо Елджер. Тож зробимо це й *зараз*: чиста Гонзо-журналістика.

Але був ще й соціально-психічний фактор. Щоразу, як життя ускладнюється і до тебе починають наближатися ворожі донощики, єдиний дієвий засіб — закинутися гидотною хімією і мчати від Голлівуду до Лас-Вегаса, мов сучий син. Аби розслабитися, як годиться, в утробі пустельного сонця. Просто прибери дах, і нехай усе летить до біса, намасти пику білим кремом для засмаги і мчи, увімкнувши музику на повну і маючи з собою щонайменше пінту ефіру.

Закинутись наркотиками не було проблемою, але машину й магнітофон виявилось не так легко дістати о пів на сьому вечора п'ятниці в Голлівуді. Автомобіль я мав, але він був занадто маленьким і повільним для поїздки через пустелю. Ми зайшли до полінезійського бару, де мій адвокат зробив сімнадцять дзвінків перед тим, як йому вдалося знайти кабріолет потрібної потужності й кольору.

— Притримайте його для нас, — почув я, як він говорив у слухавку. — Ми приїдемо через тридцять хвилин.

А тоді після паузи він закричав: «Що? *Звісно ж*, у джентльмена є кредитна карта! Ти, блядь, взагалі розумієш

з ким говориш?»

— Не звертай увагу на те, що несе ця свиня, — сказав я, щойно він кинув слухавку. — Тепер нам потрібна крамниця аудіотехніки з найкращим товаром. Не щось мініатюрне. Нам треба один з цих бельгійських *Helliowatt*'ів з висувним мікрофоном, який вмикається від голосу, щоб записувати розмови в машинах, що проїжджатимуть повз.

Ми зробили ще кілька дзвінків і нарешті відшукали потрібну апаратуру в крамниці за п'ять миль від нас. Крамниця зачинялася, однак власник сказав, що зачекає, якщо ми поспішимо. Але дорогою ми затрималися через те, що *Stingray*, який їхав попереду нас, зачавив пішохода на бульварі Сансет. Коли ми приїхали, крамниця вже була зачинена. Усередині були люди, але вони відмовлялися вийти до дверей з подвійного скла, доки ми не влупили по них кілька разів і не дали зрозуміти, чого від них хочемо.

Урешті двоє торговців, вимахуючи монтувальними лопатами, наблизилися до дверей, і нам вдалося домовитися через крихітну щілину. Тоді вони відкрили лише на стільки, щоб можна було просунути апарат, а потому грюкнули дверима і знову зачинилися.

— А тепер забирайте ваш товар і валіть звідси нахрін! — прокричав один із них крізь шпарину.

Мій адвокат погрозив їм кулаком.

— Ми ще повернемося, — крикнув він. — Яюсь я ще закладу вам тут нев'ібенну бомбу! У мене — твоє ім'я на чеку! Я знайду, де ти живеш, і спалю твій будинок!

«Це змусить його замислитися, — бурмотів мій адвокат, доки ми від'їжджали. — У будь-якому разі, цей тип — параноїдальний псих. Це одразу помітно».

Наступна проблема спіткала нас у прокаті автомобілів. Після того, як ми підписали всі папери, я заліз у тачку і мало не втратив над нею контроль, задкуючи від стоянки

до заправки. Прокатника це, вочевидь, занепокоїло.

— Скажіть-но... а... хлопці, ви обережно поводитиметеся з цим автомобілем, так?

— Звісно.

— Що ж, слава Богу! — відказав він. — Просто ви щойно перелетіли через бетонне підвищення у два фути заввишки і навіть не загальмували! Сорок п'ять миль заднім ходом! І ви мало не проїхали заправку!

— Я ж нічого не пошкодив, — мовив я. — Я завжди так перевіряю трансмісію. Заднім ходом. Про всяк випадок.

Тим часом мій адвокат саме перекладав ром і лід з мого *Pinto* на заднє сидіння кабриолета. Прокатник нервово за ним спостерігав.

— Скажіть-но, — запитав він, — хлопці, ви що — *п'єте*?

— Я не п'ю, — відповів йому я.

— Просто залий цей сраний бак, — огризнувся до прокатника мій адвокат. — Бляха-муха, ми поспішаємо. Нам ще до Лас-Вегаса їхати, на пустельні перегони.

— Що?

— Не зважай, — відказав я. — Ми — люди відповідальні. Я прослідкував, щоб він закрутив бак, а тоді рушив з місця на першій передачі і втиснувся в потік машин.

— Ще один мучитель, — мовив мій адвокат. — Мабуть, на спідах стирчить.

— Ага. Ти б дав йому кілька червоненьких.

— Такій свині червоненькі не допоможуть, — відказав він. — Але хрін з ним. У нас ще багато справ перед від'їздом.

— Я б хотів розмутити священицькі рясни, — сказав я. — У Лас-Вегасі вони можуть нам знадобитися.

Проте всі крамниці з костюмами були зачинені, а церкву ми грабувати не збиралися.

— Навіщо? — відказав мій адвокат. — Ти, головне, запам'ятай: усі копи — грішні католики. Можеш собі уявити,

що б ці виродки з нами зробили, якби ми потрапили до них, накачані наркотою і алкоголем, у краденому одязі? Боже мій, та вони б нас кастрували!

— Маєш рацію, — мовив я. — І заради Бога, не кури цю трубку на світлофорах. Зрозумій — так ми себе виказуємо. Він кивнув.

— Нам треба великий кальян. Поставиш його на сидінні, щоб не було видно. Якщо хтось подивиться, то подумає, що ми вдихаємо кисень.

Решту ночі ми збирали потрібні речі й набивали ними машину. Після цього захавали мескалін і пішли купатися в океані. Десь на світанку поснідали в кав'ярні в Малібу, а тоді дуже обережно проїхали через місто й пірнули в оповиту смогом трасу, що вела до Пасадени, прямуючи на схід.

ДИВНІ ЛІКИ ПОСЕРЕД ПУСТЕЛІ... КРИЗА ДОВІРИ

Мене все ще трохи непокоїть зауваження нашого авто-стопера про те, що він «ніколи в житті не їздив у кабріолеті». Бідний клоун живе у світі кабріолетів, що постійно проносяться повз нього трасами, і йому ніколи не доводилося *покататися* в жодному з них. Я почувався королем Фаруком. Мене підбивало змусити мого адвоката заїхати до найближчого аеропорту й укласти якусь простісіньку звичайну угоду, за якою ми просто *подарували* б тачку цьому нещасному вилупку. Сказати лише: «Ось, підпиши тут — і машина твоя». Віддати йому ключі, а тоді скористатися кредиткою, щоб чкурнути літаком куди-небудь, наприклад, у Маямі, а там узяти напрокат інший здоровенний кабріолет кольору червоногарячого яблука, щоб уже на ньому на всій швидкості, обдовбавшись наркотою, мчати через океан до останньої зупинки у Кі-Весті... а там обміняти авто на човен. Не зупинятись.

Але ці маніакальні наміри швидко зникли. Не було жодного сенсу підставляти цього невинного хлопця, а окрім того, у мене на цю тачку ще були свої плани. Я не міг дочекатися тієї миті, коли з'явлюся на цій сракодерці в Лас-Вегасі. Можливо, серйозно поганяю на Стріпі — під'їду до того великого світлофора навпроти готелю *Flamingo* і почну кричати на машини, що проїжджатимуть повз: «Ну що, слабаки слиняві?! Що, гомики?! Тільки-но спалахне це сране зелене світло, я дам газу, і вам, підарам сцикливим, на цій дорозі місця не буде!» Саме так. Кинути виклик цим виродкам на їхній же землі. Увійти в занос перед пішохідним переходом, заскреготіти гальмами, підстрибуючи, тримаючи в одній руці пляшку рому, а

іншою тиснуци на клаксон, заглушаючи музику... скляні очі з розширеними зіницями за маленькими чорними заковченими окулярами з золотою оправою, викрикує щось незрозуміле... надзвичайно небезпечний пияк, від якого тхне ефіром і кінцевою стадією психозу. Змушує свій двигун жакливо високо завивати, очікуючи на зміну сигналів світлофора...

Як часто трапляється така можливість? Змусити цю наволоч позеленіти від злості. Старі слони стрибають з пагорбів, щоб розбитися на смерть, старі американці виїжджають на трасу, щоб розбитися вщент у здоровенних автомобілях.

Але наша поїздка була не такою. Вона була ствердженням всього найкращого, правдивого й чесного в нашій національній культурі. Це був величезний фізично відчутний салют на честь фантастичних можливостей, які дарувало життя в цій країні — але лише тим, хто мав силу волі. А з нас вона просто випирала.

Мій адвокат, незважаючи на свої расові вади, зрозумів цей концепт, але до нашого автостопера не так легко було достукатися. Він сказав, що зрозумів, та по його очах я бачив, що це не так. Він мені брехав.

Раптом тачку знесло з дороги, і ми увійшли у крутий віраж на гравії узбіччя. Я налетів на панель приладів. Мій адвокат вдарився об кермо.

— Що сталося? — закричав я. — Нам не можна *тут* зупинятися. Це — земля кажанів!

— Серце, — простогнав він. — Де ліки?

— А, — мовив я. — Ліки. Так ось же вони.

Я поліз до наплічника за амілонітритом. Малого, здалося, паралізувало.

— Не хвилюйся, — сказав я. — У нього хворе серце — стенокардія. Але в нас є ліки. Так, ось і вони.

Я дістав з бляшаної коробочки чотири капсули і дві з

них простягнув своєму адвокату. Він негайно розколов одну в себе під носом, і я вчинив так само.

Мій адвокат глибоко вдихнув і відкинувся на сидінні, вирячившись на сонце.

— Увімкни йобану музику! — прокричав він. — Мое серце тепер, як алігатор! Гучність! Ясність! Бас! Нам потрібен бас!

Він замолотив голими руками в повітрі.

— Що з нами? Ми срані *старі баби*, чи що?

Я ввімкнув радіо й магнітолу одночасно на повну потужність.

— Ах ти падло! Виродок хитродупий! — сказав йому я. — Слідкуй за словами! Ти говориш з доктором журналістики!

Мій адвокат реготав без упину.

— Якого хуя ми *робимо* в цій пустелі? — кричав він. — Хто-небудь, викличте поліцію! Нам потрібна допомога!

— Не зважай на цю свиню, — мовив я до автостопера. — Він важко переносить ліки. Насправді, ми *обоє* — доктори журналістики, і ми прямуємо до Лас-Вегаса, щоб написати головну статтю нашого покоління.

А тоді почав сміятися я...

Мій адвокат повернувся до малого.

— Правду кажучи, — проказав він, — ми їдемо в Лас-Вегас, щоб завалити героїнового барона на ім'я Дикий Генрі. Я знав його багато років, але він нас намахав — а ти ж знаєш, що це означає, так?

Я хотів закрити йому пельку, але ми обидва були безпорадними від сміху. Якого хуя ми *робимо* в цій пустелі, якщо в нас обох хворе серце?

— Дикий Генрі весь свій чек перевів у готівку! — гаркнув мій адвокат до малого на задньому сидінні. — Ми йому легені вирвемо!

— А тоді з'їмо їх! — ляпнув я. — Цьому виродку це так

не минеться! Що взагалі відбувається в цій країні, якщо якийсь гівнюк дозволяє собі знущатися над доктором журналістики?

Ніхто не відповів. Мій адвокат розколював другу капсулу амілонітриту, а малий виліз із заднього сидіння і ковзнув по багажнику.

— Дякую, що підкинули! — крикнув він. — Дуже дякую. Ви — кльові. За мене не хвилюйтесь.

Ноги автостопера торкнулися асфальту, і він чкурнув у бік Бейкера. Через пустелю, у якій, куди не кинь оком, не було видно жодного дерева.

— Зачекай! — закричав йому я. — Повернись — візьми пивка.

Але, вочевидь, він мене не почув. Музика грала занадто гучно, та й біг він дуже швидко.

— Щасливої дороги, — сказав мій адвокат. — Цей малий — натуральний псих. Я аж занервував. Бачив його очі?

Він усе ще заходився реготом.

— Боже, — мовив він. — Чудо, а не ліки!

Я відчинив дверцята й перейшов до місця водія.

— Посувайся, — сказав я. — За кермо сяду я. Нам треба забратися з Каліфорнії, доки цей малий не знайшов копів.

— Бляха, та на це кілька годин піде, — відказав мій адвокат. — Йому в будь-який бік сотню миль пертись.

— Як і нам, — зауважив я.

— Давай розвернемо тачку і повернемося в *Polo Lounge*, — запропонував він. — Там вони нас не шукатимуть.

Я його проігнорував.

— Відкоркуй текілу, — крикнув я, коли у вухах знову засвистів вітер.

Вирвавшись на дорогу, я натиснув на газ. Незабаром мій адвокат нахилився до мене з мапою.

— Попереду є місце, яке зветься Мескалінові джерела, — мовив він. — Як твій адвокат, я раджу зупинитися там

і скупатися.

Я покрутив головою.

— Я наполягаю на тому, щоб прибути в готель *Mint*, доки не завершилася реєстрація преси, і це не обговорюється, — сказав я. — Інакше нам доведеться платити за номер.

Він кивнув.

— Але забудьмо всю цю фігню про Американську Мрію, — сказав мій адвокат. — Справді *важлива* річ — це Самоанська Мрія.

Він саме порпався в наплічнику.

— Думаю, саме час захавати марку, — мовив він. — Той дешевий мескалін давно вже випарувався, і я не знаю, чи зможу й надалі нюхати, як смердить цей сраний ефір.

— А мені *подобається*, — відказав я. — Треба змочити ним рушника і покласти його на підлогу біля педалі газу, щоб пари піднімалися до мене всю дорогу до Лас-Вегаса.

Мій адвокат переставив касету в магнітолі на іншу сторону.

Радіо кричало: «Владу народу — просто зараз!» Політична пісня Джона Леннона, що спізнився років на десять.

— Цьому нікчемі варто було залишитися там, де він був, — сказав мій адвокат. — Такі підари, як він, тільки заважають, коли намагаються корчити з себе щось серйозне.

— Говорячи про серйозне, — сказав я, — думаю, саме час для ефіру й кокаїну.

— Забудь про ефір, — відказав він. — Залишмо його, щоб змочити килим у номері. Ось тобі. Твоя половинка сонцесяйної марки. Просто розжуй її, як гумку.

Я узяв марку й розжував. Тепер мій адвокат боровся з сільничкою, у якій ми тримали кокаїн. Відкривав. Розсипав. А тоді закричав, загрибаючи руками повітря, коли нашу чудову білу пудру розвіяло вітром по пустельній

трасі. Від Червоного Акулища відлетіла надзвичайно дорога хмарка.

— О, Боже! — простогнав він. — Ти бачив, що Бог зробив з нами?

— Бог цього не робив! — закричав я. — Це все ти. Йобаний лягавий кріт! Я з самого початку здогадувався, хто ти, свиня!

— Обережніше, — мовив він.

І раптом він вже вимахував у мене перед носом товстим чорним *Magnum*’ом .357. Короткоствольним кольтом *Python* 5 зі скошеним барабаном.

— Тут до біса грифів, — сказав мій адвокат. — Вони ще до ранку обчистять твої кістки.

— Ах ти шльондра! — сказав я. — Коли дістанемося Лас-Вегаса, я змушу тебе з’їсти гамбургер. Як думаєш, що зробить Наркотична партія, коли я з’явлюся перед ними з самоанським лягавим?

— Вони вб’ють нас обох, — відповів він. — Дикий Генрі знає, хто я такий. Бляха, та я ж твій *адвокат*.

Його знову охопив дикий регіт.

— Ти під зав’язку накачався кислотою, дурню. Буде збіса чудово, якщо ми встигнемо дістатися до готелю й зареєструватися, доки ти не перетворишся на дику тварину. Ти готовий? Зареєструватися у лас-вегаському готелі під чужим ім’ям з наміром обдурити державу, перебуваючи в цей час під кислотою?

Він знову зареготав, а тоді запхав носа в сільничку, намагаючись поцілити тонкою зеленою трубочкою, скрученою з двадцятибаксової банкноти в те, що лишилося від порошку.

— Скільки в нас часу? — запитав я.

— Можливо, ще хвилин тридцять, — відповів він. — Як твій адвокат, я раджу тобі їхати якомога швидше.

Лас-Вегас був просто попереду нас. За синьою імлою

пустельної пилюки я вже бачив на небокраї ряд готелів: *Sahara*, *Landmark*, *Americana* і зловісний *Thunderbird*³ — віддалене скупчення сірих прямокутників, що виростили з кактусів.

Тридцять хвилин. Ми мали бути вже дуже близько. Нашою ціллю була висока башта готелю *Mint* у центрі міста — а якщо ми не встигнемо туди, доки взагалі не втратимо над собою контроль, залишалася ще окружна в'язниця Невади в Карсон-сіті. Одного разу я там вже був, щоправда, лише для того, щоб поспілкуватися з в'язнями, але я не мав жодного бажання туди повертатися за будь-яких обставин. Тож насправді вибору ми не мали — крізь стрій під ударами палиць, і чорт з тою кислотою. Витримати всю офіційну маячню, залишити тачку на готельному паркінгу, владнати все з клерком на рецепшені, впоратися з коридорним, отримати посвідчення преси — і все це фальшиво, абсолютно незаконно, брешучи в обличчя, але, звісно ж, це треба було зробити.

«ВБИЙ ТІЛО, І ГОЛОВА ПОМРЕ САМА»

Чомусь ця фраза з'являється в моєму записнику. Можливо, це якось пов'язано з Джо Фрейзером. Чи він ще живий? Чи ще може говорити? Бачив я цей бій у Сіетлі, жахливо обдовбаний, я сидів десь за чотири місця від губернатора в одному ряду з ним. Хай там як — болючий досвід — гідне завершення шістдесятих. Тім Лірі сидів у в'язниці *Eldridge Cleaver* в Алжирі, Боб Ділан стриг капусту у Грінвіч-віллідж, обох Кеннеді вбили мутанти, Оузли практикував орігами в колонії на острові Термінал,

³ *Sahara*, *Landmark*, *Americana*, *Thunderbird* – назви готелів у Лас-Вегасі. *Landmark* (англ.) – «Орієнтир», *Thunderbird* (англ.) – «Птах Грози», міфічна істота у віруваннях американських індіанців.

і до всього того Кассія/Алі дивовижним чином скинула з п'єдесталу людина-гамбургер, чоловік, котрий був при смерті. Але Джо Фрейзер, як і Ніксон, переміг з тих причин, які такі люди, як я, відмовляються розуміти, принаймні не погоджуються з ними вголос.

...Утім, то була інша епоха, що згоріла й зникла задовго до жорстоких реалій цього дурнуватоного 1971-го року після Різдва Христового. Із того часу багато що змінилося. І ось я в Лас-Вегасі в ролі кореспондента чудового дорожнього журналу, який послав мене сюди на Червоному Акулищі з причин, про які, здається, нікому нічого не було відомо. «Просто будь там, — сказали вони, — і ми з тобою зв'яжемося...».

Звісно ж. Бути там. Але коли ми врешті приїхали до готелю *Mint*, майстерності мого адвоката не вистачило, щоб полегшити процедуру реєстрації. Нас змусили стояти в черзі разом з рештою, що за таких обставин виявилось надзвичайно складно. Я продовжував собі повторювати: «Тихо, спокійно, нічого не говори... розмовляй тільки тоді, коли до тебе звертаються: ім'я, звання і назва видання, ось і все, не зважай на цю страшну наркоту, уяви, що нічого не відбувається...» Не можливо описати жах, який я відчув, коли в кінці кінців прорвався до рецепшену і почав лепетати. Під кам'яним поглядом цієї жінки всі мої добре завчені фрази розвалилися на шматки.

— Привіт, — проказав я. — Мене звуть... а, Рауль Дьюк... так, я є у списку, звісно ж. Безкоштовний обід, остаточна мудрість, все за ваш рахунок... а чому б ні? Зі мною мій адвокат, і я, звичайно ж, розумію, що його немає у списках, але нам *потрібен* цей номер, так, насправді цей чоловік — мій *водій*. Ми приїхали на Червоній Акулі з самого Сансет-Стріп, тож саме час отримати щось на десерт, чи не так? Еге ж. Просто перевірте за списком і пересвідчитесь. Не хвилюйтесь. Який рахунок? Що далі?

Жінка й оком не змигнула.

— Ваша кімната ще не готова, — сказала вона. — Але дехто вас шукає.

— Ні! — закричав я. — Чому? Ми ж іще нічого не *скоїли*!

Мої ноги зробилися гумовими. Я схопився за стіл і навис над нею. Вона простягнула мені конверт, але я відмовлявся його узяти. Обличчя жінки *змінювалося*: набухало, пульсувало... виступили страшніючі зелені щоки й ікла, морда мурени! Смертельна отрута! Я відсахнувся, наскочивши на мого адвоката, котрий схопив мене за руку, потягнувшись, аби взяти повідомлення.

— Я про нього попідкуюся, — сказав він жінці-мурені. — У нього хворе серце, але в мене вдосталь ліків. Мое ім'я — Доктор Гонзо. негайно підготуйте наш номер. Ми зачекаємо в барі.

Коли він повів мене геть, жінка знизала плечима. У місті, де повно справжніх божевільних, ніхто не *звертає увагу* на накачаного кислотою дивака. Ми проштовхалися крізь натовп у головній залі й відшукали два вільних стільці за баром. Мій адвокат замовив два коктейлі куба лібре з пивом, додав туди мескалін, а тоді відкрив конверт.

— Хто такий Ласерда? — поцікавився він. — Він чекає на нас у кімнаті на дванадцятому поверсі.

Я ніяк не міг пригадати. Ласерда? Ім'я знайоме, але зібратися з думками не вдавалося. Довкола нас відбувалися страшні речі. Праворуч від нас здоровенна рептилія вгризалася в шию якоїсь жінки, килим виглядав просяклого кров'ю губкою — по ньому неможливо було пересуватися, неможливо було ступити й кроку.

— Скажи, щоб мені принесли туфлі для гольфу, — прошепотів я. — Інакше живими ми звідси не вийдемо. Ти помітив, що ящірки без жодних проблем ходять по цій гидоті? Це тому, що на лапах у них є *кігті*.

— Ящірки? — перепитав мій адвокат. — Якщо ти дума-

еш, що в нас зараз якісь проблеми, почекай, доки побачиш, що буває у ліфтах.

Він зняв свої бразильські сонцезахисні окуляри, і я помітив, що до цього він плакав.

— Я щойно ходив нагору до цього Ласерди, — мовив він. — Сказав йому, що нам все про нього відомо. Він сказав, що працює фотографом, але я згадав Дикого Генрі — і це подіяло. Він вдавав. Я побачив це в його очах. Він зрозумів, що ми приїхали за ним.

— Він знає, що в нас є револьвери? — запитав я.

— Ні. Але я сказав йому, що в нас є *Vincent Black Shadow*. Він мало не всцявся зі страху.

— Добре, — сказав я. — Але що з нашим номером? І туфлями для гольфу? Ми ж посеред йобаного гадючника! І хтось ще продає цим сраним потворам *бухло*! Скоро вони розірвуть нас на шматки. Боже, поглянь на підлогу! Ти коли-небудь бачив стільки крові? Скількох же вони тут убили?

Я вказав на гурт, що, здавалося, спостерігав за нами з іншого кінця зали.

— Боже, блядь! Ти тільки поглянь на ту банду! Вони нас помітили!

— Це — стіл реєстрації для преси, — відказав мій адвокат. — Там ти маєш отримати акредитацію. Бляха, давай вже з цим завершимо. Ти закінчиш тут, а я попідкуюся про кімнату.

4.

ШАЛЕНА МУЗИКА І ЗВУКИ ПОСТРІЛІВ БАГАТЬОХ ДРОБОВИКІВ... БРУТАЛЬНІ ВІБРАЦІЇ СУБОТНЬОГО ВЕЧОРА У ЛАС-ВЕГАСІ

Урешті-решт ми потрапили в номер перед заходом сонця, і мій адвокат негайно схопив телефон і замовив чотири клубних сендвічі, чотири креветкових коктейлі, квартиру й дев'ять свіжих грейпфрутів.

— Вітамін С, — пояснив він. — Нам потрібний увесь, який тільки можна дістати.

Я погодився. Випивка почала попускати від кислоти, і я вже міг впоратися зі своїми галюцинаціями. Офіціант мав невиразні рептилячі риси, однак мені вже не ввижались величезні птеродактилі, котрі повзали коридорами у ріках свіжої крові. Єдиною моєю проблемою тепер була гігантська неоновна вивіска за вікном, яка затуляла вид на гори — мільйони кольорових кульок бігали надзвичайно складно сплеченим маршрутом, блимали дивні символи і філігрань, все це гучно гуло...

— Визирни надвір, — сказав я.

— Навіщо?

— Там велика... машина в небі... якась електрична змія... вона суне просто на нас.

— Застрель її, — відказав мій адвокат.

— Не зараз, — сказав я. — Я хочу вивчити її звички.

Він пішов у куток і почав тягнути за ланцюжок, щоб опустити жалюзі.

— Слухай, — мовив він, — ти мусиш припинити розводитися про змій, п'явок, ящірок і всяку таку фігню. Мене це бісить.

— Не переймайся, — відказав я.

— *Не перейматись?* Боже, та я у барі мало з глузду не з'їхав. Вони нас туди більше ніколи не пустять — після тієї сцени, що ти влаштував перед столом для преси.

— Якої сцени?

— Ах ти ж, виродку, — сказав він. — Я лишив тебе самого всього на три хвилини! А ти налякав тих людей до всирачки! Вимахуючи тим сраним кілком і кричачи щось про рептилій. Тобі пощастило, що я вчасно повернувся. Вони вже готові були викликати копів. Я сказав, що ти просто напився і що заберу тебе в номер під холодний душ. Чорт! Вони дали нам посвідчення преси, тільки щоб тебе здихатися.

Мій адвокат нервово походжав з кутка в куток.

— Боже, мене від цієї сцени одразу ж попустило! Мені необхідно трохи наркоти. Що ти зробив з мескаліном?

— У наплічнику, — відказав я.

Він відкрив рюкзак і, доки я вмикав магнітофон, ковтував дві пігулки.

— Може, і тобі варто однією закинутись? — запитав він. — Тебе все ще плющить від кислоти.

Я погодився.

— Нам потрібно дістатися треку перед тим, як стемніє, — сказав я. — Але у нас ще є час подивитися новини. Розріжмо цей грейпфрут і приготуймо добрий ромовий пунш, можливо, додамо в нього марку... А де наша тачка?

— Ми віддали її комусь на стоянці, — відповів він. — У мене у портфелі є квиток.

— Який номер? Я подзвоню вниз і скажу їм відмити цю падлу від бруду й пилюки.

— Хороша ідея, — відказав мій адвокат, але відшукати квиток не зміг.

— Що ж, нам пиздець, — зауважив я. — Їх ніколи не переконати віддати машину без доказу, що вона наша.

Він на хвилинку задумався, а тоді схопив телефон і попросив з'єднати його з паркінгом.

— Це — Доктор Гонзо з вісімдесят п'ятого, — сказав він. — Здається, я загубив свій корінець на червоний кабріолет, який залишив у вас, але я хочу, щоб мою машину помили й приготували до виїзду через тридцять хвилин. Ви можете принести мені дублікат квитка?.. Що... О?.. Ну то й добре.

Мій адвокат поклав слухавку і потягнувся за трубкою з гашишем.

— Жодних проблем, — сказав він. — Цей чоловік пам'ятає моє обличчя.

— Добре, — відказав я. — Вочевидь, доки ми туди приїдемо, вони вже розставлять на нас тенета.

Він похитав головою.

— Як твій адвокат, я раджу тобі за мене не перейматися.

У теленовинах показували вторгнення в Лаос — серії жахливих трагедій: вибухи й покручені уламки, люди, що тікають у паніці, генерали Пентагону, котрі торочать божевільну брехню.

— Вимкни це лайно! — закричав мій адвокат. — Ходімо звідси!

Мудре рішення. Невдовзі після того, як ми сіли в тачку, він впав у наркотичний ступор і проїхав на Мейн-стріт на червоне світло перед тим, як я встиг перейняти у нього кермо... почувачи себе добре, надзвичайно круто почувачись. У потоці автомашин довкола себе я бачив людей, що розмовляли, і мені кортіло почути, що вони говорять. Усі. Але висувний мікрофон лежав у багажнику, і я вирішив, що нехай він там і лишається. Лас-Вегас не те місто, де тобі хочеться їхати по Мейн-стріт, наставивши на людей чорний, схожий на базуку інструмент.

Я ввімкнув радіо. Увімкнув магнітолу. Подивився на захід сонця вгорі. Опустив скло, щоб краще розсмакува-

ти прохолодний пустельний вітер. О, так. Ось заради чого все це відбувається. Тепер — повний контроль. Котимося головною вулицею Лас-Вегаса суботнього вечора, двоє добрих старих чуваків у кабріолеті кольору червоногариачого яблука... накурені, вгашені, обдовбані... Хороші Люди.

Великий Боже! Що це за страшна музика?

«Бойовий гімн лейтенанта Геллі»

«...йдучи маршем...

Коли я дістався до останнього табору на цій землі під сонцем

і Великий командир запитав мене...

(Про що він запитав тебе, Рудий?)

...Ти бився чи втік?

(і що ти відказав йому, Рудий?)

...Ми відповіли на вогонь їхніх рушниць усім, що мали...»

Ні! Не може бути, щоб я це чув! Певно, це наркота. Я поглянув на мого адвоката, але той вилупився на небо, і було помітно, що його мізки були десь у тому таборі під сонцем. «Дякувати Богу, що він не чує цієї музики», — подумав я. Вона викликала б у нього расову ненависть.

Пісня милосердно закінчилася. Але мій настроїй уже було зіпсовано... а тепер ще й підступний кактусовий сік узявся за своє, зануливши мене в стан нелюдського переляку, коли я несподівано підїхав до повороту до «Збройного клубу *Mint*». На знаку було написано «Одна миля». Але навіть ще за милю звідси я чув, як лунало тріскуче ревіння двотактових мотоциклетних двигунів... а тепер, підїхавши ближче, я почув ще якийсь звук.

Дробовики! Я не міг помилитися щодо цього схвального порожнього бумкання.

Я спинив авто. Що там в біса відбувається? Я підняв скло на всіх вікнах і повільно рушив укритою гравієм до-

рогою, низько схилювшись за кермом... доки не побачив близько десятка людей, що цілилися кудись із дробовиків і стріляли через однакові проміжки часу.

Стоячи на бетонній плиті посеред мескитової пустелі в цьому маленькому вбогому оазисі на спустошеній землі, що простяглася на північ від Вегаса. Тримаючи свої дробовики, вони згуртувалися за п'ятдесят ярдів від одноповерхової бетонної будівлі, напівсховавшись у тіні десяти-дванадцяти дерев в оточенні поліцейських автомобілів, трейлерів та мотоциклів.

Звісно ж. «Збройний клуб *Mint*»! Ці божевільні нічому не дозволили б стати на заваді їхнім вправлянням у стрільбі по мішенях. Близько сотні байкерів, механіків і різного штибу причетних до мотоспорту типів швендяли біля заправно-ремонтного пункту, записуючись на завтрашні перегони, ліниво сьорбаючи пиво й оцінюючи техніку один одного; а посередині цього всього, не звертаючи жодної уваги ні на що, окрім глиняних голубів, які що п'ять секунд чи десь так вистрибували з люків, стрілки з дробовиками не збивалися зі свого ритму.

«Що ж, чому б ні?» — подумав я. Стрілянина створювала щось на кшталт ритму постійної бас-лінії, що акомпанувала високим хаотичним звукам мотоциклетних моторів. Я зупинив тачку і рушив у натовп, залишивши мого адвоката в його ступорі.

Я купив пива й спостерігав, як записують мотоцикли на перегони. Було багато *Husquavarna*, круто тюнінгованих шведських снарядів... а ще *Yamaha*, *Kawasaki*, кілька *Triumph 500*, *Maico*, і подекуди траплялися *CZ* або *Pursang*... усі — дуже швидкі, надлегкі пустельні мотоцикли. У цій лізі не було ніяких *Hog*'ів і навіть *Sportster*'ів... якби вони тут з'явилися — це було б так само, коли б наше Червоне Акулище допустили до перегонів баггі серед дюн.

«Можливо, варто так і зробити, — подумав я. — За-

писати мого адвоката як водія, а тоді відправити його на старт, накачаного ефіром і кислотою. Як вони з таким впораються? Ніхто не зважиться виїхати на трек з таким навіженим. Його занесе на першому ж повороті, і він одразу ж знищить чотири, а то й п'ять баггі — перегони для камікадзе.

— Скільки за вхід? — запитав я чоловіка за столиком.

— Два-п'ятдесят, — відповів він.

— А якщо у мене *Vincent Black Shadow*?

Він мовчки вороже витріщився на мене. Я помітив, що за поясом у нього стирчав револьвер 38-го калібру.

— Забудь, — мовив я. — У будь-якому разі мій водій захворів.

Його очі звузилися.

— Твій водій тут не один такий хворий, друже.

— Йому кістка в горло потрапила, — сказав я.

— Що?

Чоловік ставав нестерпним, але раптом він відвів погляд. Він на щось дивився...

На мого адвоката — уже без датських сонцезахисних окулярів, без своєї сорочки з Акапулько... з цілком божевільним виглядом, напівголого і з важким віддихом.

— У чому проблема? — прохрипів він. — Цей чоловік — мій клієнт. Ви готові вирішувати це в суді?

Мій адвокат згріб чоловіка за столиком за плече й ввічливо розвернув його.

— Не вийде, — сказав я. — Це все через *Vincent Black Shadow* — вони його не допустять.

— Хвилиночку! — закричав він. — Що ти маєш на увазі — не допустять? Ти вже щось із цими свинями підписав?

— Звичайно, ні, — відказав я, штовхаючи його в напрямку воріт. — Але ти помітив, що вони всі озброєні? Ми — єдині, хто тут без зброї. Ти що, не чуєш цю стрілянину?

Він на мить зупинився, послухав, а тоді зненацька ки-

нудся бігти до автомобіля.

— Хуесоси! — кричав він через плече. — Ми ще повернемося! Як нам тільки пощастило зв'язатися з цією бандою психічнохворих фанатиків? Уйобуймо з цього міста. Ці покидьки намагалися нас *убити*!

5.

ВИСВІТЛЮЮЧИ ПОДІЮ...

ВИПАДКОВИЙ ЖУРНАЛІСТСЬКИЙ

ПОГЛЯД... ПОТВОРНІСТЬ ТА НЕВДАЧА

Учасники перегонів були готові до старту на світанку. Чудовий схід сонця над пустелею. Але перегони до дев'ятої не починалися, тож нам потрібно було вбити майже три довгі години в казино, поруч із заправно-ремонтним пунктом. Там і почалися проблеми.

Бар відчинявся о сьомій. У бункері ще був буфет «каффа і пончики», але тим із нас, котрі всю ніч провели у місцях, подібних до *Circus-Circus*⁴, було не до кави з пончиками. Нам кортіло міцної випивки. Ми перебували в жахливо-му настрої, і таких нас зібралося там щонайменше чоловік зо двісті, тож бар відчинили рано. О пів на дев'яту довкола загиджених столиків вже сиділа купа народу. По всьому закладу чувся шум і п'яний галас.

Кістлявий, середнього віку бандюга у футболці з емблемою *Harley-Davidson* вирвався до барної стійки й крикнув: «Чорт забирай! Який сьогодні день — субота?»

— Більше схоже на неділю, — відказав хтось.

— Ха! От курва, ні?! — прокричав галасливий тип у футболці, ні до кого конкретно не звертаючись. — Вчора ввечері я сидів собі вдома в Лонгу, і тут хтось сказав, що проводять *Mint 400*, то я одразу своїй старій: «Усе, я — їду».

Він засміявся.

— А вона давай мені нести всяке лайно, ну ви знаєте... то я давай її лупити, а наступне, що пам'ятаю, так це те, що двоє мужиків, яких я ніколи до того не бачив, витягли мене на тротуар і почали метелити. Боже! Вони мені мо-

⁴ *Circus-Circus* – (англ.) «Цирк-Цирк», готель-казино, один з найбільших розважальних комплексів у Лас-Вегасі.

зок відбили.

Чоловік засміявся знову, звертаючись до натовпу, хоч і не помітно було, що хтось його слухає.

— Так, бляха! — продовжував він. — А тоді один із них питає мене: «Ти куди зібрався?» А я йому: «В Лас-Вегас на *Mint 400*». То вони ще дали мені десять баксів і підкинули до автостанції...

Він витримав паузу.

— Принаймні я думаю, що це зробили вони... Що ж, так чи інакше, я тут. І можу вас запевнити, це була збіса довга ніч! Сім годин у сраному автобусі! Але коли я прокинувся, то вже світало, і я був тут, у центрі Вегаса. Намить я навіть не зрозумів, якого чорта я тут роблю. Усе, що спало мені на думку, це: «Боже! Знову це: хто ж цього разу зі мною розлучився?»

Чоловік узяв кимось запропоновану цигарку і, підпаливши, усе ще шкірився.

— Але тоді я згадав, слава Богу! Я приїхав сюди на перегони *Mint 400*... і це все, що мені потрібно. Кажу вам, тут так чудово. І справ я на те, хто переможе, а хто програє. Чудово просто бути тут з вами, люди...

Ніхто з ним не сперечався. Ми всі розуміли. У деяких колах *Mint 400* вважається набагато, набагато цікавішим за *Super Bowl*, *the Kentucky Derby* та фінал *Lower Oakland Roller Derby*⁵ разом узяті. Ці перегони приваблюють дуже особливий набрид, і цей чоловік у футболці з емблемою *Harley-Davidson*, безсумнівно, належав до нього.

Кореспондент *Life* співчутливо кивнув головою і прокричав бармену: «Прине-е-е-і-ть 'ому, шо 'ін п'є-е-е-е!»

— І поспішіть, — прохрипів я. — І чому б одразу не

⁵ *Super Bowl*, *the Kentucky Derby*, *Lower Oakland Roller Derby* – кубок з американського футболу, кінські перегони та перегони на роликів ковзанах – одні з найбільш видовищних спортивних подій у США.

п'ять таких?

Я вдарив по стійці закривавленою долонею.

— Так, бляха! Давай десять порцій!

— Наступні — за мною! — прокричав чувак з *Life*.

Він утрачав рівновагу, повільно сповзаючи під стійку, проте все ще висловлюючись упевнено.

— Для спорту — це чудесна мить! Такого може більше ніколи не трапитися!

Тоді він почав запинатися.

— Одного разу я переміг у трьох чемпіонатах поспіль, — пробурмотів він, — але з цим це не зрівняється.

Жабоока жінка гарячково схопилася пазурами за його ремінь.

— Встань! — благала вона. — *Прощу тебе*, встань! Ти будеш дуже гарним, якщо *встанеш*!

Він відсторонено засміявся.

— Послухайте, мадам, — відрізав він, — я й так збіса гарний у тому стані, у якому я є. Якщо я встану, Ви просто збожеволієте!

Жінка продовжувала його смикати. Вона вже зо дві години терлася об його лікоть, і тепер настав її час. Чувак з *Life* не мав жодного бажання брати в цьому участі — він ще сильніше сповз зі стільця.

Я відвернувся. Це виглядало надто жахливо. Кінець кінцем ми були вершками національної спортивної преси. І ми зібралися в Лас-Вегасі з приводу надзвичайної події — ми мали висвітлити четверту річницю перегонів *Mint 400*... а коли справа доходить до такого — не час блазнювати.

Та тепер — ще навіть до того, як розпочалася сама подія — почало здаватися, що ми можемо втратити контроль над ситуацією. Цього чудового ранку в Неваді, коли прокидався прохолодний пустельний світанок, ми сиділи

в цьому забрьоханому барі з казино, який знаходився в бетонному бараці під назвою «Збройний клуб *Mint*» приблизно за десять миль від Вегаса... перегони скоро мали розпочатися, а ми були небезпечно дезорганізовані.

Надворі божевільні бавилися зі своїми мотоциклами, блимали фарами, змащували вилки маслом, в останній момент підтягували болти (гвинти в карбюраторі, гайки в колекторі і т.ін.)... а рівно о дев'ятій стартувало десять перших байків. Це було надзвичайно захопливе видовище, тож усі ми вийшли подивитися. Махнули прапором, і ці десять благих подарів відпустили зчеплення й помчали до свого першого повороту. Усі вкупі. А тоді хтось вирвався вперед (як мені пригадується, це був *Husquavarna 405*), і натовп закричав, щойно гонщик повернув і розчинився у хмарі пилюки.

— Ось і все, — сказав хтось. — Вони повернуться десь через годину. Ходімо в бар.

Та ще нічого не закінчилося. Ні. Ще лишалося близько ста дев'яности байків, які очікували на старт. Вони стартували по десять що дві хвилини. Спершу можна було спостерігати за ними, їх було видно десь до двох сотень ярдів від лінії старту. Але так продовжувалося не довго. Третя команда розчинилася в пилюці приблизно за сто ярдів від нас... а коли стартувала перша сотня (і ще одна сотня чекала своєї черги), видимість скоротилася до близько п'ятидесяти футів. Ми могли бачити не далі тюків сіна на межі заправно-ремонтного пункту...

А за ними вже сформувалася величезна хмара пилюки, що могла висіти над цією частиною пустелі протягом наступних двох днів. Тоді ще ніхто з нас не усвідомлював, що це було останнє, що ми побачимо із «Захопливих перегонів *Mint 400*»...

Опівдні під сліпучим сонцем уже було важко відрізнити заправно-ремонтний пункт від бару з казино, що зна-

ходився за сто футів від нього. Ідея «висвітлити перегони» з будь-якої загальноприйнятої журналістської точки зору здавалася абсурдною — це скидалося на намагання спостерігати за плавцями в олімпійському басейні, який замість води був би наповнений тальком. Автомобільна компанія *Ford*, як і обіцяла, забезпечила нас «журналістським джипом *Bronco*» з водієм, утім, після кількох диких ривків через пустелю в пошуках мотоциклів, і натомість випадково знайшовши лиш одного з них, я віддав його фотографам і повернувся до бару.

Я відчув, що настав час для болісної переоцінки всього, що відбувалося. Перегони точно розпочалися. Я сам був свідком старту — і був у цьому впевнений. Але що тепер? Винайняти гелікоптер? Повернутися в смердючий *Bronco*? Поневірятися пустелею і *спостерігати*, як ці бовдури проїжджають повз контрольні пункти? Кожні тринадцять хвилин...

О десятій вони вже розповзлися по всьому треку. Це вже були не «перегони» — тепер це перетворилося на змагання на витривалість. Було видно тільки те, що відбувалося на старті, який водночас слугував і фінішем — через кожні кілька хвилин якийсь клоун виринав з хмари пилуки і, похитуючись, злавив із мотоцикла, доки його команда заливала в бак пальне, а тоді знову виводила байк на трек, щоб уже новий пілот... проїхав наступне п'ятдесятимильне коло, витримав ще одну жорстоку годину божевілля, нічого не бачачи через пилуку, у жахливому чистилищі, що здатне було відбити йому нирки.

Близько одинадцятої я ще раз проїхався в джипі для преси, однак все, що нам пощастило знайти, — це два пустельних баггі, у яких сиділи чоловіки, схожі на сандієгівських офіцерів низьких чинів у відставці. Вони обсипали нас піском і запитали: «Де ця хрінь відбувається?»

— Без дуपля, — відказав я. — Ми такі ж патріоти, як і ви.

Обидва їхніх баггі були прикрашені зловісною символікою: клекотливі орли, що тримали у своїх пазурах американські прапори, косоока змія, розрізана на шматки циркуляркою, укритою зірками й смугами, а в одному з автомобілів замість пасажирського сидіння було приладнане щось, що виглядало, мов кулемет.

Вони чудово проводили час, ганяючи на повній швидкості пустелею і чіпляючись до всіх зустрічних.

— Хлопці, ви з якої частини? — прокричав один із них. Двигуни ревіли, ми ледь чули один одного.

— Спортивна преса, — прокричав я. — Ми — на вашому боці. Прості найманці.

Невиразні посмішки.

— Хто вам треба, — крикнув я, — то це той покидьок з CBS News, що їде попереду нас на великому чорному джипі. Він відповідав за зйомки «Продажу Пентагону»⁶.

— Чорт! — вигукнули обидва офіцери водночас. — Чорний джип, кажеш?

Вони помчали далі, ми — також. Підстрибуючи на камінні та дубових і кактусових заростях, мов на жорстких кущах перекотиполя. Пиво вислизнуло в мене з руки, впало мені на коліна і намочило промежину теплою піною.

— Тебе звільнено, — сказав я водію. — Відвези мене назад до старту.

Я відчув, що саме час спуститися на землю — обміркувати це гниле завдання й вирішити, як з ним упоратися. Ласерда наполягав на повному висвітленні. Він хотів повернутися в піщану бурю й далі намагатися за допомогою комбінації якихось рідкісних плівки й об'єктива зняти це жахіття.

«Джо», наш водій, був не проти. Насправді його звали

⁶ «Продаж Пентагону» (англ. *The Selling of the Pentagon*) – документальний фільм Пітера Девіса, знятий для телекомпанії CBS News – розслідування зв'язків з громадськістю Міністерства оборони США.

не «Джо», але нам сказали називати його саме так. Минулої ночі ми зустрілися з босом із компанії *Ford*, і коли згадали про водія, якого нам виділили, він сказав: «Його справжнє ім'я Стів, але ви повинні називати його просто Джо».

— Чому б ні? — сказав я. — Ми можемо називати його, як йому заманеться. Як щодо «Сюрчок»?

— Не годиться, — мовив представник *Ford*. — Він має бути «Джо».

Ласерда погодився, і десь по обіді разом із водієм Джо він знову виїхав у пустелю. Я ж повернувся до бетонного бару з казино, який насправді був «Збройним клубом *Mint*», де почав сильно пити, важко думати й робити багато складних записів...

6.

НІЧ У МІСТІ...

СУТИЧКА У КАЗИНО *DESERT INN*...

НАРКОТИЧНЕ БЕЗУМСТВО

У *CIRCUS CIRCUS*...

Північ суботи... Згадки про цю ніч надзвичайно туманні. Усе, від чого я можу відштовхуватися, — це повні кишені карт для гри в Кено та серветки з-під коктейлів, укриті нерозбірливими каракулями. Ось один із записів: «Знаходимо чувака з *Ford*, випрошуємо *Bronco* для спостереження за перегонами... фото?.. Ласерда/дзвінок... чому б не гелікоптер?.. Дзвонимо, *тиснемо* на виблядків... багато крику».

Інший такий: «Вивіска на бульварі Передайз — «Невпинні і топлес»... другосортний секс у порівнянні з Лос-Анджелесом; тут у них на сосках наклейки — в Лос-Анджелесі вони трахаються повністю голими... Лас-Вегас — це скупчення озброєних дрочунів/тут фішка в азартних іграх/секс — лише додаток/дивакувата розвага для великих гравців... і в цьому закладі: хвойди — для переможців, ручна робота — для натовпу невдах».

Ще давно, коли я жив у Біг Сурі на одній вулиці з Лайонелом Олей, у мене був друг, котрий полюбляв їздити у казино *Reno* на гру в кості. Він був власником крамниці спортивних товарів у Кармелі. Одного місяця він їздив своїм потужним *Mercedes*'ом у *Reno* три вікенди поспіль — і щоразу багато там вигравав. Після трьох поїздок його виграш становив приблизно 15000 баксів, тож на четвертих вихідних він вирішив туди не їхати і пообідати з друзями в ресторані *Nepenthe*.

— Завжди треба вчасно зупинитися, — пояснював він.
— До того ж, дорога неблизька.

У понеділок йому подзвонили з *Repo*, дзвонив головний менеджер казино, у якого він виграв.

— На цих вихідних нам тебе бракувало, — сказав він. — Круп'є нудьгували.

— Дурня! — відказав мій друг.

А наступного вікенду приватним літаком разом з другом і двома дівками, які були «спеціальними гостями» головного менеджера казино, він полетів до *Repo*. Для великих гравців ніколи не буває забагато...

А в понеділок уранці цей же літак, що належав казино, висадив його в аеропорту *Monterey*, де пілот позичив йому четвертак, аби той зміг подзвонити до друга і попросити підвезти його до Кармела. Борг мого друга становив 30000 доларів, а через два місяці він уже дихав на ладан під тиском однієї з найжорсткіших колекторських компаній у світі.

Тож він продав свою крамницю, але це справі не зарадило. «На решту вони почекають», — казав мій друг, але незабаром його добряче відмудохали, що переконало його в тому, що, мабуть, краще позичити достатньо грошей, щоб віддати їм увесь борг.

Азартні ігри — важкий наркотик, і у порівнянні з Вегасом, казино *Repo* здається вам гостинною продуктовою крамницею по-сусідству. Для невдахи Вегас — найстрашніше місце на Землі. Десь рік тому на в'їзді у Лас-Вегас стояв гігантський білборд з написом:

НЕ РОБІТЬ СТАВКУ НА МАРИХУАНУ!
У НЕВАДІ: ЗА ЗБЕРІГАННЯ — 20 РОКІВ!
ЗА РОЗПОВСЮЖЕННЯ — ДОВІЧНЕ!

Тож я почувався не зовсім безтурботно, снуючи між казино суботнього вечора з тачкою, набитою марихуаною, нахававшись кислоти. Кілька разів нам ледь вдалося

втекти: наприклад, якось я намагався заїхати Червоним Акулищем у пральню готелю *Landmark*, але двері виявилися завузькими, а люди всередині виглядали небезпечно стурбованими.

Ми поїхали в готель-казино *Desert Inn*, щоб потрапити на шоу Деббі Рейнольдз та Гаррі Джеймса.

— Не знаю, як ти, — сказав я моєму адвокату, — але людині моєї професії важливо бути обізнаною.

— У мене — те саме, — відказав він. — Але як твій адвокат, я раджу тобі поїхати у *Tropicana* і подивитися на Гая Ломбардо. Він виступає в Блакитній Залі разом зі своїми *Royal Canadians*.

— Чому? — поцікавився я.

— Що чому?

— Чому я маю платити свої, важкою працею зароблені гроші, щоб подивитися на йобаного мерця?

— Слухай, — мовив він. — Ми для чого сюди приїхали? Розважатися чи у справі?

— У справі, звісно ж, — відповів я.

Ми їздили колом по стоянці якогось готелю-казино — я думав, що то був *Dunes*, але виявилось, що насправді це був або *Thunderbird*, або *Hacienda*.

Мій адвокат вивчав путівник по Вегасу, намагаючись відшукати якісь підказки до того, що нам робити.

— Як щодо гральних автоматів Ніка Нікеля? — запропонував він. — «Гарячі автомати» — звучить потужно... Хот-доги по двадцять дев'ять центів...

Раптом на нас почали кричати якісь люди. Ми потрапили в халепу. Двоє головорізів у червоно-золотистих військових шинелях здиралися на наш капот.

— Якого чорта ви робите? — кричав один з них. — Тут не можна паркуватися!

— Чому ні? — питав я.

Місце виглядало цілком відповідним для стоянки —

вдосталь простору. Я намагався знайти місце для нашої машини, здається, уже дуже довго. Занадто довго. Я вже був готовий покинути тачку й викликати таксі... аж раптом — так, я знайшов це місце.

Цим місцем виявився тротуар навпроти головного входу в *Desert Inn*. Я вже переїхав стільки бордюрів, що цієї я просто не помітив. Але тепер ми опинилися в ситуації, яку важко було пояснити... вхід, ці головорізи, що кричать на нас, недоречна морока... мій адвокат миттю вискочив з авто, вимахуючи п'ятидоларовою банкнотою.

— Припаркуйте цю машину! Я — старий друг Деббі. Ми з нею в дитинстві бавилися.

На хвилину мені здалося, що йому нічого не вдасться... але тоді один зі швейцарів потягнувся за грошима, промовивши: «Добре, добре. Я про це попідкуюся, сер».

Швейцар вирвав з книжки паркувальний квиток.

— Боже, блядь! — показав я, доки ми поспішали через залу. — Нас мало не загребли. Як швидко ти все це вигadaв.

— А ти на що чекав? — сказав він. — Я — твій адвокат... і ти висиш мені п'ять баксів. Я хочу, щоб ти повернув їх мені просто зараз.

Я знизав плечима і простягнув йому купюру. Зала готелю *Dessert Inn*, вбрана з відвертим несмаком, з підлогою, встеленою синтетичним килимом, щонайменше підходила для суперечок з приводу дрібних хабарів для паркувальників. Це була земля Боба Гоупа. Френка Сінатри. Спіро Агню. Зала просто смерділа висококласною формайкою та пластиковими пальмами — зрозуміло, це був прихисток для великих марнотратців.

Ми впевнено підійшли до входу в концертну залу, проте вони відмовилися нас впустити. Ми надто спізнилися — так сказав нам чоловік у смокінгу кольору вина; зала вже повна — місць не лишилося, ні за які гроші.

— Нахуй нам місця, — сказав мій адвокат. — Ми ста-

рі друзі Деббі. Заради цього шоу ми приїхали аж із Лос-Анджелеса, і ми на нього, бляха-муха, потрапимо.

Чувак у смокінгу почав щось лепетати про «заборону куріння», але мій адвокат нічого не хотів чути. Хай там що, після гучної сварки він впустив нас безкоштовно за умови, що ми тихо стоятимемо ззаду і не палитимемо.

Ми пообіцяли, що так і буде, однак щойно ми потрапили всередину, втратили над собою контроль. Деббі Рейнольдз скакала по сцені в срібній афро-перуці... під мотив *Sergeant Pepper*⁷ у виконанні золотої труби Гаррі Джеймса.

— Боже, що це за срань гнила! — сказав мій адвокат. — Ми потрапили в машину часу!

Сильні руки схопили нас за плечі. Я саме вчасно запхав до кишені трубку з гашишем. Якись жлоби протягли нас через залу й виставили за двері, де ми зачекали, доки підвезуть нашу тачку.

— Гаразд. Забирайтеся, — мовив чувак у смокінгу. — Ідіть відпочиньте. Якщо в Деббі такі друзі, як ви, то в неї ще більші проблеми, ніж я думав.

— Ми ще побачимо! — крикнув мій адвокат, щойно ми відїхали. — Мудак параноїдальний!

Я підїхав до казино *Circus-Circus* і припаркувався біля службового входу.

— Ось місце, яке нам потрібне, — сказав я. — Тут вони не вийобуватимуться.

— Де ефір? — запитав мій адвокат. — Мескалін щось не бере.

Я дав йому ключ від багажника, доки розкурював трубку з гашишем. Він повернувся з пляшкою ефіру, відкоркував її, лийнув трішки на серветку і притис її до носа, сильно вдихаючи. Я намочив іншу серветку і занюхав сам. Запах був надзвичайно міцний, навіть незважаючи на те

⁷ *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* – (англ. «Оркестр клубу самотніх сердець сержанта Пеппера») пісня гурту *The Beatles*.

що ми опустили дах. Невдовзі ми вже повзли до входу, дурнувато регочучи і тягнучи один одного, мов пияки.

Це і є найголовніша перевага ефіру: він змушує тебе поводитися, мов сільський пияк у якомусь старому ірландському романі... повна втрата основних моторних функцій: розмитий зір, порушення рівноваги, ватний язик — цілковитий розрив будь-яких зв'язків між тілом і мозком. І що цікаво — мозок продовжує працювати більш-менш нормально... фактично, ти просто спостерігаєш за своєю жахливою поведінкою, але жодним чином не можеш її контролювати.

Ти підходиш до турнікетів перед входом у *Circus-Circus* і знаєш, що коли ти туди підійшов, то маєш дати чуваку два бакси, і він впустить тебе всередину... але коли ти туди таки підходиш, усе йде шкереберть: ти не розраховуєш відстань до турнікета і вдаряєшся об нього, відстрибуєш і хапаєшся за якусь стару, щоб не впасти, якийсь розлючений Ротаріанець штовхає тебе, і ти думаєш: «Що тут відбувається? Що діється?» А тоді чуєш своє бурмотіння: «Римського Папу виїбли пси, але це не моя вина. Стережіться!.. Навіщо гроші? Мене звуть Брінкс. Я народився... народився? Переступайте через овець... жінок та дітей — до броньовика... це — наказ капітана Зіпа».

Ах, клятий ефір — тілесний наркотик. Нажахана свідомість опускає руки, не маючи змоги достукатися до спинного мозку. Руки ооскаженіло вимахують, не можуть витягти з кишень гроші... з рота лине невмотивований сміх і шипіння... з обличчя не сходить посмішка.

Ефір — ідеальний наркотик для Лас-Вегаса. У цьому місті пияків люблять. Легка нажива. Тож нас пропустили через турнікети й провели всередину.

Circus-Circus — це те, чим щосуботи займався б увесь прогресивний світ, якби нацисти перемогли у війні. Це — Шостий Райх. На першому поверсі, як і в будь-якому

іншому казино, знаходилися гральні столи... але це місце, заввишки з чотириповерхову будівлю, знаходиться під цирковим шатром, і дивна суміш божевілья лос-анджелеського ярмарку та польського карнавалу відбувається саме під ним. Прямо над гральними столами «Сорок повітряних акробатів братів Каразіто», чотири росوماхи в намордниках та «Шість сестер-німфеток із Сан-Дієго» виконували еквілібристичний трюк з трапецією... у той час як на першому поверсі різалися в блек-джек, і ставки зростали, коли ти раптово підводив голову і бачив прямо над собою розпластану напівголу чотирнадцятирічну дівчинку, за якою з гарчанням летіла росомаха, що раптом втрапляла в смертельну бійку з двома пофарбованими в срібне поляками, котрі, тримаючись за канати, зістрибнули з балконів, що були розташовані один навпроти одного, і перетнулися в повітрі, схопивши росомаху за шию... обидва поляки боролися зі звіром, падаючи простісінько на столи для гри в кості — але вони відскочили від сітки, розділилися, і всі троє розлетілися під стелю в трьох різних напрямках, і прямо перед тим, як вони мали би впастися знову, їх на льоту підхопили три Корейські Кошеняти і віднесли на трапеції до одного з балконів.

Це безумство продовжувалося, але, здавалося, ніхто на нього не зважав. На першому поверсі грали двадцять чотири години на добу, і циркова вистава також ніколи не завершувалася. Тим часом на всіх балконах відвідувачів розважали шарлатани всіх можливих сортів. Луна-парк та й годі: наприклад, збийте за допомогою пневматичної рушниці пиріжки з сосків десятифутової корови і отримайте козла з цукрової вати. Станьте навпроти цієї фантастичної машини, друже, і всього за 99 центів Ваше зображення у двісті футів заввишки з'явиться на екрані в центрі Лас-Вегаса. А ще за дев'яносто дев'ять центів ви зможете всім сказати, що забажаєте. «Кажи, що хочеш,

хлопче. Тебе почують, не переймайся. Подумай тільки — ти будеш двісті футів заввишки».

Боже правий. Я вже бачив, як лежу в ліжку в готелі *Mint*, ліниво дивлячись у вікно, і раптом в опівнічному небі з'являється фігура злісного пияка-нациста двісті футів заввишки, котрий на весь світ викрикує якусь фігню: «Вудсток *Über Alles*⁸!» Сьогодні доведеться опустити жалюзі. Таке може змусити наркомана літати по кімнаті, мов кулька в пінболі. Галюцинації — доволі кепська річ. Але з часом можна змиритися із чимось на кшталт своєї мертвої бабусі, що здирається по твоїй нозі з ножем у зубах. Здебільшого кислотники дають собі з цим раду. Але нікому не вдасться впоратися з наступним — з можливістю того, що будь-який виродок, маючи 1 долар і 98 центів, може зайти в *Circus-Circus* і раптом з'явитися в небі над центром Лас-Вегаса у дванадцять разів більший за Бога, викрикуючи, що лишень йому заманеться. Ні, це місто взагалі не годиться для психоделічних наркотиків. Реальність тут надто покручена.

Хороший мескалін бере потихеньку. Першу годину доводиться тільки чекати, а тоді посередині другої ти починаєш проклинати паскуду, що спалює тебе зсередини, адже ось нічого не відбувається і раптом — ДЗИНЬ! Зловісна напруга, дивне сяйво і вібрації... ще та вистава в такому місці, як *Circus-Circus*.

— Мені неприємно це казати, — промовив мій адвокат, коли ми всілися у барі-каруселі на другому поверсі, — але це місце починає мене напружувати. Здається, на мене напочується Страх.

— Фігня, — відказав я. — Ми приїхали сюди, щоб відшукати Американську Мрію, і тепер, коли ми вже в самому центрі виру, ти хочеш звалити.

Я схопив його за біцепс і стис.

⁸ *Über Alles* – (нім.) понад усе.

— Ти мусиш зрозуміти, — сказав я, — ми знайшли головний нерв.

— Знаю, — відказав він. — Саме через це мене й опосів Страх.

Ефір виходив, від кислоти давно попустило, але мескалін все ще міцно тримав. Ми сиділи за маленьким золотого кольору пластиковим столиком, що рухався навколо барної стійки.

— Дивись-но, — мовив я. — Дві жінки трахаються з полярним ведмедем.

— Прошу тебе, — сказав він. — Не кажи мені такого. Тільки не зараз.

Він подав знак офіціантці принести ще дві склянки *Wild Turkey*⁹.

— Це — моя остання склянка, — мовив він. — Скільки грошей ти можеш мені позичити?

— Небагато, — відповів я. — А навіщо?

— Мені треба їхати, — сказав він.

— Їхати?

— Так. З країни. Сьогодні.

— Заспокойся, — сказав я. — Через кілька годин тебе відпустить.

— Ні, — заперечив він. — Це — серйозно.

— Джордж Метескі¹⁰ був серйозним, — сказав я. — І подивись, що з ним зробили.

— Не вийобуйся! — закричав він. — Ще одна година у цьому місті — і я когось уб'ю!

Я бачив, що мій адвокат на межі зриву. Така сповнена страху напрута з'являється на піку мескалінового приходу.

— Добре, — сказав я. — Я позичу тобі трохи грошей.

⁹ *Wild Turkey* – марка віскі, що виробляється у Кентуккі.

¹⁰ Джордж Метескі (1903-1994) – підричник, що тероризував Нью-Йорк протягом 16 років, закладаючи вибухівку у публічні місця і попереджаючи про це місцеві газети. Після арешту його визнали психічнохворим. Під час дії роману перебував у психіатричній лікарні.

Ходімо на вулицю і подивимося, скільки у нас лишилося.

— А нам це вдасться? — запитав він.

— Що ж... це залежить від того, скількох ми перетрахаємо по дорозі. Хочеш вийти по-тихому?

— Я хочу вийти *якнайшвидше*, — сказав мій адвокат.

— Гарзд. Давай сплатимо рахунок і дуже повільно встанемо. Ми обидва не при собі. Це буде довга прогулянка.

Я крикнув офіціантці, щоб та принесла рахунок. Вона підійшла з нудним виглядом, і мій адвокат звівся на ноги.

— Тобі *платять* за те, що ти трахаєшся з ведмедем? — запитав він.

— Що?

— Він просто жартує, — мовив я, стаючи між ними.

— Ну ж бо, Док, ходімо вниз, пограємо.

Я протягнув його тільки до кінця бару, до межі каруселі, але він відмовився сходити, доки та не зупиниться.

— Вона не зупиниться, — сказав я. — Вона *ніколи* не зупиняється.

Я зійшов з каруселі і розвернувся, чекаючи на нього, однак він не зрушив з місця... і ще до того, як я встиг потягнутися і стягнути його з неї, карусель віднесла його від мене.

— Не рухайся, — закричав я. — Ти зробиш коло!

Його очі сліпо дивилися перед собою, косячи від страху і збентеження. Але він навіть м'язом не поворухнув, доки не проїхав повне коло.

Я дочекався, доки він не опиниться майже переді мною, а тоді потягнувся, щоб схопити його, але мій адвокат відстрибнув назад і поїхав по колу знову. Це почало мене нервувати. Я відчув, що зараз збішуся. Здавалося, що за нами спостерігає бармен. «Карсон-сіті, — подумав я. — Двадцятка».

Я заскочив на карусель і побіг довкола бару, підходячи до мого адвоката зі спини — і щойно він наблизився

до потрібного місця, я зіштовхнув його. Він захитався в проході і закричав диким голосом, втративши рівновагу і падаючи у натовп... покотившись, мов колода, а тоді миттю підвівся, стиснувши кулаки і шукаючи, кого б ударити.

Я підійшов до нього з піднятими руками, намагаючись посміхатися.

— Ти впав, — сказав я. — Ходімо.

Тепер на нас уже *дивилися* люди. Але цей дурень не рухався, і я знав, що трапиться, якщо я його схоплю.

— Добре, — мовив я. — Лишайся тут, і тебе посадять. А я йду.

Я швидко рушив у напрямку сходів, не звертаючи увагу на мого адвоката.

Це його розворушило.

— Ти це бачив? — запитав він, наздогнавши мене. — Якийсь виблядок копнув мене в спину!

— Мабуть, бармен, — відказав я. — Він хотів навішати тобі за те, що ти сказав офіціантці.

— Слава *богу*! Забираймося звідси. Де ліфт?

— Навіть не підходь до того ліфта, — сказав я. — Це саме те, чого вони від нас хочуть... зловити нас у маленькій сталевій коробці і спустити в підвал.

Я озирнувся через плече, але ніхто нас не переслідував.

— Не біжи, — мовив я. — Їм тільки й треба привід, щоб нас підстрелити.

Мій адвокат, начебто зрозумівши, кивнув. Ми швидко пройшли повз тири, салони тату, обмінники та будки з цукровою ватою, тоді вийшли крізь кілька скляних дверей і перетнули газон, спустившись до стоянки, де на нас чекала Червона Акула.

— Давай ти — за кермо, — сказав він. — Думаю, зі мною щось негаразд.

7.

ПАРАНОЇДАЛЬНИЙ ЖАХ... І МОТОРОШНИЙ ПРИВИД СОДОМІЇ... БЛИСК НОЖІВ ТА ЗЕЛЕНА ВОДА

Коли ми під'їхали до *Mint*, я зупинив машину через дорогу навпроти казино, за рогом від стоянки. «Немає сенсу ризикувати, влаштовуючи сцену в залі», — подумав я. Жоден із нас не міг проканати за пияка. Ми обоє почувалися гіпернапружено. Надзвичайно злі вібрації шутали довкола нас. Ми поспішили через казино до дальнього ліфту.

Нам вдалося дістатися нашого номера, ні з ким не зустрівшись, але ключ не підходив до дверей. Мій адвокат відчайдушно з ними боровся.

— Ці виродки змінили наш замок, — простогнав він. — Вочевидь, вони обшукали кімнату. Боже, нам — кінець.

Раптом двері відчинилися. Ми зітхнули, а тоді поспіхом зайшли всередину. Жодних ознак негараздів.

— Закрий усі замки, — сказав мій адвокат. — І всі ланцюжки.

Він розглядав два ключі від готельного номеру у своїй руці.

— А цей звідки взявся? — запитав він, тримаючи ключ з номером 1221.

— Цей — від кімнати Ласерди, — сказав я.

Він усміхнувся.

— Ага, точно. Я подумав, що він може нам знадобитися.

— Навіщо?

— Давай піднімаємося до нього і викинемо його з ліжка з салютом, — запропонував мій адвокат.

— Ні, — не погодився я. — Лишімо бідного вилупка в спокої. Мені починає здаватися, що він чомусь нас уникає.

— Не дури себе, — сказав він. — Цей португальський

виблядок — небезпечний. Він слідкує за нами, як яструб.

Мій адвокат підморгнув мені.

— Ти що, з ним у змові?

— Я розмовляв з ним по телефону, — відказав я, — доки ти виходив для того, щоб нам помили машину. Він сказав, що рано вкладеться спати, щоб завтра на світанку вже бути на старті.

Мій адвокат не слухав. Він перелякано скрикнув і вдарив обома руками об стіну.

— Гнилий виродок! — закричав він. — Я так і *знав*! Він упадає за моєю жінкою!

Я розсміявся.

— За тією маленькою білявою фанаткою? Як думаєш — він трахнув її в дупу?

— Звісно, *смійся*! — прокричав він. — Ви, срані білошкірі, — усі однакові.

Він вже відкоркував нову пляшку текіли й пив з горла. Після цього схопив грейпфрут і розрубав його надвоє своїм *Gerber Mini-Magnum* — мисливським ножем із нержавіючим лезом, гострим, мов щойнозаточена бритва.

— Де ти взяв цього ножа? — поцікавився я.

— Принесла прислуга, — відповів він. — Мені ж потрібно було чимось різати лайми.

— Які лайми?

— У них їх не виявилось, — пояснив він. — Тут, у пустелі, вони не ростуть.

Мій адвокат розрізав грейпфрут на чотири скибки, а тоді — на вісім... потім — на шістнадцять... потому почав безцільно рубати залишки.

— Сраний гівнюк, — стогнав він. — Я *знав*, що треба за ним приглядати, доки була можливість. А тепер вона *в нього*.

Я пам'ятав цю дівчину. Кілька годин тому ми опинилися з нею в незручній ситуації в ліфті: мій адвокат показав

себе дурнем.

— Певно, Ви — гонщик, — сказала вона. — У якій лізі виступаєте?

— Лізі? — огризнувся він. — Що за хуйня?

— На чому Ви їздите? — запитала вона, швидко усміхнувшись. — Ми знімаємо фільм для телебачення про перегони — можливо, можна й Вас залучити.

— Залучити мене?

«Матір Божа, — подумав я. — Почалося».

У ліфті було повно людей, дотичних до перегонів: з одного поверху на інший він їхав досить довго. Коли він зупинився на третьому, мій адвокат уже тремтів, як скажений. А нам лишалося проїхати ще цілих п'ять...

— Я їжджу на великих! — раптово вигукнув він. — На величезних виїбках!

Я засміявся, намагаючись розрядити напругу.

— *Vincent Black Shadow*, — сказав я. — Ми в команді за воду.

Це викликало в ліфті несхвальне вороже бурмотіння.

— Ніфіга, — промовив хтось у нас за спиною.

— Хвилиночку! — закричав мій адвокат... а тоді звернувся до дівчини: «Перепрошую, леді, але, думаю, що в цьому ліфті є один сцикливий невіглас, який хоче, щоб йому порізали піку».

Він запхав руку в кишеню своєї чорної вінілової куртки й повернувся обличчям до людей, які скупчилися під протилежною стіною ліфта.

— Ви — дешеві білодупі підари! — прогарчав він. — Кого з вас порізати?

Я спостерігав за індикатором поверхів під стелею. На сьомому двері відчинилися, але ніхто не поворухнувся. Мертва тиша. Двері зачинилися. Ми поїхали на восьмий... там двері прочинилися знову. Усе ще ніхто не рухався, і в набитому людьми ліфті не було чути ані звуку. Щойно двері

почали зачинятися, я відступив і схопив мого адвоката за лікоть, вчасно витягнувши його з кабіни ліфту. Двері зачинилися, й індикатор перемкнувся на дев'ятий поверх.

— Швидко! У номер, — сказав я. — Ці виродки нас шукатимуть!

Ми побігли за ріг до дверей нашої кімнати. Мій адвокат дико реготав.

— Злякалися! — кричав він. — Ти це бачив? Вони перелякалися. Як щури в клітці!

А тоді, коли ми зачинили за собою двері, він припинив сміятися.

— Чорт забирай, — сказав мій адвокат. — Тепер це — серйозно. Та дівчина все зрозуміла. Вона в мене закохалася.

Тепер, через кілька годин після цієї пригоди, він вбив собі в голову, що Ласерда — так званий фотограф — якимось чином заволодів тією дівчиною.

— Ходімо нагору — *каструємо* цього виїбка, — сказав він, виконуючи швидкі кругові рухи ножем у себе перед зубами. — Це *ти* їх звів?

— Слухай, — сказав я, — ти краще заховай це кляте лезо і зберися з думками. Мені треба тачку на стоянку поставити.

Я повільно позадкував до дверей. Одна з речей, яку варто запам'ятати, коли маєш справу з наркоманами, це те, що *все* завжди серйозно. Ти можеш розвернутися спиною до звичайної людини, але ніколи не підставляй спину наркоману — особливо, якщо він вимахує в тебе перед очима гострим, мов бритва, мисливським ножем.

— Сходи в душ, — сказав я. — Я повернуся за двадцять хвилин.

Я швидко вийшов, зачинив двері і прихопив із собою ключа від номера Ласерди — того, що перед цим поцупив у нього мій адвокат. «Бідний клоун», — подумав я, поспі-

шаючи в напрямку ліфта. Його послали сюди з цілком зрозумілою метою — просто зробити кілька фотографій мотоциклів та пустельних багті, які гасають серед дюн, а тепер він, навіть не усвідомлюючи цього, опинився в утробі невідомого йому світу. Жодним чином він не зміг би зрозуміти, що тут відбувається насправді.

А що ми тут робили? Якою була мета нашої подорожі? Чи справді на вулиці на мене чекав кабріолет? Чи я просто блукав у готелі *Mint* від ліфта до ліфта в наркотичному приході, чи я й справді приїхав до Лас-Вегаса, щоб написати *статтю*?

Я поліз до кишені за ключем. На ньому було написано «1850». Що ж, принаймні це було справжнім. Тож моїм нагальним завданням було розібратися з машиною і повернутися в номер... а там я сподівався протверезіти достатньо, аби впоратися з будь-чим, що б не трапилося на світанку.

Вийти з ліфта й перетнути казино, великий натовп усе ще не полишає гральних столів. Хто ці люди? Ці обличчя! Звідки вони приїхали? Вони схожі на карикатури далаських продавців уживаних автомобілів. Менше з тим, вони *справжні*. І, Боже правий, їх було *достобіса* — вони все ще галасували довкола гральних столів цього пустельного міста недільного ранку о пів на п'яту. Усе ще злягаючись з Американською Мрією, образом Великого Переможця, що якимось чином мав з'явитися в останню хвилину поміж передсвітанкового хаосу цього затхлого вегаського казино.

Великий страйк у Сілвер-сіті. Виграй у круп'є і повернися додому багатієм. Чому б ні? Я зупинився перед Грошовим Колесом і поставив на Томаса Джефферсона — 2 бакси, квиток торчка, як завжди сподіваючись, що така лінива інстинктивна ставка зможе стати виграшною.

Але ні. Просто ще два бакси коту під хвіст. Курва!

Ні. Заспокойся. Навчись *насолоджуватися* програшем. Важливо висвітлити цю подію, як вона є; решту лиши кореспондентам *Life* і *Look* — принаймні поки що. Дорогою до ліфта я помітив журналіста *Life*, котрий, тремтячи в лихоманці, скорчився в телеграфній будці, наспівуючи свою мудрість на вухо якого-небудь сексуально стурбованого робота в кабінці на іншому узбережжі. І справді: «ЛАС-ВЕГАС НА СВІТАНКУ — Гонщики все ще сплять, пустеля все ще в пилюці, \$50000 призових дрімають у темному сейфі в офісі чудового готелю *Mint*, що належить Дель Веббу, у самому серці Центру Казино. Надзвичайна напружена ситуація. І ваша команда *Life* також тут (як завжди, з безкомпромісним поліцейським супроводом...)». Пауза. «Так, операторе, я сказав «поліцейським». Що ще? Хай там як, з вами спеціальний кореспондент журналу *Life*...»

Червона Акула була на Фрімонт-стріт, там, де я її і залишив. Я під'їхав до готельного паркінгу і записався: машина Доктора Гонзо, жодних проблем, і якщо кому-небудь з вас не буде куди себе подіти, то можете до ранку її помити. Так, звісно, просто надішліть чек у номер.

Коли я повернувся, мій адвокат лежав у ванні. Занурений у зелену воду — маслянистий осад якоїсь із японських морських солей, що ми взяли в готельній крамниці сувенірів, а новий радіопрогравач був увімкнений у розетку для електричної бритви. Грав на всю гучність. Якась фігня від гурту під назвою *Three Dog Night* про жабу на ім'я Єремія, котра хотіла принести «радість у світ». «Спершу Леннон, тепер — це, — подумав я. — А далі ми слухатимемо, як Гленн Кемпбелл кричить: «Куди поділись усі квіти?» І справді — куди? У цьому місті взагалі не було квітів. Тіль-

ки рослини-комахоїди. Я знизив гучність і помітив біля радіо пожований листок паперу. Здавалося, мій адвокат зміни гучності не зауважив. Він загубився у тумані зеленої пари; лише половина його голови виднілася над водою.

— Ти це з'їв? — запитав я, показавши йому білий листок.

Він мене проігнорував. Але я й так розумів. До нього важко буде достукатися ще протягом наступних шести годин. Він захавав цілий листок марок.

— Чортів сучий син, — сказав я. — Молися, щоб у валізі знайшовся торазин, бо якщо його там нема, завтра матимеш великі проблеми.

— Музику! — гаркнув він. — Увімкни. Постав касету.

— Яку касету?

— Нову. Вона тут.

Я узяв радіо й помітив, що воно було ще й звичайним програвачем — одна з таких штук із вмонтованим касетником. А саму касету, *Surrealistic Pillow*¹¹, треба було тільки переставити на інший бік. Він уже прослухав першу сторону — на такій гучності, що її чули у кожній кімнаті в радіусі ста ярдів, незважаючи на стіни і т. ін.

— *White Rabbit*¹², — сказав він. — Я хочу, щоб ти поступово збільшував гучність.

— Ти — приречений, — мовив я. — Через дві години я забираюся звідси — а вони прийдуть просто сюди і здоровенними кийками виб'ють з тебе останнє лайно. Прямо тут, у ванній.

— Я сам рию собі могилу, — відказав він. — Зелена вода і Білий Кролик... постав її; не змушуй мене вдаватися до цього.

¹¹ *Surrealistic Pillow* — (англ. «Сюрреалістична подушка») альбом гурту Jefferson Airplane.

¹² *White Rabbit* — (англ. Білий кролик) одна з найпопулярніших пісень гурту Jefferson Airplane.

Його рука піднялася з води, стискаючи мисливського ножа.

— Боже, — пробурмотів я.

І тоді я усвідомив, що він, безпорадний, лежав у цій ванній, під зав'язку накачаний кислотою і з найгострішим ножем, який мені доводилося бачити, у руці, і сам, абсолютно не розуміючи навіщо, вимагав Білого Кролика. «Це — воно, — подумав я. — З цим водоголовим я зайшов так далеко, як зміг. Цього разу у нього — суїцидальний тріп. Зараз він хоче саме цього. Він — готовий...»

— Добре, — сказав я, переставляючи касету і натискаючи на кнопку *«play»*. — Але зроби мені одну останню послугу, зробиш же? Можеш дати мені дві години? Це все, чого я прошу — просто дві години сну перед завтрашнім днем. Підозрюю, це буде дуже важкий день.

— Звісно, — відказав він. — Я — твій *адвокат*. Я дам тобі стільки часу, скільки тобі потрібно, за моїми звичайними тарифами: 45 доларів за годину — але ж тобі захочеться лягти на кушетку, то чому б не покласти одразу 100 баксів біля радіо і від'їбатись?

— Як щодо чеку? — запитав я. — Національний банк *Sawtooth*. Тобі не потрібен буде жодний документ, щоб перевести його в готівку. Там мене знають.

— Як скажеш, — погодився він і почав дрочити під музику.

Перебуваючи у ванній кімнаті, здавалося, що знаходишся всередині величезної поламаної колонки. Огидні вібрації, всеохопний звук. На підлозі було повно води. Я відставив радіопрогравач від ванної, наскільки дозволяв дріт, а тоді вийшов у кімнату і зачинив за собою двері.

Через кілька секунд він вже кричав до мене.

— Допоможи! Виродок! Мені потрібна допомога!

Я увірвався у ванну кімнату, думаючи, що, можливо, він випадково відрізав собі вухо.

Але ні... не вилазячи з ванни, він тягнувся руками до білої пластикової полички, на якій стояло радіо.

— Я хочу це йобане радіо! — гарчав він.

Я вирвав його в нього з рук.

— Дурню! — сказав я. — Залізь у ванну! Не чіпай це сране радіо!

Я забрав у нього програвач. Він грав так гучно, що важко було зрозуміти, що з нього грає, якщо не знаєш майже кожну ноту *Surrealistic Pillow*... а я на той час знав його напам'ять, тож розумів, що *White Rabbit* закінчилася, досягла кульмінації і завершилася.

Проте мій адвокат, здавалося, не наситився. Він вимагав ще.

— Відкрути плівку назад! — кричав він. — Я хочу почути її ще раз!

Тепер у його очах сяяло божевілля, вони не могли сфокусуватися. Здавалося, що він на межі якогось жахливого психічного оргазму...

— Нехай грає! — верещав він. — Так гучно, як тільки ця падла може! А коли дограє до цього фантастичного місця, де кролик відкушує собі голову, я хочу, щоб ти кинув це йобане радіо до мене у ванну.

Я виричався на нього, міцно тримаючи радіопрогравач.

— Це вже без мене, — урешті-решт вимовив я. — Я б радо кинув тобі туди сраний 440-вольтний шокер для великої рогатої худоби, але тільки не це радіо. Від нього ти й стіну проб'єш — і відкинеш копита за десять секунд.

Я засміявся.

— Бляха, вони змусять мене все *пояснювати* — потягнуть на допит до якого-небудь прогнилого коронера і тортурами витягуватимуть з мене... так... *точні деталі*. А мені це не потрібно.

— Лайно собаче! — закричав він. — Просто скажи їм,

що я хотів, щоб мене ще більше вставило!

На мить я задумався.

— Добре, — зрештою мовив я. — Ти маєш рацію. Мабуть, це — єдиний вихід.

Я взяв радіопрогравач, усе ще під'єднаний до мережі, і підняв його над ванною.

— Тільки давай пересвідчимося, що я все правильно зрозумів, — сказав я. — Ти хочеш, щоб я кинув цю штуку у ванну, коли *White Rabbit* досягне кульмінації — це так?

Він упав у воду і вдячно усміхнувся.

— Так, бляха, — сказав мій адвокат. — Я вже почав думати, що мені доведеться вийти й змусити це зробити одну з тих довбаних *прибиральниць*.

— Не переймайся, — сказав я. — Ти готовий?

Я натиснув на кнопку «*play*», і знову заграла *White Rabbit*. Майже одразу з початком пісні він почав вити й стогнати... почав ще один швидкий забіг на гору, думаючи, що цього разу він врешті досягне вершини. Він міцно заплющив очі, і лише його голова та дві колінні чашечки стирчали над зеленою маслянистою водою.

Доки грала пісня, я перебирав купу жирних стиглих грейпфрутів, що лежали поруч із ванною. Найбільший важив майже два фунти. Міцною бейсбольною, мов у Віда Блу, хваткою я стис цього покидька — і під час кульмінаційного моменту *White Rabbit* зафігачив ним у ванну, мов гарматним ядром.

Мій адвокат ошаленіло заверещав, забившись у ванній, мов акула, що вчула запах м'яса, заливаючи підлогу водою, намагаючись за щось вхопитися.

Я висмикнув з програвача дріт і швиденько забрався з ванної кімнати... апарат продовжував грати, але тепер від цілком безпечного заряду своєї батареї. Слухаючи, як стишується ритм, я пройшов кімнатою до наплічника і дістав банку з мускатним горіхом... якраз тоді, коли мій ад-

вокат ривком відчинив двері ванної і вийшов звідти. Його очі все ще були розфокусовані, все ж він вимахував перед собою лезом, як людина, котра збирається щось порізати.

— Мускатний горіх! — вигукнув я. — *Хочеш?*

Я покрутив мускатною бомбою перед його водянистими очима.

Мій адвокат зупинився.

— Виродок! — прошипів він. — Це ж ти зробив, так?

Я розсміявся, все ще показуючи йому бомбовий запас мускату.

— Навіщо перейматися? Тобі *сподобається*. Бляха, та нема на світі нічого кращого за сорокап'ятихвилинний прихід від мускатного горіха, який ти проведеш на колінах, здригаючись у конвульсіях і хапаючи ротом повітря. Це одразу тебе заспокоїть.

Він вирячився туди, де стояв я, намагаючись сфокусувати зір.

— Ти — дешевий білодупий виблядок, — пробурмотів він. — Це ж ти *зробив*, так?

— А чому б ні? — відказав я. — Чорт, ще хвилину тому ти просив мене тебе *вбити*! А тепер ти хочеш убити мене! Що мені треба зробити, чорт забирай, так це викликати *поліцію*!

Він опустив руки.

— Копів?

Я кивнув.

— Ага. У мене немає іншого вибору. Я не наважуся заснути, доки ти снуєш тут у такому стані, накачаний кислотою, і хочеш порізати мене на шматки цим сраним ножом.

На мить мій адвокат зробив круглі очі, а тоді спробував усміхнутися.

— А хто казав про порізати на шматки? — пробурмотів він. — Я лише хотів вирізати в тебе на лобі маленьку літеру Z — нічого серйозного.

Він знизав плечима і потягнувся за цигарками на телевізорі. Я знову погрозив йому банкою з мускатним горіхом.

— Повертайся у свою ванну, — проказав я. — З'їж кілька червоненьких і спробуй заспокоїтися. Покури трави, ширнись геричем, роби, що хочеш, але дай мені трохи відпочити.

Мій адвокат знову знизав плечима і відсторонено посміхнувся, наче все, що відбувалося, було цілком зрозумілою річчю.

— Чорт забирай, так, — сердечно скрикнув він. — Тобі й справді треба трохи поспати. Тобі ж завтра працювати.

Він сумно похитав головою і розвернувся в напрямку ванної кімнати.

— Чорт забирай! Яка нісенітниця, — він помахав мені рукою.

— Спробуй відпочити, — сказав він. — Я не буду тобі заважати.

Я кивнув і прослідкував, щоб мій адвокат запхався до ванної — він усе ще тримав у руці ножа, але тепер, здавалося, навіть не усвідомлював цього. Кислота його перемкнула; наступною фазою, вочевидь, буде один із жахливо сильних інтроспективних кошмарів. Чотири, або десь так, години кататонічного відчаю; утім, нічого пов'язаного з фізичною активністю, нічого небезпечного. Я подивився, як він зачинив за собою двері, а тоді тихо підпер їх важким кріслом з гострими кутами і поставив банку з мускатним горіхом поруч із будильником.

У кімнаті було дуже тихо. Я підійшов до телевізора й увімкнув його на частоту без каналу — білий шум на максимальній кількості децибелів, хороша колискова, потужне стає шипіння, щоб заглушити будь-які дивні звуки.

8.

«У ВСЬОМУ СВІТІ ГЕНІЇ ТРИМАЮТЬСЯ ОДИН ЗА ОДНОГО, І ШОК ВИЗНАННЯ ОДНОГО З НИХ ЗРУШУЄ ВСЕ КОЛО» – АРТ ЛІНКЛЕТТЕР¹³

Я живу в тихому місці, де будь-який звук посеред ночі говорить про те, що щось має статися: ти прокидаєшся і швидко думаєш, що б це могло означати?

Здебільшого нічого. Але іноді... важко призвичаїтися до міської круговерті, де ніч сповнена спокійних рутинних звуків. Машини, клаксони, людські кроки... розслабитися неможливо; тож варто заглушити все це приємним шипінням білого шуму в перекошеному телевізорі. Увімкнути паскуду поміж каналів і мирно вирубитися.

Не зважати на кошмар у ванній. Він — лише одна з потвор, які втекли від Покоління Кохання, просто приречена обдовбана каліка, котра не може витримати тиск. Мій адвокат ніколи не міг зрозуміти одну річ, із якою часто погоджуються колишні наркомани і яка особливо популярна серед тих, які на випробувальному терміні, що без наркотиків можна досягти набагато більшого кайфу, ніж з ними.

І я цього теж не розумів, до речі. Але якось я жив пагорбом нижче від будинку Доктора ____ на ____ Дорозі (Імена видалено на прохання видавця), у минулому кислотного гуру, котрий стверджував, що йому вдалося затяжним стрибком перейти від хімічного приходу до надприродної свідомості. Одного гарного вечора, коли проростали

¹³ Цитата Германа Мелвілла з есею «Готорн і його «Мохи...», яку Гантер С. Томпсон мінімально перефразовуючи вкладає у вуста американського радіо- і телеведучого Арта Лінклеттера.

перші паростки того, що невдовзі перетворилося на Велику кислотну хвилю Сан-Франциско, я зупинився перед будинком Доброго Доктора з думкою попитати в нього (адже він вже тоді вважався знаним авторитетом у справі наркотиків), чи не має він часом якої-небудь поради сусіду зі здоровою зацікавленістю *LSD*.

Я припаркувався на дорозі й поволі посунув вкритою гравієм стежкою, зупинившись на півшляху, щоб, вітаючись, помахати рукою його жінці, котра саме працювала в городі... підрізаючи листя моркви чи що там було... мутикаючи під час роботи мотив, який я не зміг упізнати.

Мутикання. Так... приблизно років із десять тому я чув такий звук: схоже на те, коли Гінзберг по вуха занурився у свій Ом і _____ намагався мене *відмутикати геть*. На городі не було ніякої жінки; то виявився *сам* добрий доктор, а його мутикання було божевільним намаганням не дозволити мені увійти в його вищу свідомість.

Я зробив кілька спроб пояснити, що мені треба: сусід просто прийшов запитати в доктора поради щодо того, як йому ковтнути кілька марок *LSD* у халупі пагорбом нижче. До того ж у мене була зброя. І мені подобалося з неї стріляти, особливо вночі, коли зі стволів разом з усіма цими звуками вилітало прекрасне блакитне полум'я... і так, кулі також. Ми ж не можемо на це не звертати уваги. Великі кулі зі свинцевих сплавів, що літають долиною досягаючи швидкості 3700 футів за секунду.

Але я завжди стріляв у найближчий пагорб або, як не міг, то просто у темряву. Я не мав на меті комусь зашкодити; мені просто подобався звук пострілів. І я обережно ставився до того, щоб ніколи не вбивати більше, ніж я міг з'їсти.

— Вбивати?

Я зрозумів, що ніколи не зможу належним чином пояснити це цьому створінню, що пораяється тут на своєму

городі. Воно хоч колись куштувало м'ясо? Чи може воно вимовити слово «полювання»? Чи воно розуміє, що таке голод? Чи може змиритися з тим жахливим фактом, що того року мій середній заробіток становив близько 32 баксів на тиждень?

Ні... там не було жодної надії на порозуміння. Я це усвідомив, але не достатньо швидко, щоб запобігти тому, що наркодоктор мугикав за мною весь шлях стежкою до моєї машини і далі по гірській дорозі. «Забудь про *LSD*, — подумав я. — Поглянь, що воно зробило з цим бідним виродком».

Тож протягом приблизно шести місяців я висів на гашиші й ромі, доки не переїхав до Сан-Франциско й не опинився однієї ночі в місці під назвою *Fillmore Auditorium*. І це було те, що треба. Одна сіра марочка і БУМ. У своїй голові я знову опинявся на городі в доктора. Та не на поверхні, а під землею — проростаючи крізь старанно оброблений ґрунт, немов якийсь гриб-мутант. Жертва Наркотичного Вибуху. Звичайний вуличний наркоман, котрий закидується всім, що трапляється йому до рук. Пригадую, як однієї ночі в клубі *Matrix* з'явився автостопер з великим наплічником на спині, котрий кричав: «Хтось бажає *L... S... D..?* У мене з собою є всі інгредієнти, мені потрібно лише місце, де б приготувати».

До нього одразу ж підскочив менеджер, бурмочучи: «Тихіше, тихіше, ходімо в офіс». Після тієї ночі я більше ніколи його не бачив, але ще до того, як його забрали, цей автостопер роздавав пробники. Величезні білі капсули. Я пішов до чоловічого туалету, щоб захвати свій. «Але спершу тільки *половину*», — подумав я. Ідея була хороша, але за таких обставин її важко було втілити. Половину я з'їв, але решта розсипалася на рукав моєї червоної бавовняної сорочки *Pendleton*... А тоді, роздумуючи, що ж мені робити далі, я помітив, як до вбиральні зайшов один із

музикантів.

— У чому справа? — запитав він.

— Що ж, — відказав я, — уся ця біла штука на моєму рукаві — *LSD*.

Він не сказав нічого, просто схопив мою руку й почав її облизувати. Мальовнича сцена. Мені стало цікаво, що б трапилося, якби який-небудь молодий біржовий брокер, любитель *Kingstone Trio*¹⁴ зайшов би до туалету й застав нас у процесі. «Хуй з ним», — вирішив я. Якщо трохи пощастить, то це зруйнує все його життя — він завжди думатиме, що в усіх його улюблених барах просто за вузькими дверима чоловіки в червоних сорочках відчують невимовний кайф від того, про що йому ніколи не дізнатися. Чи зважиться він облизати рукав? Імовірно, ні. Не ризикуй. Удай, що нічого не бачиш...

Дивні спогади цієї ночі в Лас-Вегасі. П'ять років тому? Шість? Здається, що минула вічність чи принаймні Головний Час — щось на кшталт піку, якого більше не досягнути. Середина шістдесятих у Сан-Франциско — це був особливий час і особливе місце, у якому перебував і ти. Можливо, це *щось означало*. Можливо, ні, якщо поглянути на це з перспективи... але цьому немає пояснення, жодна суміш слів, музики чи спогадів не здатна замінити відчуття того, що ти знаєш, що ти був там і прожив цей шматок часу в цьому місці. Що б це не означало...

Історію важко зрозуміти через усі проплачені нісенітниці, але навіть не будучи впевненим в «історії», цілком логічним видається думати, що час від часу енергія цілого покоління вибухає одним потужним зосередженим спалахом з причин, які свого часу ніхто насправді не розуміє — і які, якщо озирнутись назад, так і не пояснюють, що ж насправді відбулося. Основні мої спогади про той час, здається, були пов'язані з однією чи п'ятьма чи можливо й

¹⁴ *The Kingstone Trio* – американський поп-фолк-гурт.

сорока ночами — або дуже ранніми ранками — коли я, напівбожевільний, виходив з *Fillmore* і замість того, щоб іти додому, у шортах *L.L.Bean* та куртці з овечої шерсті *Butte* на швидкості сто миль за годину вирушав на своєму мотоциклі *650 Lightning* у напрямку мосту Бей... мчав крізь тунель Трежер-Айленд, у світлі вогнів Окленда, Берклі чи Річмонда, не впевнений точно, куди потрібно звернути, коли виїду на інший берег (завжди зменшуючи швидкість перед виїздом, занадто вгашений, щоб знайти нейтральну передачу, коли намагався перемикнутись)... але будучи абсолютно впевненим у тому, що куди б я не поїхав, я дістанусь місця, де люди будуть такі ж обдовбані і дикі, як я — з приводу цього не виникало жодних сумнівів...

Божевілля відбувалось у будь-якому напрямку, у будь-який час. Якщо не з того боку Затоки, то за мостом Голден-Гейт або по 101-му шосе до Лос-Альтос чи Ла Хонда... Іскри натхнення можна було впіймати на кожному кроці. Скрізь панувало фантастичне загальне відчуття, що що б ми не робили — це було *правильним*, ми перемагали...

Здається, це й було рушійною силою — це відчуття неминучої перемоги над силами Минулого та Зла. Не в якомусь лихому чи військовому сенсі; нам це було непотрібно. Просто наша енергія переважала. Не було сенсу боротися — ні на нашому, ні на їхньому боці. Нас охопив нестримний імпульс; ми неслись на гребні високої та прекрасної хвилі.

Тож тепер, менш, ніж через п'ять років потому, ти можеш здертися на крутий пагорб у Лас-Вегасі і поглянути на Захід, і, якщо маєш добрий зір, тобі стане майже помітною та найвища точка, де хвиля нарешті розбилася і покотилася назад.

СПІВЧУТТЯ ДИЯВОЛУ... ЖУРНАЛІСТІВ КАТУВАЛИ?.. ВТЕЧА У БОЖЕВІЛЛЯ...

Рішення про відліт прийшло зненацька. А може, і ні. Можливо, я планував його весь цей час, підсвідомо чекаючи на потрібний момент. «Справа була в рахунку», — подумав я. Адже в мене не було грошей, щоб його сплатити. Більше жодних клятих кредитних операцій з відшкодування. Тільки не після справи з Сіднеєм Зіоном. Після того вони заблокували мою картку *American Express*, а тепер ця наволоч подала на мене позов до суду — як і *Diner's Club*¹⁵ та Податкове управління...

До того ж за все відповідає журнал. Це виявив мій адвокат. Ми нічого не підписували. Окрім журналів обслуговування номерів. Ми ніколи не задумувалися про загальний рахунок, але — якраз перед від'їздом мій адвокат дізнався, що нам це обходилося приблизно від 29-ти до 36-ти доларів за годину, а пробули ми там повних сорок вісім.

— Неймовірно, — сказав я. — Як таке могло трапитися?

Але коли я поставив це питання, уже нікому було на нього відповісти. Мій адвокат поїхав. Певно, відчув проблеми. Увечері в понеділок він замовив в обслуговуванні гарну валізу з волячої шкіри, повідомив мене, що в нього зарезервовано квиток на найближчий літак до Лос-Анджелеса. «Нам потрібно поспішати», — сказав він, а по дорозі до аеропорту позичив у мене 25 баксів на квиток.

Я подивився, як він злетів, тоді пішов до сувенірної крамниці, що була розташована в аеропорту, і витратив всю решту готівки на сміття — повне лайно — сувеніри з Лас-Вегаса, пластикові підробки запальничок *Zippo* з

¹⁵ *Diner's Club* — компанія, що випускає пластикові картки.

вбудованим колесом рулетки за \$6.95, півдоларові кліпси з Джоном Фітцджеральдом Кеннеді за \$5 кожна, жерстяні мавпи, які грали в кості, за \$7.50... Я взяв увесь цей непотріб, а тоді відніс його до Червоної Акули і скинув на заднє сидіння... а вже після цього з надзвичайно поважним виглядом (білий дах, як завжди, я опустив) підійшов до водійського місця, усівся, увімкнув радіо і почав думати.

Як би в такій ситуації вчинив Гораціо Елджер? *«Лиш раз переступити межу, Боже... лиш раз переступити межу».*

Паніка. Вона піднімалася моїм хребтом, мов перші вібрації кислотного приходу. Усі жахливі прояви реальності водночас накопилися на мене: я — один-однісінький у Лас-Вегасі з цією неймовірно дорогою тачкою, повністю обдовбаний наркотою, без адвоката, без бабла, без статті для журналу — а на додачу до всього мені ще потрібно було якось сплатити цей клятий гігантський рахунок з готелю. Ми замовляли в наш номер усе, що можна було винести звідти в руках — включно з приблизно шістьмастами шматками напівпрозорого мила *Neutrogena*.

Ним була набита вся машина — воно було на підлозі, на сидіннях, у бардачку. Мій адвокат якимось чином домовився з прибиральницями-метисками, які обслуговували наш поверх, щоб нам принесли це мило — шість сотень шматків цього дивного напівпрозорого лайна, і ось тепер воно все було моїм.

А ще ця пластикова валіза, яку я випадково помітив поруч із собою на передньому сидінні. Я підняв цю падлу й одразу ж зрозумів, що там усередині. Жоден саманський адвокат у здоровому глузді не пхатиметься через металодетектори комерційних авіаліній зі здоровенним чорним .357 *Magnum*’ом...

Тож він лишив його мені, щоб я його привіз, якщо мені вдасться дістатися до Лос-Анджелеса. Бо якщо ні... що ж,

я вже майже чув, як говорю каліфорнійському дорожньому патрулю:

«Що? Цей револьвер? Цей заряджений, незареєстрований і, можливо, ще й гарячий .357 Magnum? Що він у мене робить? Що ж, бачите, офіцере, за порадою мого адвоката, який, давши її, безслідно зник, я зупинився біля Мескалінових Джерел – і раптом, коли я саме без жодної мети блукав на самоті довкола тієї пустельної водойми, невідомо звідки з'явився цей низенький бородатий чувак і підійшов до мене, в одній руці він тримав жажливий ніж для різки лінолеуму, а в другій – цей здоровенний чорний револьвер... і він запропонував вирізати мені на лобі велику літеру Х на честь лейтенанта Келлі... але коли я сказав йому, що я доктор журналістики, він повністю змінив своє ставлення. Так, офіцере, можливо, Ви в це не повірите, але зненацька він пожбурих свого ножа в огидні мескалінові води коло наших ніг, а тоді віддав мені цей револьвер. Саме так. Він просто сунув мені його в руки, руків'ям вперед, і після того втік у темряву.

Отак у мене й опинилася ця зброя, офіцере. Можете в це повірити?»

Ні.

Але я й не подумав одразу ж викинути цю падлу геть. Хороший револьвер у наші дні дістати важко.

Тож я подумав: «Що ж, мені лише треба відвезти цього чорта в Малібу — і він мій». Мій ризик — моя зброя: це видавалося цілком логічним. А якщо ця самоанська свиня захоче посперечатися, якщо йому заманеться прийти в мій дім і кричати — смальну йому з цього чорта в стегно. Справді. 158 грамів свинцевого сплаву, що летять на швидкості 1500 футів за секунду, дорівнюють приблизно сорока фунтам самоанського фаршу з уламками кісток. Чому б ні?

Божевілля, божевілля... а тим часом я перебував один

на один з Червоним Акулищем на стоянці лас-вегаського аеропорту. До біса цю паніку. Візьми себе в руки. *Впорайся з цим*. Протягом наступних двадцяти чотирьох годин утримувати над собою контроль буде найважливішим. Ось я сиджу собі один у цій йобаній пустелі, у цьому гнізді озброєних психів, з повною тачкою надзвичайно небезпечних речовин, зі своїми страхами і зобов'язанням повернутися до Лос-Анджелеса. Якщо мене тут загребуть, я приречений. Повний пиздець. З цього приводу не виникає жодних питань. Для доктора журналістики, редактора найбільшого щотижневика штату, перекреслене будь-яке майбутнє. Краще якнайшвидше забиратися до біса з цього відсталого штату. Саме так. Але спершу — в готель *Mint*, і перевести в готівку чек на \$50, тоді піднятися в номер і замовити два клубних сендвічі, дві кварта молока, глечик кави і пляшку *Bacardi Anejo*. Ром буде абсолютно необхідний, щоб протриматися цю ніч — щоб відполірувати ці нотатки, цей ганебний щоденник... всю ніч не вмикати магнітофон, і нехай кричить на повній гучності: «Дозвольте мені представитися... Я людина багата і маю смак». Співчуття?

Лиш не для мене. У Лас-Вегасі наркоману-правопорушнику — жодних поблажок. Це місце нагадує армію: тут переважає етика акул — поїдати пораненого. У закритому соціумі, де немає невинних, єдиний злочин — це бути впійманим. У світі крадіїв єдиним смертним гріхом є дурість.

Дивне відчуття — сидіти в готелі у Лас-Вегасі о четвертій ранку, схилившись над записником поруч з магнітофоном у номері за 75 баксів на день, маючи просто фантастичний рахунок за обслуговування після сорока восьми годин цілковитого божевілля — знаючи, що щойно зійде ранкова зоря, ти зірвешся з цього місця, не заплативши йобаного пенні... проштовхаєшся крізь залу, накажеш

підвезти під двері свій червоний кабріолет і чекатимеш на нього з повною валізою марихуани та нелегальної зброї... намагаючись виглядати як зазвичай, проглядаючи перший ранковий випуск *Las Vegas Sun*.

Це був мій останній крок. Усі грейпфрути й решту багажу я відніс до машини кілька годин тому.

Тепер потрібно було лише затягнути петлю: так, цілком звичайна поведінка, дикий погляд сховано за сайгонськими дзеркальними сонцезахисними окулярами... чекаючи, доки під'їде Акула. Де ж вона? Я ж дав цьому клятому негіднику, паркувальнику, 5 баксів, а в теперішній ситуації для мене це ціла інвестиція.

Не нервуй, продовжуй читати. Блакитний заголовок основної статті зверху сторінки одразу привертав увагу:

ЧЕРЕЗ СМЕРТЬ КРАСУНІ ВДРУГЕ ЗААРЕШТУВАЛИ ТРЬОХ

Офіційною причиною смерті гарненької дев'ятнадцятирічної Діани Гембі було передозування героїном. За словами коронера округу Кларк, минулого тижня її тіло знайшли в холодильнику. Детективи з відділу вбивств, котрі виїхали, щоб заарештувати підозрюваних, повідомили, що одна з них, 24-річна жінка, билася об скляні двері свого трейлера, доки її не спинили поліцейські. Офіцери зазначили, що вона перебувала в істеричі й кричала: «Вам ніколи не взяти мене живцем». Однак поліції вдалося вдягнути на підозрювану наручники, і та жодним чином не постраждала.

НАРКОТИКИ ВБИВАЮТЬ ВІЙСЬКОВИХ

Об'єднана преса Вашингтона повідомляє: у звіті Будинку Підкомітетів зазначається, що нелегальні

наркотичні речовини стали причиною смерті 160-ти американських військових в Азії та в тихоокеанській акваторії... Також стверджується, що героїнова проблема у В'єтнамі набирає обертів, у першу чергу через лабораторії, які діють у Лаосі, Тайланді та Гонконгу. У звіті повідомляється: «Боротьба з наркотиками у В'єтнамі майже безрезультатна частково через неефективні дії місцевої поліції, а також оскільки до наркоторгівлі залучені кілька наразі невідомих нам корумпованих політиків».

Ліворуч від цієї похмурої замітки, на чотири колонки посеред сторінки розмістили фотографію з Вашингтона, на якій поліція бореться з «молодими антивоєнними демонстрантами, котрі розпочали сидячий протест і заблокували вхід до штабу Служби Набору Військовозобов'язаних». А поруч з фото був великий чорний заголовок: «НА СЛУХАННІ З ПРИВОДУ ВІЙНИ РОЗПОВІЛИ ПРО ТОРТУРИ».

ВАШИНГТОН — Вчора очевидці добровільно розповіли неофіційному дискусійному конгресу, що, перебуваючи на військовій службі, вони зазвичай вбивали в'єтнамських полонених, душачи телефонними дротами або викидаючи з гелікоптерів. Один працівник військової розвідки зізнався, що командир наказав йому застрелити його китайського перекладача з пістолета, говорячи: «Це ж лише вузькоокий», — маючи на увазі, що той був азіатом...

Одразу ж під цією статтею був заголовок: «П'ЯТЕРО ПОРАНЕНИХ БІЛЯ НЬЮ-ЙОРКСЬКОЇ БАГАТОПОВЕРХІВКИ»... постраждали від пострілів невідомого стрілка, котрий із невідомих причин відкрив вогонь з даху будівлі. Під цією заміткою був заголовок: ПІД ЧАС РЕЙДУ ЗА-АРЕШТУВАЛИ ВЛАСНИКА АПТЕКИ... «з огляду на результати, — пояснювалося в статті, — попереднього роз-

слідкування (за даними з аптек Лас-Вегаса), яке виявило зникнення більше 100000 пігулок з небезпечними речовинами, які вважаються наркотиками...

Після прочитання першої шпальти мені стало набагато легше. На фоні всієї цієї мерзоти мої правопорушення виглядали незначними й буденними. Я був відносно поважним громадянином — можливо, й правопорушником зі стажем, проте вже точно не небезпечним. І коли лас-вегаський бомбардир звинувачуватиме мене, різниця, звісно ж, відчуватиметься одразу.

Чи ні? Я перегорнув на спортивну сторінку і побачив маленьку замітку про Мухаммеда Алі; його справу розглядав Верховний Суд, останнє оскарження. Його засудили до п'яти років ув'язнення за те, що він відмовлявся вбивати «вузькооких».

— Я нічо' не маю проти в'єтконгівців, — казав він.

П'ять років.

10.

**ВТРУЧАЄТЬСЯ WESTERN UNION:
ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВІД МІСТЕРА ГІМА...
НОВЕ ЗАВДАННЯ ВІД СПОРТИВНОГО
ВІДДІЛУ І ДИКУВАТЕ ЗАПРОШЕННЯ
ВІД ПОЛІЦІЇ...**

Раптом я знову відчув себе винним. Акула! Де вона? Я відкинув газету і почав швендяти туди-сюди. Втрачаючи контроль. Я відчув, що все йшло шкереберть... а тоді побачив машину, що скочувалася рампою сусіднього паркінгу.

Доставка! Я схопив свій шкіряний ранець і рушив назустріч колесам.

— МІСТЕРЕ ДЬЮК! — почувся голос за моїм плечем. — Містере Дьюк! А ми Вас шукали!

Я мало не впав на бордюр. Усередині мене зіщулилася кожна клітина мозку й тіла. «Ні! — подумав я. — Певно, у мене галюцинації. Ззаду нікого немає. Ніхто мене не кличе... це — параноїдальна ілюзія, амфетамінний психоз... просто продовжуй іти до машини, постійно усміхайся...»

— МІСТЕРЕ ДЬЮК! Зачекайте!

Що ж... чому б ні? Багато хороших книжок були написані у в'язниці. До того ж я не почуватимусь у Карсон-сіті цілковитим зайдою. Начальник мене впізнає; та й пахан — одного разу я робив з ним інтерв'ю для *New York Times*. І багато інших в'язнів, наглядачів, копів та різних бандюг, котрі гнівалися на мене в листах через те, що статтю про них так і не надрукували.

Чому ні? Вони питали. Вони хотіли, щоб про них розповіли. І важко було пояснити; важко було пояснити людям їхнього кола, що все, що вони мені розповіли, полетіло в смітник або поклялося в шухляду, бо основні аб-

заци цих моїх статей не задовольнили якогось редактора за три тисячі миль звідси — якогось нервового трутня за сірим пластиковим столом посеред купи журналістської бюрократії, котрого ніколи не зрозуміє жоден невадський в'язень — і що статті не дали ходу, бо я відмовився переписати основну частину. З особистих причин. Жодна з яких мало що значитиме «на зоні». Але якого біса? Навіщо перейматися через дрібниці? Я розвернувся, щоб поглянути на того, хто висуватиме мені звинувачення — молодий низенький службовець з широкою усмішкою на обличчі і жовтим конвертом у руці.

— Я телефонував Вам у номер, — сказав він. — А тоді побачив, що Ви стоїте надворі.

Я кивнув, надто втомлений, щоб опиратися. Тепер Акула стояла поруч, але я вже не бачив сенсу навіть класити у неї валізу. Гра скінчилася. Вони мене впіймали.

Службовець усе ще усміхався.

— Ця телеграма щойно надійшла для Вас, — повідомив він. — Але насправді вона не на *Ваше* ім'я. Вона на ім'я якогось Томпсона, але тут написано «*на адресу Рауля Дьюка*». Ви розумієте, про що йдеться?

У мене запаморочилося в голові. Забагато за один раз. Зі свободи у в'язницю, а тоді — знову на свободу — і все це за тридцять секунд. Я позадкував і притулився до машини, відчуючи під своєю тремтячою рукою складки білого тенту. Усе ще посміхаючись, службовець тикав у мене телеграмою.

Майже втративши мову, я кивнув.

— Так, — нарешті вимовив я, — цілком розумію.

Я взяв у нього конверт і розірвав його, щоб відкрити:

ТЕРМІНОВА ТЕЛЕГРАМА

ГАНТЕРУ С. ТОМПСОНУ

на адресу: РАУЛЬ ДЬЮК

ЗВУКОНЕПРОНИКНИЙ НОМЕР 1850

ГОТЕЛЬ *MINT*. ЛАС-ВЕГАС

ПОДЗВОНИ МЕНІ ОДРАЗУ ПОВТОРЮЮ ОДРАЗУ ЗАВТРА МИ МАЄМО НОВЕ ЗАВДАННЯ ТАКОЖ У ВЕГАСІ ТАК КРАПКА НАЦІОНАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ОКРУЖНИХ ПРОКУРОРІВ ЗАПРОШУЄ ТЕБЕ НА ЧОТИРИДЕННИЙ СЕМІНАР З ПИТАНЬ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН ТА НЕБЕЗПЕЧНИХ ПРЕПАРАТІВ У ГОТЕЛІ *DUNES* КРАПКА ПОДЗВОНИЛИ *ROLLING STONE* ВОНИ ХОЧУТЬ П'ЯТДЕСЯТ ТИСЯЧ СЛІВ ГІДНА ОПЛАТА ВСІ ВИТРАТИ ВКЛЮЧНО ЗІ ЗРАЗКАМИ ЗА ЇХНІЙ РАХУНОК МАЄМО РЕЗЕРВ У ГОТЕЛІ *FLAMINGO* ТА БІЛИЙ *CADILLAC* КАБРІОЛЕТ КРАПКА ВСЕ ГОТОВО ПОДЗВОНИ НЕГАЙНО ЩОДО ДЕТАЛЕЙ ТЕРМІНОВО ПОВТОРЮЮ ТЕРМІНОВО КРАПКА

ДОКТОР ГОНЗО

— Боже, блядь! — пробурмотів я. — Не може бути!

— Ви хочете сказати, що це не Вам? — одразу ж занервувавши, запитав службовець готелю. — Я пошукав цього Томпсона у журналі реєстрацій. У нас такого немає, але я подумав, що це хтось із Вашої команди.

— Саме так, — швидко відказав я. — Не переймайтесь, я йому її передам.

Я жбурнув свій ранець на переднє сидіння Акули, прагнучи поїхати звідси, доки розправа наді мною затримувалася. Але службовець усе ще не вгавав.

— А що з Доктором Гонзо? — поцікавився він.

Я поглянув на нього у дзеркало.

— З ним усе гаразд, — відповів я. — Але в нього жахливий характер. Доктор опікується нашими фінансами, про все домовляється.

Я ковзнув на водійське сидіння і приготувався їхати.

Службовець нахилився до автомобіля.

— Нас збентежив, — мовив він, — підпис Доктора Гонзо на цій телеграмі з Лос-Анджелеса, у той час, як нам відомо, що він перебуває тут, у готелі.

Він знизав плечима.

— І те, що телеграма адресована гостю, про якого ми нічого не знаємо... тож затримки було не уникнути. Сподіваюсь, Ви розумієте...

Я кивнув, чекаючи, коли можна буде звідти забратись.

— Ви правильно вчинили, — сказав я. — Ніколи не намагайтесь зрозуміти журналістські повідомлення. У половині випадків ми користуємося кодами — особливо у спілкуванні з Доктором Гонзо.

Я знову посміхнувся, але цього разу це вийшло в мене дещо дивно.

— Скажіть, — запитав він. — коли доктор прокинеться?

Я стис кермо.

— Прокинеться? Що Ви маєте на увазі?

Службовцю стало незручно.

— Що ж... з ним хоче зустрітись наш менеджер, містер Гім, — тепер його усмішка виглядала відверто зловтішною. — Нічого особливого. Містер Гім полюбляє зустрічатися з усіма гостями, котрі мають великі рахунки... хоче знати їх особисто... просто поговорити і потиснути руки, Ви ж розумієте.

— Звісно, — відказав я. — Та на Вашому місці я б не турбував Доктора Гонзо, доки він не поснідає. Він надзвичайно грубий чоловік.

Службовець обережно посміхнувся.

— Але ж з ним можна буде поспілкуватися? Можливо, трохи пізніше вранці?

Я зрозумів, до чого він це.

— Послухайте, — сказав я, — вся ця телеграма — зашифрована. Насправді вона від Томпсона, а не для нього. Певно, у *Western Union* поміняли місцями імена.

Я підняв телеграму вгору, знаючи, що він її вже прочитав.

— Насправді, — мовив я, — це — термінова телеграма для Доктора Гонзо, який зараз зверху, у якій повідомляється про те, що Томпсон вже їде з Лос-Анджелеса з новим завданням — новим дорученням.

Махаючи рукою, я відігнав його від машини.

— Побачимося пізніше, — кинув я. — Мені треба на перегони.

Службовець відійшов, щойно я рушив з першої передачі.

— Не варто поспішати, — крикнув він мені. — Перего-ни скінчилися.

— Не для мене, — відказав я, швидко по-дружньому помахавши йому рукою.

— Давайте пообідаємо! — закричав він, коли я вже звернув на вулицю.

— Авжеж! — крикнув я.

Після цього я влився в потік транспорту. Проїхавши кілька кварталів в хибному напрямку по Мейн-стріт, я розвернувся і вирушив на південь до Лос-Анджелеса. Але на помірній швидкості. «Спокійно і повільно», — думав я. Лише б виїхати за межі міста...

Що мені було необхідно, то це безпечно з'їхати з траси, щоб ніхто мене не бачив, і обміркувати цю неймовірну телеграму від мого адвоката. У ній він говорив правду; я був у цьому впевнений. У цьому повідомленні справді просвічувала нагальна терміновість. Тон не викликав сумнівів...

Але я не був ані в настрої, ані в стані, щоб провести ще один тиждень у Лас-Вегасі. Тільки не зараз. Я вже й так занадто ризикував своїм везінням, перевіряючи, скільки це місто мене терпітиме... і дійшов до межі. Тепер стукачі були вже близько; я *нюхом відчував* цих падлюк.

Так, уже точно настав час їхати геть. Я був на волосину від краху.

Тепер, ліниво їдучи бульваром Лас-Вегас на швидкості тридцять миль за годину, я шукав місце, де перепочити й сформулювати рішення. Звичайно, зрозуміло було, що мені потрібне пиво або три, щоб скинути напругу й заспокоїти той віроломний нерв, що продовжував гнітюче вібрувати всередині...

Треба було щось вирішити. Адже лишалася певна спокуса зостатися. Це було підступно, нерозумно і в будь-якому разі божевільно — проте неможливо було не відчувати сморід скаженого гумору, яким відгонило від самої думки про те, що Гонзо-журналіста, котрий мало не вляпався в серйозну історію з наркотиками, запросили написати про Національну конференцію окружних прокурорів з питань наркотичних речовин та небезпечних препаратів.

Також певним чином приваблювала думка про те, щоб, дико розгромивши один лас-вегаський готель, замість перетворитися на приреченого утікача на трасі до Лос-Анджелеса, просто проїхати через місто, виміняти червоний кабріолет *Chevy* на білий *Cadillac* і зареєструватися в *іншому* готелі з журналістською акредитацією, щоб загубитися поміж тисяч знаних копів з усієї Америки, доки ті сперечатимуться один з одним із приводу проблеми наркотиків.

Це було небезпечним зухвальством, але водночас чимось таким, на що міг зважитися лише справжній поціновувач роботи на межі. До того ж, де б лас-вегаська поліція шукала пов'язаного з наркотиками шахрая-утікача,

котрий щойно вшився з готелю в центрі міста, в останню чергу?

Саме так. Чи очікують його побачити на Національній конференції окружних прокурорів із питань наркотичних речовин в елегантному готелі на Стріпі... у *Ceasar's Palace* на обідньому шоу Тома Джонса в блискучому білому *Coupe de Ville*... на фуршеті, на який запрошені агенти з боротьби проти незаконного обігу наркотиків та їхні дружини в готелі *Dunes*?

І справді, чи існує краще місце, щоб сховатися? Для когось — ні. Але не для мене. І точно не для мого адвоката — він дуже підозріла особа. Окремо, можливо, нам би це вдалося. Але разом — ні; ми все зіпсуємо. Забагато агресивної хімії в такій суміші; спокуса необачливо подуркувати буде надзвичайно сильною.

І звісно ж, там нам настане кінець. Вони не знатимуть милості. Проникнути в середовище агентів означає прийняти на себе долю всіх шпигунів: «Звичайно ж, якщо вас або члена вашої організації викриють вороги, відповідальна особа заперечуватиме будь-яку свою причетність...»

Ні, це — вже занадто. Межа між безумством і мазохізмом вже й так була примарною; настав час відступити... ретируватися, залагти на дно, відвалити і «відсидітись» як належить. А чому ні? У будь-якій обладці, на кшталт цієї, настає час, коли треба або припинити програвати, або зберегти вигране — будь-що з цього стане в нагоді.

Я їхав повільно, видивляючись місце, де можна було б сісти, випити ранкового пива й зібратися з думками... щоб спланувати цей неприродний відступ.

ОООУУУ, МАМО, ЧИ ЦЕ СПРАВДІ КІНЕЦЬ?..¹⁶ ЗНОВУ БЕЗ ГРОША В ЛАС- ВЕГАСІ В АМФЕТАМІННОМУ ПСИХОЗІ?

Вівторок, 9-та ранку... Ось так, сидячи у *Wild Bill's Café*¹⁷ на виїзді з Лас-Вегаса, я все зрозумів надзвичайно ясно. До Лос-Анджелеса була лиш одна дорога — міжштатна траса №15, пряме шосе без дотичних доріг та альтернативних об'їздів, просто рівний високошвидкісний перегін через Бейкер, Барстоу та Берду, а тоді — на голлівудське шосе, прямісінько в шалене забуття: безпека, таємність — просто ще один наркоман з'явиться в Королівстві Наркоманів.

Однак тим часом, протягом п'яти-шести годин, я буду найбільш підозрілим об'єктом на цій сраній бісовій трасі — єдина акула-кабріолет кольору червоногарячого яблука між Б'юттом та Тихуаною... що виблискує посеред пустельного шосе з напівголим недоумком за кермом. Що краще — одягнути мою багряно-зелену сорочку з Акапулько чи взагалі нічого?

У цій потворі ніяк не сховатися.

Ця поїздка не буде радісною. Навіть Бог-Сонце не хоче на неї дивитися. Уперше за три дні він сховався за хмарами. Жодного сонця. Небо сіре й огидне. Щойно я звернув у провулок, який вів до напівсхованої стоянки кафе, то почув гуркіт над головою і, подивившись угору, побачив, як, залишаючи за собою слід диму, у двох тисячах футів над шосе набирав висоту великий сріблястий DC-8. Чи був на його борту Ласерда? Чувак із *Life*? Чи зробили вони всі фотографії, які хотіли? Повний фоторепортаж?

¹⁶ Рядок з пісні Боба Ділана *Stuck Inside Of Mobile With The Memphis Blues Again* (англ. «Знову застрягнути в Мобілі з мемфіським блюзом»).

¹⁷ *Wild Bill's Café* – (англ.) Кафе Дикого Білла.

Виконали свій обов'язок?

Я навіть не знав, хто переміг у перегонах. Можливо, ніхто. Як мені було відомо, увесь спектакль скасували через жахливий бунт — оргію невмотивованого насильства, яку влаштували бухі бандюги, котрі відмовилися дотримуватися правил.

Мені кортіло заповнити цей пробіл у знанні за першої ж можливості: купити *L.A. Times* і прочесати спортивну рубрику в пошуках статті про *Mint 400*. Дізнатися про деталі. Убезпечитись. Нехай навіть утікаючи, нехай у лабетах глибинного Страху...

Я знав, що Ласерда полетів до Нью-Йорка цим літаком. Минулої ночі він сказав мені, що збирається сісти на перший же рейс.

Тож от він полетів... а я лишився — без адвоката, згорблений на червоному пластиковому стільці в таверні *Wild Bill's*, нервово посьорбуючи *Budweiser* у барі, що тільки починав прокидатися, відчиняючи свої двері ранковій метушні сутенерів та гравців у пінбол... з величезною Червоною Акулою, припаркованою просто перед закладом, набитою такою кількістю незаконних речей, що мені навіть страшно на неї дивитись.

Але кинути цю паскуду я не можу. Єдиною надією було якимось чином проїхати на ній три сотні миль відкритою трасою звідси до Святая Святих. Але, Боже правий, я *втопився*! Я боюсь. Я з'їхав з глузду. Ця культура мене розбила. Якого хуя я тут *роблю*? Це ж навіть не та стаття, над якою я мав би працювати. Мій агент мене відмовляв. Усі знаки вказували на те, що цього не варто робити, особливо той лихий карлик з рожевим телефоном у *Polo Lounge*. Треба було лишитися там... що завгодно, тільки не *це*.

Оооууу... Мамо,

чи *це справді кінець*?

Hi!

Хто поставив цю пісню? Я що, справді щойно *почув* цю хуйню з музичного автомата? О 9:19 цього паскудного сірого ранку у таверні *Wild Bill's*?

Ні. Вона грала лише в моїй голові, якесь давно втрачене відлуння болісного світанку в Торонто... дуже давно, я був напівбожевільним, і це відбувалося в іншому світі... але все — так само.

ДОПОМОЖІТЬ!

Скільки ще ночей і дивних ранків продовжуватиметься це жахливе лайно? Як довго тіло й мозок здатні витримувати це приречене божевілля? Цей скрегіт зубів, це стікання потом, це гупання крові у скронях... крихітні блакитні вени на скронях сказалися, шістдесят, а то й сімдесят годин без сну...

А тепер це вже музичний автомат! Так, жодних сумнівів... але чому б ні? Надзвичайно популярна пісня: «Наче міст над водою бурхливою... Я простягнусь...»¹⁸

БУМ. Спалах параної. Який щуроподібний психічнохворий виродок міг поставити *цю* пісню — та ще й зараз, у такий момент? Невже хтось прослідкував за мною сюди? Чи відомо барменші, хто я такий? Чи *бачить* вона, що в мене за цими дзеркальними окулярами?

Усі бармени продажні, але ця похмура, середнього віку товстуха, одягнена в гавайську муму¹⁹ та обладунки американського футболіста... мабуть, жінка Дикого Білла.

Боже, злі хвили параної, божевілля, страху й відрази — нестерпні вібрації цього місця. Звалити звідси. Втекти... і раптом я усвідомлюю — якийсь фінальний спалах оскаженілої проникливості перед тим, як спаде темрява — що час виїзду з готелю не настане аж до *полудня*... і це дозволяє мені щонайменше дві години чинно і на великій швидко-

¹⁸ Рядок з пісні *Bridge Over Troubled Water* популярного дуету 60-х *Simon and Garfunkel*.

¹⁹ Муму – простора квітчаста гавайська сукня.

сті мчати геть з цього клятого штату перед тим, як в очах закону я перетворюся на утікача.

Надзвичайно пощастило. На той час, як піднімуть тривоюгу, я спокійно їхатиму собі десь між Нідлз та Долиною Смерті, втискаючи педаль газу в підлогу й погрожуючи кулаком Ефрему Цимбалісту-молодшому²⁰, котрий кружлятиме наді мною в гелікоптері ФБР або повітряно-десантної дивізії «Клекотливі орли».

МОЖЕШ БІГТИ, АЛЕ СХОВАТИСЬ НЕ ВИЙДЕ

(...застереження для героїнових дилерів, яке можна побачити на білборді в Боулдері, штат Колорадо)

Іди ти на хуй, Ефреме — ця мудрість обрізає обидва шляхи.

Як вам та працівникам готелю *Mint* відомо, я все ще перебуваю у номері 1850 — законно й духовно, якщо й не фізично, — щоб мене не турбували, є табличка «Не турбувати»; прибиральниці не підходитимуть і близько, доки на дверній ручці висітиме цей знак. Про це попіклувався мій адвокат, як і про 600 шматків мила *Neutrogena*, які я все ще мав перевезти у Малібу. Що до цього ФБР? Набите милом Червоне Акулище? Усе цілком законно. Це мило нам принесли прибиральниці. Вони заприсягнутьися... Чи ні?

Звісно ж, ні. Ці кляті продажні прибиральниці божитимуться, що їх залякали двоє озброєних психів, котрі погрожували їм якимось Вінсентом Чорною Тінню, доки вони не віддали їм усе мило.

Боже правий, Тебе ж в ребро! У цій таверні є священик? Я хочу висповідатись! Я — йобаний *грішник*! Продажний, смертний, хтивий, великий, маленький — як хочеш, так і

²⁰ Ефрем Цимбаліст-молодший (1918-2014) американський актор, котрий на час дії роману грав у серіалі «ФБР».

називай, Господи... Я — винний.

Але зроби мені одну останню послугу: просто перед тим, як опустиш свій молот, дай мені ще п'ять годин, які я проїду на великій швидкості; просто дозволь мені позбутися цієї клятої тачки й забратися геть із цієї жахливої пустелі.

Це насправді не таке вже й велике прохання, Господи, тому що, як це не дивно, та правда в тім, що я не винний. Усе, що я зробив, — це *повірів* твоїй маячні... і бачиш, до чого це призвело? Мої примітивні християнські інстинкти зробили з мене злочинця.

Вештаючись по казино о шостій ранку з повною валізою грейпфрутів і футболок з емблемою *Mint 400*, я пригадую, як повторював собі знову й знову: «Ти не винний». Це лише необхідний виверт, щоб уникнути неприємної ситуації. Але я ж не зв'язував себе обіцянками; це — *адміністративний борг* — нічого особистого. Увесь цей клятий кошмар стався через помилку цього смердючого безвідповідального *журналу*. Це зробив зі мною якийсь телепень із Нью-Йорка. Це була *його* ідея, Господи, не моя.

І поглянь на мене тепер: напівбожевільний від страху, мчу на швидкості 120 миль за годину через Долину у тачці, яку я ніколи й не хотів. Ах ти підлий виродок! Це *твоя* робота! То вже краще тобі про мене подбати, Господи... бо якщо Ти цього не зробиш, то я повністю віддамся у *Твої* руки.

12.

ПЕКЕЛЬНА ШВИДКІСТЬ... БОРОТЬБА З КАЛІФОРНІЙСЬКИМ ДОРОЖНІМ ПАТРУЛЕМ... MANO A MANO²¹ НА ТРАСІ №61

Вівторок, 12:30... Бейкер, Каліфорнія... Тепер на елі *Ballantine* — бухий як зомбі і знервований. Мені знайоме це відчуття: три чи чотири дні запою, наркотики, сонце, не спав і спалив усі запаси адреналіну — запаморочливий тремтячий кайф, який вказує на те, що скоро настане кінець. Але коли? Скільки ще? Напруга — частина цього кайфу. Можливість фізичного і ментального колапсу тепер надзвичайно реальна...

...але про колапс і мова не йде; як вирішення проблеми чи навіть як дешева її альтернатива — він *неприйнятний*. Справді. Це — момент істини, ця приємна і сповнена віри межа між контролем і катастрофою, яка також відділяє вільне й дивне вештання вулицями від того, щоб провести наступні п'ять років, граючи літніми ранками в баскетбол на подвір'ї в'язниці в Карсон-сіті.

Жодного співчуття дияволу; не забувай про це. Купи квиток, сядь і їдь... а якщо випадково станеться так, що буде важче, ніж ти собі уявляв, що ж... спиши це на насильницький напад *розширення свідомості*: тримайся ритму, дуркуй, дай себе поглинути. Про все це написано в Біблії Кізі... Інший бік реальності.

І щось забагато прикрої маячні; навіть Кізі не вберіг мене від двох прикрих емоційних випадків: один — з каліфорнійським дорожнім патрулем, інший — з примарним автостопером, який міг бути й не тим, ким я його вважав; і тепер, почувуючись на межі злого психозу, я згорбився

²¹ *Mano a mano* — (ісп.) «один на один».

поруч зі своїм магнітофоном у «півній», яка насправді є задньою кімнатою величезної крамниці сільськогосподарського інвентарю — усілякого штибу плугів, джгутів і набитих добримом мішків, — і дивуюся, як усе це трапилось.

Приблизно за п'ять миль звідси я втрапив у пригоду з патрулем. Мене не зупинили: нічого такого. Я завжди їджу обережно. Трохи зашвидко, можливо, але я маю віртуозні навички і природне чуття дороги, що визнають навіть копи. Ще не народився той поліцейський, у якого б не відвисла щелепа від бездоганного контрольованого заносу, виконаного *на великій швидкості біля* однієї з дворівневих розв'язок.

Мало хто розуміє психологію поведінки з патрульним. Звичайний порушник швидкості запанікує й негайно зупиниться на узбіччі, щойно побачить за собою великі червоні вогні... а тоді почне вибачатися, просити, щоб над ним змилювались.

Це нікуди не годиться. Така поведінка викликає в серці копа зневагу. Діяти треба таким чином: коли ти мчиш на швидкості приблизно сто миль за годину і раптом помічаєш у себе на хвості червоні маячки патрульної машини, все, що необхідно, — це *пришвидшитись*. Ніколи не зупиняйся з першим сигналом сирени. Втопи педаль газу, і нехай цей виродок женеться за тобою на швидкості до 120-ти миль за годину аж до наступного перехрестя. За тобою він поїде. Але не знатиме, що й думати, якщо ти триматимеш увімкненим сигнал правого повороту.

Утім, це для того, аби вказати патрульному на те, що ти шукаєш місце, придатне, щоб зупинитись і поговорити... не вимикай сигнал повороту і шукай з'їзд з головної дороги, одну з розв'язок зі знаком «Максимальна швидкість: 25»... а тоді трюк полягає в тому, щоб раптово з'їхати з траси і повести його за собою по крутому схилу на швидкості не менше, ніж сотня миль за годину.

Патрульний вдарить по гальмах приблизно тоді ж, коли й ти, усе ж йому потрібен буде час, аби зрозуміти, що на такій швидкості йому доведеться виконати розворот на 180 градусів... а ти вже будеш до цього готовий — приготуйся до перенавантаження, а тоді — швидка робота ступнею, — і запросто зупинишся після розвороту, а коли під'їде патрульний, ти вже стоятимеш поруч зі своїм автомобілем.

Спершу він буде невгамовний... але це — не важливо. Дозволь йому заспокоїтись. Він перший захоче говорити. Дозволь йому зробити й це. У його мозок закрадеться сум'яття: він почне щось тараторити і, можливо, навіть витягне зброю. Дозволь йому охолонути; продовжуй усміхатися. Ідея полягає в тому, щоб продемонструвати патрульному, що весь цей час ти повністю тримав під контролем і себе, і автомобіль — тоді як він втратив контроль над усім.

Корисно мати у своєму гаманці значок поліцейського або посвідчення преси, коли він заспокоїться і попросить показати йому права. Одне з цього в мене було — проте в руці я також тримав банку *Budweiser*'а. Аж до цього моменту я не усвідомлював, що тримаю її. Я почував себе на коні... та коли я поглянув униз і помітив цю червоно-сріблясту бомбу у себе в руці, я зрозумів, що мені пиздець...

Перевищення швидкості — це одне, але керування автомобілем у нетверезому стані — зовсім інше. Мені здалося, що коп саме за це й вхопився — за те, що я зіпсував усю виставу, забувши про банку з пивом. Його обличчя розслабилося, він навіть усміхався. Як і я. Адже ми обидва тоді зрозуміли, що весь мій бомбезно-самогонний трюк з дорогою грому зійшов на пси: ми обидва мало не всцялися зі страху, але дарма, оскільки наявність цієї банки пива у мене в руці відкидала можливість будь-якої суперечки з приводу «перевищення швидкості».

Патрульний узяв мій відкритий гаманець лівою рукою, а тоді вказав правицею на пиво.

— Можна це мені? — запитав він.

— Чому ні? — відказав я.

Він узяв банку, потримав її між нами, а тоді вилив пиво на дорогу.

Я посміхнувся, уже нічим не переймаючись.

— У будь-якому разі воно вже ставало теплим, — сказав я.

Просто позаду мене на задньому сидінні Акули лежало близько десяти гарячих банок *Budweiser*'а та більше дюжини грейпфрутів. А я й узагалі про них забув. Але тепер їх наявність була надто очевидною для нас обох, щоб робити вигляд, що ми їх не помічаємо. Моя провина була настільки великою та всеохопною, що будь-які пояснення видавалися зайвими.

Патрульний це знав.

— Ти розумієш, — мовив він, — що це порушення правил...

— Ага, — відказав я. — Знаю. Я — винен. Я розумію. Я знав, що порушую, але в будь-якому разі я це зробив.

Я знизав плечима: «Бляха-муха, навіщо сперечатися? Я — їбучий правопорушник».

— Дивне ставлення, — сказав коп.

Я поглянув на нього, лише зараз помітивши, що маю справу зі світлооким спортивної статури молодиком років під тридцять, котрому, вочевидь, подобалася його робота.

— Знаєш, — сказав патрульний, — мені здається, тобі треба поспати.

Він кивнув.

— Трохи далі є зона для відпочинку. Чому б тобі не зупинитися там і не поспати кілька годин?

Загалом я розумів, що він намагався мені сказати, та невідомо чому заперечливо покрутив головою.

— Такий сон мені не допоможе, — мовив я. — Я занадто довго не стуляв очей — три чи чотири доби; навіть не пам'ятаю. Якщо я зараз засну, то вирублюсь годин на двадцять.

«Боже правий», — подумав я. Що я ляпнув? Цей виронок намагається бути людиною: він міг би одразу забрати мене до в'язниці, але ж натомість пропонує мені просто, бляха, поспати. Заради Бога, погодься з ним: Так, офіцере, звісно ж, я скористаюся зоною для відпочинку. І я навіть висловити не можу, наскільки я Вам *вдячний* за те, що Ви мені це пробачаєте.

Але ж ні... я наполягав на тому, що коли він мене відпустить, я одразу ж помчуся далі до Лос-Анджелеса, що як-не-як було правдою, та навіщо це *казати*? Навіщо його *провокувати*? Не найкращий час відкривати всі карти. Це — Долина Смерті... візьми себе в руки.

Звісно ж. У руки.

— Послухайте, — мовив я. — Я був у Лас-Вегасі, писав про перегони *Mint 400*.

Я вказав на наліпку «VIP-паркування» на лобовому склі.

— Це було просто неймовірно, — сказав я. — Усі ці мотоцикли й пустельні багті два дні поспіль ганяли серед дюн. Ви бачили?

Патрульний посміхнувся, похитавши головою на знак якогось меланхолійного розуміння. Я бачив, що тепер він задумався. Чи я небезпечний? Чи готовий скоїти злочин. Чи спроба виграти час означала те, що за мене внесуть викуп, якщо він мене заарештує? Скільки неоплачуваних годин йому доведеться провести, вештаючись біля суду, чекаючи, доки зможе проти мене засвідчити? І якого потвору-адвоката я на нього натравлю?

Я знав, але чи було це відомо йому?

— Гаразд, — сказав патрульний. — Ось як воно буде. Станом на сьогоднішній день, я записую, що попередив

тебе... ось цим письмовим попередженням.

Він простягнув мені талон.

— І дозволив проїхати не далі, ніж до найближчої зони відпочинку... і ти туди поїдеш, так? Де вкладешся і добряче поспиш...

Він запхав записник з талонами собі за пояс.

— Я зрозуміло висловився? — запитав патрульний, повернувшись до мене спиною.

Я знизав плечима.

— Як далеко звідси до Бейкера? Я збирався там пообідати.

— Він не в моїй юрисдикції, — відказав коп. — Місто починається за дві-дві з половиною милі за зоною відпочинку. Доїдеш?

Він широко усміхнувся.

— Спробую, — сказав я. — Давно хотів побувати в Бейкері. Багато про нього чув.

— Відмінна морська кухня, — сказав патрульний. — У твоєму стані я б рекомендував спробувати сухопутного краба. Заїдь у *Majestic Dinner*.

Я похитав головою і пішов до автомобіля, почуваячись згвалтованим. Ця свиня обробила мене з усіх боків, а тепер поїде і кепкуватиме — певно, чекатиме на мене на західній межі міста, коли я зберуся чкурнути до Лос-Анджелеса.

Я повернувся на трасу й проїхав повз зону для відпочинку до перехрестя, де звернув до Бейкера. Наближаючись до повороту, я побачив... Святий Боже, це ж він — автостопер, той самий малий, якого ми підібрали й налякали дорогою до Вегаса. Наші погляди зустрілись, коли я пригальмував, щоб вписатися в поворот. Мене підбивало помахати йому рукою, але коли я побачив, що він опустив руку, то подумав: «Ні, не цього разу...»

Лиш одному Богу відомо, що розповідатиме про нас цей малий, коли врешті дістанеться міста. Треба одразу ж

зникнути. І чому я такий впевнений, що він мене впізнав? Однак цю тачку важко було сплутати з іншою. І чому він зійшов з дороги?

Отак у цьому Богом забутому місті в мене одразу ж з'явилося двоє ворогів. Патрульний точно схопить мене, якщо я спробую прорватися до Лос-Анджелеса, а цей сраний гнилий малий автостопер переслідуватиме мене, мов звір, якщо я тут залишусь. (Господи, Матір Божа! Це — він! Той чувак, про якого *розповідав* малий! Він повернувся!)

У будь-якому разі це — жахливо... а якщо ці праведні хижакі бейкерівської глибинки сплетуть свої історії в одну... а вони це зроблять; у такому маленькому місті, як це, цього не уникнути... на мене спустять усіх псів. Пощастить, якщо я взагалі виберуся з міста живим. До в'язничного автобуса розлючені місцеві тягнутимуть мене, вимащеного дьогтем і вкритого пір'ям...

Ось і все: криза. Я промчав по місту й відшукав телефонну будку на північній околиці між заправкою *Sinclair* та... так... їдальнею *Majestic Dinner*. Я замовив терміновий дзвінок до свого адвоката в Малібу. Він відповів одразу ж.

— Мене притисли! — прокричав я. — Я потрапив у пастку в якомусь смердючому пустельному роздоріжжі під назвою Бейкер. У мене мало часу. Ці виїбки скоро будуть тут.

— Хто? — запитав він. — Схоже, у тебе якась параноя.

— Падло! — крикнув я. — Спершу мене зупинив патруль, а тепер мене переслідує той малий! Мені *терміново* потрібен адвокат!

— А що ти забув у Бейкері? — спитав він. — Ти що, не отримав мою телеграму?

— Що? Нахуй телеграми. У мене *проблеми*.

— Ти маєш бути у Вегасі, — сказав мій адвокат. — Для нас заброньований номер у *Flamingo*. Я саме збирався вирушити до аеропорту...

Я важко осів у будці. Це було занадто нестерпно. Я дзвоню своєму адвокату, коли у мене жахливі проблеми, а цей дурень обдовбався наркотою — сраний овоч!

— Ах ти, виродок нікчемний! — простогнав я. — Я тобі за це сраку порву! Усе це лайно в машині — *твоє*! Ти це розумієш? Коли я це тут засвідчу, тебе *позбавлять ліцензії*!

— Гнида безголова! — закричав він. — Я надіслав тобі телеграму! Ти маєш висвітлювати Національну конференцію окружних прокурорів! Я все забронював... винайняв білий кабріолет *Cadillac*... уже все влаштовано! Якого хріна ти робиш посеред цієї йобаної пустелі?

Раптом я згадав. Так. Телеграма. Усе стало ясно. Я заспокоївся. Умить мені все стало зрозумілим.

— Не зважай, — мовив я. — Я пожартував. Я зараз сиджу біля басейну у *Flamingo*. Говорю з тобою по портативному телефону. Якийсь карлик приніс його мені з казино. У мене безлімітний кредит! Шариш?

Я важко дихав, відчуваючись божевільним і стікаючи потом у телефонній будці.

— Навіть близько сюди не приїжджай! — крикнув я. — Іноземців тут не люблять.

Я поклав слухавку і рушив до тачки. «Що ж, — подумав я, — так працює цей світ. Уся енергія рухається відповідно до забаганок Великого Магніту. Яким же я був дурним, що не послухався його. А він знав. Він усе знав. Це саме він познущався наді мною у Бейкері. Я зайшов занадто далеко, тож він мене притис... перекривши всі шляхи відступу, спершу натравив на мене патрульного, а тоді цього сраного примарного автостопера... залякавши і збивши з пантелику»

Ніколи не переч Великому Магніту. Тепер я це зрозумів, і разом із розумінням прийшло відчуття майже остаточної розради. Так, я повернуся до Вегаса. Проскочу повз малого і обдурю патрульного замість заходу, знову

поїхавши на схід. Це буде найхитріший хід у моєму житті. Повернуся у Вегас і запишуся на конференцію з питань наркотичних речовин та небезпечних препаратів; я і тисяча лягавих. А чому б ні? Упевнено ходитиму собі поміж них. Зареєструюсь у *Flamingo* і одразу ж попрошу пригнати білий *Cadillac*. Роби все правильно; пам'ятай про Горацио Елджера...

Я подивився через дорогу й побачив величезну червону вивіску, на якій було написано «ПІВО». Чудово. Я залишив Акулу біля телефонної будки й посунув через шосе до крамниці сільськогосподарського інвентарю. З-за купи зірочок для ланцюгів виринув єврей і запитав мене, що я бажаю.

— Ель *Ballantine*, — сказав я... надзвичайно містичне пійло, про яке між Ньюарком і Сан-Франциско нікому нічого не відомо.

Він подав мені його, холодне, мов лід.

Я розслабився. Умить усе стало на свої місця; нарешті я міг відпочити.

Усміхаючись, до мене підійшов бармен.

— Куди прямуєш, молодий чоловіче?

— До Лас-Вегаса, — відповів я.

Він усміхнувся ще раз.

— Хороше місто, цей Вегас. Тобі там пощастить; по тобі видно.

— Знаю, — відказав я. — Я — тричі скорпіон.

Здалося, бармену це приємно було чути.

— Хороша комбінація, — сказав він. — Не програєш.

Я засміявся.

— Не переймайся, — мовив я. — Насправді я адвокат округу Ігното. Чесний американець, як і ти.

Його усмішка зникла. Він усе зрозумів? Я не міг бути певний. Але тепер це майже не мало значення. Я повертався до Вегаса. Вибору в мене не було.

ЧАСТИНА ДРУГА

Десь за 20 миль від Бейкера я зупинився, щоб перевірити наплічник з наркотою. Сонце смажило, і мені закортіло щось убити. Що завгодно. Хоч би й велику ящірку. Продірявити виїбка. Я дістав .357 *Magnit* мого адвоката з багажника і прокрутив барабан. Він виявився повністю зарядженим: довгі злісні шматочки металу — 158 гранів²² гарної гладкої оболонки й ацтекське золото на голівці. Я кілька разів посурмив у горн, сподіваючись викликати ігуану. Нехай порухаються, підари. А я знав, що їх тут вистачало, серед цього сраного моря згорблених, ледь диhaючих кактусів, — і кожна з цих маленьких смердючих падлюк була смертельно отруйна.

Три швидкі вибухи вибили мене з рівноваги. Три приголомшливі подвійні постріли з *Magnit*'а, який я тримав у правій руці. Боже! Я стріляв ні по чому, просто так. Кляте божевілля. Я запхав револьвер під переднє сидіння Акули й нервово витріщився на дорогу. Машин не було в жодному з напрямків; дорога була порожньою впродовж двох-трьох миль у будь-якому напрямку.

Пощастило ж. Не *годилося*, щоб мене схопили посеред пустелі за таких обставин: коли я палив по кактусах із набитої наркотою тачки. Особливо зараз, коли я тікав від

²² Гран – одиниця маси, що дорівнює 62,2 мг.

патруля.

Виникли б незручні питання: «Ну а тепер, містере... ах... Дьюк, Ви, звичайно ж, розумієте, що *користуватися* будь-якою вогнепальною зброєю на території федеральної траси заборонено?»

«Що? Навіть для самооборони? У цього револьвера надзвичайно *чутливий гачок*, офіцере. Насправді я хотів вистрілити лише *раз* — просто щоб налякати цих падлюк».

Важкий погляд, а тоді він повільно питає: «Містере Дьюк, Ви хочете сказати... що на Вас тут *напали?*»

«Ну... ні... не в прямому сенсі, офіцере, але *погрожува-ли* — я серйозно. Я зупинився, щоб відлити, і в ту ж мить, коли я вийшов з машини, мене оточили ці срані мішки з отрутою. Вони рухалися, мов ті *блискавки!*»

Чи такому повірять?

Ні. Мене заарештують, а тоді звично обшукають автомобіль, і коли це трапиться, доведеться пройти крізь усі пекельні звірства. Вони ніколи не повірять у те, що всі ці наркотики були необхідні мені для роботи; у те, що насправді я — професійний журналіст на шляху до Лас-Вегаса, де збираюся висвітлювати Національну конференцію окружних прокурорів із питань наркотичних речовин та небезпечних препаратів.

«Це — лише екземпляри для демонстрації, офіцере. Я відібрав їх у подорожнього для Неоамериканської церкви у Барстоу. Він почав поводитися смішно, тож я вирішив із цим покінчити». Чи на таке купляться?

Ні. Вони закриють мене в сраній в'язниці і відіб'ють нирки здоровенними кийками так, що я роками сцятиму кров'ю...

На щастя, ніхто мене не потурбував, доки я проводив швидку інвентаризацію у своєму ранці. Весь товар був у жахливому безладі, усе було змішане й наполовину роз-

товчене. Кілька пігулок мескаліну перетворилися на червоно-коричневий порошок, зрештою, приблизно тридцять п'ять штук ще були цілком придатні до вживання. Мій адвокат захавав усі червоненькі, але ще лишилося трохи «спідів»... трави вже не було, коробочка з-під кокаїну була порожня, залишився один листок марок, добрий коричневий шматок опіумного гашишу і шість безпонткових капсул амілонітриту... Не достатньо для серйозного дійства, але, виважено дозуючи мескалін, ми, ймовірно, протримаємось протягом чотирьох днів конференції з питань наркотиків.

На окраїні Вегаса я зупинився коло крамниці, щоб купити дві кварта золоті теки, дві пляшки *Chivas Regal* та пінту ефіру. Мене підбивало запитати кілька капсул амілонітриту. Почала даватися ознаки моя стенокардія. Але аптекар дивився на мене очима злої баптистської істерички. Я сказав йому, що мені потрібен ефір, щоб зняти з ніг пластир, але тоді він вже пробив весь товар і склав його у пакунок. На ефір він поклав хуй.

Мені стало цікаво, що б він сказав, якби я попросив у нього на 22 бакси ромілар²³ і банку оксиду азоту. Мабуть, не продав би. Хоча чого? Вільний бізнес... Дай людям, що вони хочуть — особливо такому чуваку, з якого річкою стікає піт, у якого нервово заплітається язик, ноги обклеєні пластиром і який кашляє як скажений, до всього того страждаючи на стенокардію і страшенні напади аневризми, щоразу, як виходить на сонце. *Я хочу сказати, офіцере, що йому справді було зле. Звідки ж я знав, що він просто повернеться до свого автомобіля й почне зловживати цими ліками?*

І справді звідки? Я постояв кілька хвилин біля стенду з журналами, а тоді взяв себе в руки й поспішив до маши-

²³ Ромілар – препарат з декстрометорфаном, засіб проти кашлю, який у великих дозах використовується як наркотик.

ни. Думка про те, щоб нанюхатися дурманного газу під час конференції окружних прокурорів, звісно, приваблювала своїм безумством. «Але не *першого ж* дня», — подумав я. Краще відкласти це на потім. Немає сенсу в тому, щоб потрапити під арешт і скомпрометувати себе ще до того, як розпочнеться конференція.

Зі стенду на стоянці я вкрав журнал *Review-Journal*, але викинув його геть після того, як прочитав статтю на першій сторінці:

ВИДАЛЕННЯ ОЧЕЙ ЗАВЕЛО ХІРУРГІВ У ГЛУХИЙ КУТ

БАЛТИМОР (*United Press International*) — Цієї п'ятниці лікарі повідомили, що вони не впевнені, чи вдасться відновити зір молодому чоловіку, котрий, перебуваючи в стані передозування наркотичними речовинами, у камері в'язниці вирвав собі очі. Чарльза Іннеза-молодшого у віці 25-ти років минулого четверга прооперували у головному шпиталі штату Меріленд, утім, лікарі кажуть, що лише через кілька тижнів зможуть побачити результат. В офіційному звіті зазначено, що до операції Іннез не сприймав світло жодним оком, і ймовірність того, що до нього взагалі повернеться зір, надзвичайно мала. Того ж четверга наглядач в'язниці знайшов Іннеза, сина відомого республіканця з Массачусетса, у його камері з видертими очима.

Іннеза заарештували у середу вночі, коли той ходив голий по району, у якому проживав. Він пройшов експертизу в лікарні *Mercy*, звідки його відвезли до в'язниці. Поліція та один з друзів Іннеза стверджують, що він передозувався транквілізатором для тварин.

Поліція зазначає, що наркотичною речовиною був фенциклідин, продукція фірми *Parker-Davis*, яка не застосовується для лікування людей з 1963-го року. Але представник *Parker-Davis* вважає, що на чорному ринку цей препарат усе ще може бути доступний.

Як стверджує представник *Parker-Davis*, ефект самого фенциклідину зникає після 12-14 годин. Проте ефекти, які виникають при змішуванні препарату з галюциногенами на кшталт *LSD*, досі не досліджені.

Минулої суботи, через день після того, як він вперше вжив наркотик, Іннез сказав своєму другу, що його непокоять очі і що він не може читати.

Поліція зазначає, що в середу вночі Іннез перебував у глибоко депресивному стані і був настільки нечутливим до болю, що навіть не закричав, коли видер собі очі.

ЩЕ ОДИН ДЕНЬ, ЩЕ ОДИН КАБРІОЛЕТ... І ЩЕ ОДИН ГОТЕЛЬ, ПОВНИЙ КОПІВ...

Перш за все потрібно було позбутися Червоної Акули. Вона була аж надто помітною. Забагато людей могли її упізнати, особливо вєгаська поліція; хоча, за їхніми даними, автомобіль уже мав бути в Лос-Анджелесі. Востаннє її бачили в Долині Смерті, де вона мчала на повній швидкості міжштатною трасою №15. У Бейкері її зупинив каліфорнійський дорожній патруль і виписав попередження... а одразу після цього вона зникла...

Я подумав, що останнє місце, де її шукатимуть, — це стоянка прокатних автомобілів в аеропорту. Мені так чи інакше потрібно було туди з'їздити, щоб зустріти мого адвоката. Пізно ввечері він мав прилетіти з Лос-Анджелеса.

Я дуже обережно проїхав по шосе, стримуючи свій природний інстинкт, щоб не тиснути на газ як скажений, і неочікувано не змінювати ряди, намагаючись бути непомітним, а коли приїхав, то припаркував Акулу між двох автобусів військово-повітряних сил на стоянці за півмилі від терміналу. Між дуже великих автобусів. Важче шукатиметься виблядкам. А невеличка прогулянка ще нікому не шкодила.

Поки я дістався до терміналу, уже стівав потом. Але нічого надзвичайного. Я завжди сильно пітнію в теплому кліматі. Мій одяг мокрий зранку до ночі. Спершу це мене непокоїло, але коли я відвідав лікаря і описав йому свій звичайний щоденний раціон алкоголю, наркотиків та іншої отрути, той сказав прийти до нього знову, коли я *припиню* пітніти. «Це буде знаком небезпеки», — сказав він. Знак того, що жахливо виснажений механізм водо-

відведення мого тіла повністю зламався. «Я вірю в силу природних процесів, — казав він. — Але у Вашому випадку... що ж... немає жодного прецеденту. Потрібно просто зачекати й поспостерігати, а тоді вже вирішувати щось із тим, що зостанеться». Приблизно дві години я просидів у барі, попиваючи «Криваву Мері», щоб задовольнити свій внутрішній двигун, і спостерігаючи за літаками, які прибували з Лос-Анджелеса. За двадцять годин я не з'їв нічого, окрім одного грейпфрута, тож моя голова дрейфувала окремо від тіла.

«Краще слідкуй за собою», — подумав я. Для людського тіла існують межі витривалості. Ти ж не хочеш звалитися просто тут і почати стікати кров'ю з вух прямо в терміналі. Тільки не в цьому місті. Слабких та ненормальних у Вегасі *вбивають*.

Я це зрозумів і не мовив ані слова, навіть коли відчув, що з мене от-от замість поту потече кров. Але минулося. Я помітив, що офіціантка почала нервувати, тому змусив себе звестися на ноги й насилу вийшов з бару. Мого адвоката ніде не було видно.

Тоді я рушив до відділу оренди VIP-автомобілів, де обміняв свою Червону Акулу на білий *Cadillac*.

— З цим клятим *Chevy* у мене багато проблем, — сказав я їм. — Мені здається, що наді мною постійно збиткуються, особливо на заправках, коли мені доводиться виходити й відчиняти бак *вручну*.

— Що ж... *звісно*, — відказав чоловік за столом. — Думаю, один з наших *Mercedes 600 Towne-Cruiser Special* з кондиціонером — це те, що Вам потрібно. Ви навіть можете перелити в нього Ваше пальне, якщо бажаєте; у нас це передбачено.

— Чорт забирай, невже я схожий на нациста? — запитав я. — Або Ви дасте мені справжній американський автомобіль, або мені взагалі нічого не треба!

Вони одразу ж згадали про білий *Coupe de Ville*. Повністю автоматизований. Я міг сидіти в червоному шкіряному сидінні і, натискаючи на потрібні кнопки, змушувати кожну деталь машини *танцювати*. Це був чудовий автомобіль: на всі десять «штук» було в ньому цих наворотів і дорогих спецефектів. Заднє скло від одного натискання вистрибувало, мов жаба зі ставка після динамітного вибуху. Білий тент складався і розкладався зі швидкістю американських гірок. Панель приладів світилася езотеричними вогниками, циферблатами і шкалами, про призначення яких мені ніколи не дізнатися, але в мене не було жодних сумнівів щодо того, що я знаходжуся в *найкращій машині*.

Cadillac стартував не так швидко, як Червона Акула, та щойно він розганявся до вісімдесяти миль за годину — перетворювався на справжнього монстра з плавними рухами... вся його елегантна й начищена маса виблискувала на пустельній трасі, і ти почувався так, немов посеред ночі їдеш старим добрим потягом *California Zephyr*. Я розраховувався кредиткою, яку, як я пізніше дізнався, заблокували, — ще та афера. Хоча Головний Комп'ютер чомусь її не відключив, тож я все ще ризикував, маючи доступ до жирного золотого кредиту.

Пізніше, думаючи про цю транзакцію, я здогадувався, що майже точно відбулася подібна розмова: «Доброго дня! Це — відділ оренди *VIP*-автомобілів у Лас-Вегасі. Дзвоню Вам, щоб перевірити картку з номером 875-045-6169. Звичайна перевірка, нічого термінового...

(Довга пауза на іншому кінці дроту.) Тоді: «Лайно со-баче!»

— Що?

— Перепрошую... Так, є такий номер. Йому відмовлено у видачі позик. Негайно викликайте поліцію і не випускайте його з поля зору!

(Ще одна довга пауза)

— Що ж... е... розумієте, в *нашому* «червоному списку» його немає, тож... е... власник картки з номером 875-045-6169 виїхав з нашої стоянки на новому білому *Cadillac*'у.

— Ні!

— Так. Він вже давно поїхав; автомобіль повністю застрахований.

— Куди?

— Здається, він сказав, до Сент-Луїса. Так. Саме так і записано в анкеті.

Рауль Дьюк — лефтіфідер і найкращий беттер²⁴ команди *St. Louis Browns*. Автомобіль він узяв на п'ять днів, по 25 доларів за добу плюс по двадцять п'ять центів за милю. Його картка була активна, тому, звісно ж, ми не мали вибору... Це — правда. Оскільки моя картка технічно була робочою, відділ з оренди автомобілів не мав права мені відмовити. Протягом наступних чотирьох днів я їздив на їхній машині по всьому Лас-Вегасу — навіть кілька разів під'їздив до головного офісу орендного відділу на бульварі Передайз — і жодного разу ніхто мені й слова кривого не мовив.

Це — одна з особливостей лас-вегаської гостинності. Її єдине непорушне правило — не чіплятися до місцевих. Усе решта нікого не обходить. Вони радше зроблять вигляд, що нічого не знають. Навіть якби сам Чарльз Менсон завтра вранці зареєструвався в готелі *Sahara*, ніхто б нічого йому не сказав доти, доки він давав би хороші чайові.

Узявши напрокат тачку, я одразу ж поїхав до готелю. Мого адвоката все ще ніде не було видно, тож я вирішив зареєструватися самостійно — лише б забратися з вулиці, щоб не вирубитися на очах у людей. Я залишив Кита на

²⁴ Лефтіфідер — гравець, що займає захисну позицію у лівому кінці зовнішнього поля в бейсболі; беттер — гравець з битою.

VIP-парковці і зніяковіло поплентався до зали готелю лише з однією маленькою шкіряною валізою — ручної роботи, виготовленим на замовлення ранцем, який зробив для мене мій друг з Боулдера.

Для нас був зарезервований номер у *Flamingo*, у нервовому центрі Стріпу: прямо через дорогу від ресторану *Ceasar's Palace* та готелю *Dunes*, де й мала проводитися конференція. Більшість учасників конференції розмістилися в *Dunes*, але тих, хто записався на неї з поважним запізненням, поселили у *Flamingo*.

Місце кишіло копами. Я помітив це одразу. Більшість із них просто стояли собі, намагаючись виглядати, як зазвичай. Усі — одягнені в однаковісінський одяг з вегаського розпродажу: картаті бермудські шорти, теніски *Arnie Palmer*, їхні білі безволосі ноги були взуті в гумові «пляжні сандалі». Це було жахливо — перебувати під пильним поліцейським наглядом. Якби я нічого не знав про конференцію, то в мене вибухнув би мозок. Було таке враження, що будь-якої миті вони були готові відкрити перехресний вогонь або когось застрелити — можливо, усю родину Менсонів.

Я прибув із запізненням. Більшість окружних прокурорів та інших представників закону вже зареєструвалися. Вони й були тими людьми в залі, які похмуро розглядали нових гостей. Те, що здалося мені Масовим Стеженням, спричинили всього лише десь двісті копів, які не знайшли собі кращого заняття на відпочинку. Вони навіть не помічали один одного.

Я підійшов до столу і став у чергу. Чоловік попереду мене виявився шефом поліції якогось маленького містечка в Мічігані. Його дружина, котра виглядала як мешканка якого-небудь Егню²⁵, стояла за три фути праворуч від нього, доки чоловік сперечався зі службовцем на рецепшені.

²⁵ Егню – (англ. Agnew) крихітне селище у штаті Мічіган.

— Слухай, хлопче, я ж уже казав, що у мене є листівка, у якій написано, що в цьому готелі для мене зарезервоване місце. Чорт, я — учасник конференції окружних прокурорів! Я вже *заплатив* за свій номер.

— Перепрошую, сер. В «останньому списку» Вас немає. Ваш резерв передано в... е... мотель *Moonlight*, що знаходиться на бульварі Передайз, який насправді є дуже приємним місцем для проживання і розташований усього лише за шістнадцять кварталів звідси. Там є басейн і...

— Ах ти, підар гнилий! Поклич мені менеджера! Я стояв, вислуховувати це собаче лайно!

З'явився менеджер і запропонував викликати таксі. Вочевидь, це був другий, а то й третій акт жорстокої драми, що почалася задовго до того, як тут з'явився я. Дружина поліцейського плакала; зграя його друзів, яких він зібрав для підтримки, була надто збентежена, щоб за нього вступитись — навіть зараз, коли цей низенький розлючений коп виголошував свої найкращі фінальні слова. Вони розуміли, що його перемогли; він ішов проти ПРАВИЛ, а люди, яким платили за те, щоб вони піклувалися про дотримання цих правил, казали: «Місце немає».

Після десяти хвилин стояння в черзі за цим галасливим теплом та його друзями я відчув, що в мені закипає жовч. Де в цього копа — та й в усіх цих людей — беруться сили сперечатися з кимось про Права і Першопричини? А мені доводилося знаходитися поруч із цими мутними гівнюками — і так, я відчував, думав і службовець на рецепшені. Він скидався на людину, котру свого часу з усіх боків, уздовж та впоперек заїбали всілякими підлими правилами — тож тепер, збожеволівши, він віддячував їм тим самим: немає жодної різниці, хто має рацію, а хто помиляється, чувак... чи хто *заплатив*, а хто — ні... зараз має значення лиш одне, що нарешті єдиний раз у своєму житті я можу познущатися над такою свинею: «Іди ти на

хуй! Я тут головний, і я кажу, що в нас нічого для тебе немає». Я насолоджувався свистом його батога, але через деякий час я відчув запаморочення, почав нервувати, і роздратування взяло гору над задоволенням від забави. Тож я обійшов копа й заговорив прямо до службовця.

— Скажи-но, — мовив я, — мені незручно втручатися, але в мене тут резерв, і я б хотів поцікавитися, чи не мож-на мені якось проскочити, щоб тобі не заважати.

Я усміхнувся, показуючи йому, що я зацінив його під-ступне знущання над групою правоохоронців, які зараз стояли цілком вибиті з психологічної рівноваги й дивили-ся на мене так, наче я був якимось щуром, що підповз до стійки рецепшену.

Вигляд я мав досить кепський: старі джинси *Levis*, білі баскетбольні кеди *Chuck Taylor All-Star*... а моя сорочка з Акапулько за десять песо давно вже розійшлася по шву на плечі від дорожнього вітру. Я три дні не голився, від мене відгонив стандартний перегар, а очі були повністюхова-ні під сайгонськими дзеркальними окулярами *Sandy Bull*.

Але я говорив тоном людини, котра знає, що в неї є ре-зерв. Я ставив на завбачливість мого адвоката... все ж я не міг втратити шанс пошити копа в дурні:

...і я не помилився. Номер був зарезервований на ім'я мого адвоката. Службовець дзвоником викликав носія.

— Це — все, що в мене зараз із собою, — сказав я. — Решта — у білому *Cadillac*'у.

Я вказав на автомобіль, щоб усі побачили, що він при-паркований коло головного входу.

— Зможете когось попросити, щоб переніс усе в номер?

Службовець привітно відказав: «Не турбуйтеся, сер. Насолоджуйтеся перебуванням у нас — а якщо Вам щось знадобиться, просто подзвоніть сюди».

Я кивнув і усміхнувся, бічним зором спостерігаючи за реакцією приголомшеного натовпу правоохоронців дов-

кола мене. Вони подуріли від шоку. Вони сперечалися, за-
стосовуючи всі доступні їм важелі впливу, щоб отримати
номер, за який вони вже *заплатили* — аж раптом їх від-
тискає убік якийсь самовпевнений волоцюга, що вигля-
дає, як безпритульний із мічиганських смітників. І він
в'їжджає в номер, маючи з собою купу *кредиток*! Господи!
Що відбувається з цим світом?

3.

СКАЖЕНА ЛЮСІ...

**«ЗУБИ – ЯК БЕЙСБОЛЬНІ М'ЯЧІ,
ОЧІ – ЯК ЗАСТИГЛИЙ ВОГОНЬ»**

Я віддав свій ранець хлопцю, котрий поспішив нагору, і сказав йому принести мені квартиру *Wild Turkey*, дві пляшки *Bacardi Anejo* та вдосталь льоду, аби вистачило на всю ніч.

Наш номер був розташований в одному з найдальших крил готелю *Flamingo*. Це місце було більше, ніж просто готель: щось на кшталт клубу *Playboy* посеред пустелі. Близько дев'яти окремих корпусів, поєднаних між собою мощеними доріжками і басейнами — величезний комплекс, порізаний лабіринтом автостоянок та проїздів. Щоб дістатися до дальнього крила, де знаходився наш номер, мені довелося витратити приблизно двадцять хвилин.

Я вирішив заселитися в номер, прийняти доставку багажу та випивки, а тоді, дивлячись новини з Волтером Кронкайтом, викурити свій останній шматок сінгапурського опіуму, чекаючи на приїзд мого адвоката. Мені була необхідна ця перерва, ця мить спокою і миру перед тим, як вирушити на конференцію з питань наркотиків. Вона мала бути зовсім не такою, як перегони *Mint 400*. То була тусовка *спостерігачів*, а тут потрібно було брати участь, і що важливо, під час перегонів ми мали справу з загалом приємною публікою, і навіть якщо наша поведінка ставала надміру обурливою... що ж, там справа була лише у тому — наскільки.

Цього ж разу сама наша *присутність* для решти була обурливою. Ми приїхали на цю конференцію, уже від початку приховуючи свої наміри, а решта учасників були переконані, що таким, як ми, місце у в'язниці. Для них ми

були Загрозою — у жодному разі не прихованою, а очевидною — наркомани з нанівець схибленою місією, які збиралися йти до самого кінця... і не заради того, щоб щось довести, не заради соціологічного експерименту і навіть не задля того, щоб спеціально понасміхатися: здебільшого це вже було стилем життя, відчуттям необхідності, та й навіть обов'язку. Якщо ці свині збиралися у Вегасі на найважливішу конференцію з питань наркотиків, ми відчували, що наркокультура там також має бути представлена.

Окрім того, я вже настільки довго був у неадекватному стані, що подібне збіговисько видавалося мені щонайдоречнішим. А враховуючи обставини, я відчував, що повністю заплутався у тенетах своєї карми.

Чи принаймні я так думав, доки не дістався великих сірих дверей, що вели до міні-люкса «1150», розташованого у дальньому крилі. Я запхав свого ключа у замок і відчинив двері з думкою: «Нарешті я — вдома!»... але двері *вдарили* щось, у чому я одразу ж упізнав людське тіло: дівчина невизначеного віку з обличчям і поведками пітбуля. На ній був безформний синій халат, а очі її палали злістю...

У мене було відчуття, що я потрапив до потрібної кімнати. Я б хотів пересвідчитися у протилежному, але ці вібрації були невблаганними... і здавалося, що вона також це розуміє, оскільки не зробила жодної спроби мене спинити, коли я пройшов повз. Я жбурнув свій шкіряний ранець на одне з ліжок і озирнувся довкола, щоб побачити те, що й сподівався... мого адвоката... цілком голого, що стояв на виході з ванної кімнати з наркоманською пошмішкою на обличчі.

— Свиня дурна, — пробурмотів я.

— Я нічого не міг вдіяти, — відказав він, кивнувши на дівчину-бульдога. — Це — Люсі.

Він відсторонено засміявся.

— Знаєш, як *Lucy in the Sky with Diamonds*²⁶...

Я кивнув Люсі, котра дивилася на мене з неприхованою злістю. Вочевидь, я був для неї ворогом, який непрохано вдерся на її територію... і з того, як вона пересувалася кімнатою — дуже різко й пружно, було зрозуміло, що вона оцінює, на що я здатен. Люсі була готовою до насильства — у цьому не було жодних сумнівів. Навіть мій адвокат це зауважив.

— Люсі! — гаркнув він. — Люсі! Заспокойся, чорт забирай! Згадай, що трапилося в аеропорту... щоб більше такого не було, ДОБРЕ?

Він нервово до неї усміхнувся. Вона нагадувала звіра, якого кинули до ями, де потрібно було битися заради того, щоб вижити...

— Люсі... це — мій клієнт; містер Дьюк, відомий журналіст. Ми разом знімаємо цей номер, Люсі. Він — на нашому боці.

Вона промовчала. Я бачив, що Люсі не зовсім себе контролює. Широкі, як для жінки, плечі і підборіддя, як у Оскара Бонавени. Я всівся на ліжку і звичним рухом намацав у ранці балончик зі слъозогінним газом... і щойно я поклав великого пальця на кнопку, мені закортіло дістати зброю і розпилити на неї газ просто заради принципу. Мені надзвичайно необхідне було місце для відпочинку, мій власний храм. Останнє, чого мені наразі хотілося, — це вступати у вирішальну бійку у власному номері з якоюсь обдовбаною неврівноваженою потворою.

Здалося, що мій адвокат це зрозумів; він знав, чому я запхав руку до ранця.

— Ні! — скричав він. — Лише не тут! Інакше нам доведеться виселитися!

Я знизав плечима. Він був вгашений. Я це бачив. Люсі

²⁶ *Lucy in the Sky with Diamonds* – (англ. «Люсі у небі з діамантами») пісня гурту *The Beatles*.

теж була під кайфом. Її очі блищали несамовито й божевільно. Вона дивилася на мене, як на щось, чим треба пожертвувати, щоб життя повернулося в те русло, яке вона вважала нормальним.

Мій адвокат подався вперед і обійняв її за плечі.

— Містер Дьюк — мій друг, — ніжно сказав він. — Він любить художників. Давай покажемо йому твої роботи.

Лише тепер я зауважив, що в номері було повно картин — приблизно сорок, а то й п'ятдесят портретів, — деякі написані олією, деякі вугільним олівцем, але всі — більш-менш однакового розміру, і на кожному було зображене одне й те саме обличчя. Портрети були притулені до всіх пласких поверхонь у кімнаті. В обличчі вгадувалося щось знайоме, але впізнати, хто це, я не міг. На них була зображена дівчина з ротом, великим носом і надзвичайно блискучими очима — демонічно чутливе обличчя; така — надмірна, приголомшливо драматична подача, яку можна було бачити на картинах, що висіли в спальнях юних студенток мистецького факультету, що підсіли на герич.

— Люсі пише портрети Барбари Стрейзанд, — пояснив мій адвокат. — Вона — художниця з Монтани...

Він розвернувся до дівчини: «Як називається твоє місто?»

Спершу вона витріщилася на нього, тоді — на мене, тоді — знову на мого адвоката. Зрештою мовила: «Каліспел. Воно — на півночі. Я перемальовувала її з телевізора». Мій адвокат нетерпляче кивнув.

— Фантастично, — сказав він. — Вона приїхала аж сюди заради того, щоб просто подарувати всі ці портрети Барбарі. Сьогодні ввечері ми йдемо до готелю *Americana*, де зустрінемося з нею за кулісами.

Люсі сором'язливо усміхнулась. У ній уже не відчувалося ворожості. Я полишив газовий балончик і підвівся. Було очевидно, що до нас потрапив важкий випадок. Я не

розраховував, що, нажершись кислоти, мій адвокат вступатиме в неприродні зв'язки.

— Що ж, — проказав я, — думаю, вони вже підігнали нашу тачку. Заберімо з багажника речі.

Він швидко кивнув.

— Точно, заберімо їх.

Мій адвокат усміхнувся до Люсі.

— Ми зараз повернемося. Якщо дзвонитиме телефон — не відповідай.

Вона усміхнулася й одним пальцем виконала жест християнської фанатички.

— Нехай благословить вас Бог, — сказала вона.

Мій адвокат натягнув на себе пару штанів, у які вмістився б навіть слон, і бискучо-чорну сорочку, а тоді поспіхом вийшов із кімнати. Я помітив, що йому важко орієнтуватися в просторі, та вирішив над цим не сміятися.

— Ну... — мовив я, — які в тебе плани?

— Плани?

Ми чекали на ліфт.

— Люсі, — сказав я.

Він затрусив головою, намагаючись сконцентруватися на питанні.

— Бляха, — урешті-решт вимовив мій адвокат. — Я зустрів її в літаку, а в мене було стільки тієї кислоти.

Він знизав плечима.

— Знаєш же, ці маленькі синенькі марочки. Боже, вона — *релігійна* фанатичка. За останні шість місяців тікала з дому разів п'ять. Це — жах. Я пригостив її ще до того, як зрозумів... бляха, та вона за все життя ніколи навіть не пила!

— Що ж, — сказав я, — можливо, це стане нам у нагоді. Ми можемо тримати її під кайфом і продавати її дупу учасникам конференції.

Мій адвокат витріщився на мене.

— Вона якнайкраще підходить для цієї тусовки, — мовив я. — Копи платитимуть по п'ятдесят баксів з рила, щоб бити її, доки вона не скориться, а тоді їбати її гуртом. Ми можемо тримати її в одному з мотелів на завулках, розвісимо по всій кімнаті зображення Христа, а тоді спустимо на неї цих свиней... Чорт, а вона сильна; впорається, як профі.

У мого адвоката різко сіпалося обличчя. Тепер ми вже стояли в ліфті, який спускав нас до зали.

— Боже правий, — пробурмотів він. — Я знав, що ти хворий, але ніколи не очікував почути від тебе таке.

Він виглядав приголомшеним.

Я розсміявся.

— Це ж — чиста економіка. Ця дівчина — *божий дар!* — я поглянув на нього з усмішкою Богарта, демонструючи всі зуби... — Бляха-муха, та ми вже копійки рахували! І раптом ти підбираєш міцну божевільну, котра здатна приносити нам по штуці на день.

— Ні! — скрикнув він. — Припини таке *говорити!*

Двері ліфта відчинилися, і ми рушили до стоянки.

— Я думаю, вона зможе обслуговувати чотирьох за раз, — мовив я. — Господи, якщо постійно триматимемо її під кислотою, то це — більше *двох штук* за добу, можливо, й *три*.

— Ах ти паскуда! — заголосив мій адвокат. — Треба проломити твою йобану макітру!

Він косо поглядав на мене, прикриваючи очі від сонця. Я помітив Кита приблизно за п'ятдесят футів від входу.

— Он він, — сказав я. — Непогана тачка для сутенера.

Він застогнав. На обличчі мого адвоката відбивалася вся та внутрішня боротьба, яка, як я знав, відбувалася в його мозку під спорадичними напливами кислоти: злі болісні інтенсивні хвилі, після яких відчуваєш себе повністю розгубленим. Коли я відкрив багажник Кита, щоб

дістати валізи, мій адвокат розлютився.

— Якого хріна ти *робиш*? — гаркнув він. — Це ж не Люсі машина.

— Знаю, — відказав я. — Це — моя. Це — *мій* багаж.

— Хуй тобі! — крикнув він. — Те, що я — сраний адвокат, ще не означає, що я дозволю тобі красти мої речі!

Він відступив назад.

— Та що з тобою? Нас так точно пов'яжуть.

Хоч і з великими складнощами, та ми все ж таки повернулися до кімнати і спробували серйозно поговорити з Люсі. Я почувався нацистом, але це треба було зробити. Вона нам *заважала*, особливо за такої непевної ситуації. Досить вже того, що вона справді була тією, за кого себе видавала — дивачкою зі складними психічними відхиленнями, — але більше мене непокоїла можливість того, що за кілька годин вона отямиться достатньо, аби впасти у праведний релігійний гнів, важко пригадуючи те, як у лос-анджелеському міжнародному аеропорту її підчепив і спокусив якийсь жорстокий самоанець, котрий напоїв її алкоголем і накачав *LSD*, а тоді затягнув до готелю у Вегасі і видер її у всі дірки своїм величезним тремтячим членом.

Переїнявшись жахом, я вже бачив, як Люсі вривається в роздягальню Барбари Стрейзанд в *Americana* й розповідає їй цю брутальну історію. Тоді б нам настав кінець. Вони вислідять і каструють нас обох ще до того, як ми запишемося на конференцію...

Я пояснив це моєму адвокату, котрий тепер ридав від думки про те, що нам доведеться позбутися Люсі. Вона все ще була добряче обдовбана, тож, як на мене, єдиним можливим рішенням було вивезти її якнайдалі від *Flamingo* до того, як вона прочухається достатньо, аби пригадати, де була і що з нею трапилося.

Доки ми сперечалися, Люсі лежала в патію, пишучи ву-

гільним олівцем замальовку портрету Барбари Стрейзанд. Цього разу з пам'яті. Це було зображення усього її обличчя — зуби — як бейсбольні м'ячі, а очі — як застиглий вогонь.

Її щира цілеспрямованість змушувала мене нервувати. Ця дівчина була ходячою бомбою. Бог її знає, що вона могла б зробити з усією своєю хибним чином спрямованою енергією, якби їй не трапився її альбом для замальовок. А що вона зробить, коли її попустить достатньо, аби змогла прочитати *The Vegas Visitor*, як це щойно зробив я, і дізнатись, що Стрейзанд не приїде в готель *Americana* ще протягом трьох тижнів?

Мій адвокат нарешті погодився з тим, що Люсі муситиме від нас поїхати. Можливість залучення до справи конвенції про права людини, що призвело б до позбавлення його ліцензії і чесного заробітку, була вирішальним фактором у прийнятті цього рішення. Прикре федеральне покарання. Особливо для такої самоанської потвори, яка постане перед типово білим судом присяжних, у якому засідатимуть представники середнього класу Південної Каліфорнії.

— Вони навіть можуть назвати це викраденням, — додав я. — Тоді — пряма дорога в газову камеру, услід за Чессменом. І навіть якщо тобі вдасться себе виправдати, вони посадять тебе в Неваді за зґвалтування й содомію за взаємною згодою.

— Ні! — закричав він. — Мені *шкода* цієї дівчини, я хотів їй допомогти!

— Так казав і Товстун Арбакл, а тобі відомо, що з ним зробили, — усміхнувся я.

— Хто?

— Не зважай, — відказав я. — Просто уяви, як ти розповідаєш присяжним те, як намагався допомогти цій дівчині, давши їй *LSD*, а тоді відвізши у Вегас на масаж спини,

який виконується тільки в оголеному вигляді.

— Маєш рацію, — похитав головою він. — Вочевидь, вони підсмажать мене, як сраний стейк... кинуть мене у вогонь просто в доках. Бляха-муха, як же не вигідно зараз комусь допомагати...

Ми виманили Люсі до машини, сказавши їй, що зараз саме час «їхати на зустріч з Барбарою». Нам не важко було переконати її взяти з собою всі свої картини, однак вона ніяк не могла зрозуміти, навіщо мій адвокат хотів, щоб вона також приховала свою валізу.

— Я не хочу завдавати їй клопоту, — протестувала Люсі. — Вона ще подумає, що я збираюся до неї в'їхати чи щось подібне.

«Ні, не подумає», — швидко відказав я... але це було все, що я міг придумати. Я почував себе, як Мартін Борманн. Що світить цій схиблій, коли ми її покинемо? В'язниця? Біле рабство? Як би за таких обставин вчинив доктор Дарвін? (Виживає... *найпридатніший*? Чи доречне тут таке слово? Чи Дарвін коли-небудь задумувався над ідеєю *тимчасової* непридатності? На кшталт «тимчасового божевілля». Чи допускав цей доктор можливість існування такої речі, як *LSD*?) Усе це, звісно ж, — теоретизування. Люсі була потенційним фатальним тягарем на наших шиях. Іншого вибору, окрім як відпустити її у вільне плавання і сподіватися, що свою пам'ять вона вконець проїбала, у нас не було. Усе ж деякі після вживання кислоти — особливо монголоїди — мають дивну *ідіотську* схильність пам'ятати лише найдикіші речі і нічого більше. Могло трапитися так, що після двох днів тотальної амнезії, Люсі очухається, не пам'ятаючи анічогісінько, окрім нашого номера у *Flamingo*...

Я думав про це... та єдиною альтернативою було відвезти Люсі в пустелю і згодувати її рештки ящіркам. До цього я був не готовий; це видавалося занадто для того,

що ми мали зберегти — для мого адвоката. Дійшло й до цього. Тож нашою проблемою було виробити певний баланс, щоб скерувати Люсі в потрібному напрямку, який не дозволив би їй з'їхати з глузду і не призвів би до жахливих небажаних результатів.

У неї були гроші. Мій адвокат мене в цьому запевнив.

— Щонайменше 200 баксів, — сказав він. — І ми завжди можемо подзвонити в поліцію в Монтані, де вона живе, щоб вони її забрали.

До цього я поставився неохоче. Як на мене, гіршим за те, щоб її відпустити, було лише «здати її владі»... а це в будь-якому разі одразу виключалося. Лише не зараз.

— Що ти за срана потвора? — казав я. — Спершу ти викрадаєш дівчину, потім гвалтуєш її, а тепер ти хочеш, щоб її закрили!

Він знизав плечима.

— Мені просто щойно спало на думку, — відказав мій адвокат, — що немає жодних свідків. Усе, що вона заявить проти нас, не матиме жодного підтвердження.

— Нас? — перепитав я.

Він вирічився на мене. Я помітив, що в голові в нього прояснюється. Кислота майже вивітрилась. Це означало й те, що Люсі також скоро попустить. Саме час різати мотузку.

Люсі чекала на нас у тачці, слухаючи радіо з обдовбаною посмішкою на обличчі. Ми стояли від неї ярдів за десять. Будь-хто, хто б нас побачив, подумав би, що ми злісно сперечаємося з приводу того, хто з нас має «право на дівчину». Стандартна сцена для вегаської парковки.

Хай там як, а ми вирішили зняти її номер у готелі *Americana*. Мій адвокат підбіг до машини і якимось чином вивідав у неї її прізвище, тоді я забіг всередину будівлі і подзвонив у готель, сказавши, що я її дядько і що хочу, аби з нею «поводилися якнайкраще», тому що вона художниця

і може здатися дещо напруженою. Службовець запевнив мене, що вони ставитимуться до неї якнайлюбізніше.

Тоді ми відвезли її до аеропорту, сказавши там, що хочемо обміняти Білого Кита на *Mercedes 600*, і мій адвокат відвів її разом з усіма речами до головної зали. Люсі все ще була не при собі і всю дорогу, доки він відводив її геть, щось белькотіла. Я звернув за ріг і зачекав на нього там.

Через десять хвилин він причовгав до тачки і всівся.

— Від'їжджай повільно, — мовив мій адвокат. — Не привертай уваги.

Коли ми виїхали на бульвар Лас-Вегас, він розповів, що дав одному з паркувальників 10 баксів, аби той прослідкував, щоб його «п'яна подружка» дісталася до готелю *Americana*, де для неї знята кімната.

— Я сказав йому, щоб він пересвідчився, що вона туди потрапить, — сказав мій адвокат.

— Думаєш, їй це вдасться?

Він кивнув.

— Чувак сказав, що заплатить за таксі з тих зайвих п'яти доларів, що я йому накинув зверху, і скаже таксисту, аби той розважав її дорогою. Я сказав, що в мене справи, але що за годину приїду туди сам, і якщо вона ще не буде там, то повернуся і вирву йому легені.

— Оце — добре, — сказав я. — У цьому місті не можна бути м'яким.

Він вишкірився.

— Як твій адвокат, я раджу тобі повідомити мені, де ти сховав сраний мескалін.

Я зупинився. Ранець лежав у багажнику. Він вийняв дві пігулки, і ми обидва захавали по одній. За схилами на півночі, які поросли чагарником, сідало сонце. По радіо каркав старий добрий Крістофферсон. У теплих сутінках ми поверталися до міста, розслабившись на шкіряних сидіннях нашого, нашпигованого електронікою білого

Coupe de Ville.

— Можливо, цього вечора нам варто дещо пригальмувати, — сказав я, коли ми пролетіли повз готель *Tropicana*.

— Так, — відказав мій адвокат. — Знайдімо хороший ресторан з морською кухнею і з'їжмо червоного лосося. Мені страшенно закортіло червоного лосося.

Я погодився.

— Але спершу треба заїхати до нашого готелю і зареєструватися. Можливо, швиденько скупаємося в басейні, вип'ємо трохи рому.

Мій адвокат кивнув, відкинувся на сидінні й витріщився на небо. Повільно спадала ніч.

ДЕГЕНЕРАТАМ НЕ ВРЯТУВАТИСЯ... РОЗДУМИ ПРО НАРКОМАНА-ВБИВЦЮ

Ми проїхали по парковці *Flamingo*, а тоді об'їхали готель ззаду й через лабіринт доріжок — до нашого корпусу. Жодних проблем із парковкою, жодних проблем із ліфтом, і коли ми зайшли, у нашому люксі панувала мертва тиша: напівтемна мирна елегантна кімната з великими розсувними вікнами, із яких відкривався вид на газон і басейн.

Єдиним, що рухалося в номері, було блимання червоної лампочки на телефоні, яка вказувала на отримане повідомлення на автовідповідачі.

— Можливо, обслуговування, — сказав я. — Я замовив бухло і лід. Думаю, вони приходили, коли нас не було.

Мій адвокат знизав плечима.

— Цього в нас вдосталь, — відказав він. — Але можна замовити ще. Чорт, так, скажи їм, щоб принесли.

Я взяв слухавку й зателефонував на рецепшен.

— Яке для мене повідомлення? — запитав я. — У мене тут блимає.

Здавалося, службовець вагався щодо відповіді. Я чув, як він шурхотів паперами.

— А, так, — нарешті сказав він. — Містер Дьюк? Так, для Вас — два повідомлення. В одному сказано: «Вітаємо у Лас-Вегасі» Повідомлення від Національної асоціації окружних прокурорів.

— Чудово, — відказав я.

— ...а в другому, — продовжив він, — сказано: «Подзвоніть Люсі в готель *Americana*, номер 1600».

— Що?

Він ще раз прочитав повідомлення. Помилки не було.

— Боже, блядь! — пробурмотів я.

— Перепрошую? — перепитав службовець.
Я поклав слухавку.

Мій адвокат знову блював у ванній. Я вийшов на балкон і подивився на басейн, цей резервуар у формі нирки, що мерехтів за вікнами нашого люксу. Я почувався, мов Отелло. Пробув у місті всього лише кілька годин, а ми вже заклали основи для розвитку класичної трагедії. Герой був приречений; він вже посіяв зерно своєї загибелі.

Але хто був героєм цієї непристойної драми? Я відвернувся від басейну й зустрівся поглядом із моїм адвокатом, котрий виходив з ванної кімнати, витираючи пельку рушником. Його очі були скляними і прозорими.

— Сраний мескалін, — пробурмотів він. — Якого хуя вони не можуть робити його не таким чистим? Може, змішали б його з антацидами чи ще з чимось?

— Отелло використовував драмамін, — сказав я.

Він кивнув і повісив рушник собі на шию, потягнувшись, щоб увімкнути телевізор.

— Ага, я чув про цей препарат. А твій Товстун Арбакл використовував оливкову олію.

— Люсі дзвонила, — сказав я.

— Що?

Він помітно осів — наче підстрелена тварина.

— Я щойно отримав повідомлення з рецепшену. Вона — в готелі *Americana*, в кімнаті 1600... і хоче, щоб ми їй зателефонували.

Мій адвокат витріщився на мене... і у цю ж мить за-
дзвонив телефон.

Я знизав плечима і зняв слухавку.

— Алло? — сказав я.

Це знову виявився службовець.

— Містере Дьюк?

— Так.

— Доброго дня, містере Дьюк. Жаль, що кілька хвилин тому нас роз'єднали... але я подумав, що маю зателефонувати знову, адже хотів поцікавитися...

— Що?

Я відчував, що починалися проблеми. Цей виїбок збирався щось мені повідомити. Що ця божевільна курва йому нарозповідала? Я намагався зберігати спокій.

— Ми дивилися срані новини! — закричав я. — Нахуя ти нас відволікаєш?

Тиша.

— Що тобі *треба*? Де сраний лід, який я замовляв? Де бухло? Це ж війна, чувак! Людей убивають!

— Убивають? — майже пошепки перепитав він.

— У В'єтнамі! — крикнув я. — У сраному телевізорі!

— О... так... так, — сказав він. — Ця жахлива війна. Коли вона вже закінчиться?

— Скажи мені, — тихо мовив я, — що ти *хочеш*?

— Звичайно, — погодився він, повернувшись до свого робочого тону. — Я подумав, що маю сказати Вам... оскільки мені відомо, що Ви приїхали сюди на поліцейську конференцію... що жінка, котра залишила для Вас повідомлення, мала дуже *стурбований* голос.

Службовець зачекав, але я не відказав нічого.

— Я подумав, що Ви маєте це знати, — зрештою мовив він.

— Що ти їй сказав? — запитав я.

— *Нічого*. Узагалі нічого, містере Дьюк. Я просто прийняв повідомлення.

Він зробив паузу.

— Але з цією жінкою нелегко було спілкуватися. Вона була... ну... аж надзвичайно знервованою. Думаю, вона плакала.

— Плакала?

Мій мозок втрапив у ступор. Я не міг думати. Наркотики подіяли.

— Чому вона плакала?

— Що ж... е... вона не сказала, містере Дьюк. Та оскільки мені відома специфіка Вашої роботи, я подумав...

— Розумію, — сказав я. — Послухай, ти маєш ввічливо поводитися з цією жінкою, якщо вона ще коли-небудь подзвонить. Вона — наша *піддослідна*. Ми дуже делікатно за нею наглядаємо.

Я відчував, що голову відпускає. Слова давалися простіше.

— Вона — абсолютно безпечна, звісно... не буде жодних проблем... ця жінка перебуває під дією опіуму, експеримент проводиться під цілковитим контролем, але підозрюю, до того, як усе завершиться, нам знадобиться твоя співпраця.

— Що ж... *звісно*, — відказав він. — Ми завжди раді співпраці з поліцією... лише, якщо не виникнуть неприємності... я маю на увазі, для нас.

— Не переймайся, — сказав я. — Ми тебе захищаємо. Просто стався до цієї жінки так само, як ти поставився б до будь-якої людини в біді.

— Що? — здалося, що він затинається. — А... так, так, я розумію... так... тож *Ви* берете відповідальність на себе?

— Звісно, — сказав я. — А зараз я повернуся до новин.

— Дякую, — пробурмотів службовець.

— Принесіть льоду, — сказав я і поклав слухавку.

Мій адвокат мирно усміхався до телевізора.

— Добре впорався, — сказав він. — Після цього вони ставитимуться до нас, як до прокажених.

Я кивнув, наливаючи у високу склянку *Chivas Regal*.

— По телику вже три години не показують жодних новин, — відсутнім голосом мовив він. — Той бідний йолоп,

мабуть, думає, що ми підключились до якогось спеціального поліцейського каналу. Треба, щоб ти йому передзвонив і попросив разом з льодом принести 300-ватний конденсатор. Скажи, що наш щойно згорів.

— Ти забув про Люсі, — сказав я. — Вона шукає тебе. Він розсміявся.

— Ні, вона шукає тебе.

— Мене?

— Ага. Вона справді на тебе запала. В аеропорту я зміг позбутися її, лише сказавши, що ти везеш мене в пустелю, аби розібратися — що ти хочеш, аби я забрався в тебе з дороги, бо ти хочеш мати її сам, — він знизав плечима. — Бляха, я ж мусив їй щось сказати. Я сказав, щоб вона їхала в *Americana* і зачекала, доки не побачить, хто з нас повернеться.

Мій адвокат знову розсміявся.

— Гадаю, вона подумала, що виграв ти. Це ж повідомлення було не для мене, чи не так?

Я кивнув. Це було геть безглуздо, але я розумів, що це — правда. Наркоманська логіка. Її ритми були брутально чистими — а для нього ще й цілком сповненими сенсу.

Мій адвокат зіщулювся в кріслі, дивлячись «Місію нездійсненну».

На мить я задумався, а тоді підвівся й почав складати речі у валізу.

— Що ти робиш? — запитав він.

— Не зважай, — відказав я.

Спершу блискавка застрягла, але мені вдалося її застібнути. Після цього я взувся.

— Зачекай хвилинку, — мовив мій адвокат. — Господи, ти ж нікуди не йдеш?

Я кивнув.

— Ти вгадав, чорт забирай, я йду. Та ти не хвилюйся. Я зазирну по дорозі на рецепшен. За тобою доглянуть.

Він швидко звівся на ноги, перекинувши свою склянку.
— Добре, чорт, це — вже *серйозно*! Де мій револьвер?

Я знизав плечима, навіть не дивлячись на нього, доки запахав до свого ранцю пляшки *Chivas Regal*.

— Я продав його у Бейкері, — відказав я. — Висітиму тобі 35 баксів.

— Господи! — скрикнув він. — Я віддав за нього сто дев'яносто гробаних доларів!

— Ти розповів мені, де взяв цей револьвер, — сказав я. — Пам'ятаєш?

Він завагався, вдаючи, що думає.

— О, так, — зрештою вимовив мій адвокат. — Ага... той підар у Пасадені...

Після цього він спалахнув знову.

— Тоді він коштував мені цілу штуку. Той козел застрелив наркослідчого. Йому довічне шили!.. бляха, три тижні в суді, а все, що я за це отримав — йобаний шестизарядник.

— Ти — дурний, — відказав я. — Я ж попереджав тебе, щоб не працював з наркоманами у кредит — особливо якщо вони винні. Тобі, сука, пощастило, що він не віддичив тобі кулею в живіт.

Мій адвокат осів.

— Це був мій двоюрідний брат. Присяжні визнали його невинним.

— Бля! — гаркнув я. — Скільки людей застрелив цей довбаний наркоман за той час, що ми його знаємо? Шістьох? Вісьмох? Цей хуй такий винний, що я б сам його вбив лише заради принципу. Він точно застрелив слідчого так само, як убив ту дівчину у готелі *Holiday Inn*... і як того чувака у Вентурі!

Він дивився на мене холодним поглядом.

— Ти з цим обережніше, чувак. Це вже серйозний *наклен*.

Я розсміявся, кинувши свої речі купою коло ліжка й сів, щоб допити склянку. Я справді збирався їхати. Я не дуже цього хотів, але розумів, що тусити тут у жодному разі не варте небезпеки, пов'язаної з Люсі... Я не мав жодних сумнівів, що вона виявиться чудовою людиною, якщо коли-небудь протверезіє... чуйна дівчина з хорошою кармою, схованою під пітбулячою поведінкою; неабиякий талант і чудові вроджені здібності... Просто проблемна дівчинка, котра обдовбалася до сказу, на жаль, перед своїм вісімнадцятим днем народження.

Я нічого не мав проти неї особисто. Але я знав, що за таких обставин вона цілком здатна засадити нас за ґрати щонайменше років на двадцять, підтвердивши, що з нею трапилася яка-небудь огидна історія, яку ми, вочевидь, почуємо вперше, коли вона постане перед судом.

— Так, сер, ці двоє звинувачені є тими, хто дав мені *LSD* і відвіз до готелю...

— І що вони зробили далі, Люсі?

— Насправді, я не пам'ятаю, сер...

— Справді? Що ж, Люсі, можливо, цей документ від окружного прокурора допоможе Вам пригадати... Це — свідчення, які Ви дали офіцеру Сквейну невдовзі після того, як Вас знайшли оголеною посеред пустелі поблизу водосховища Мід.

— Я не знаю, що вони зробили зі мною точно, пам'ятаю лише, що це було жахливо. Один з них підібрав мене у лос-анджелеському аеропорту; він — той, хто дав мені пігулку... а другий зустрів нас у готелі; він страшенно п'яний і говорив так швидко, що не могла зрозуміти, що він хоче... Ні, сер, я *точно* не пам'ятаю, що вони тоді зі мною зробили, бо все ще була під дією наркотику... так, сер, *LSD*, яке вони мені дали... і думаю, що я була голою досить довгий час, можливо, увесь час, доки вони мене там тримали. Думаю, це трапилося ввечері, бо пригадую, що

вони увімкнули новини. Так, сер, Волтера Кронкайта. Я пам'ятаю його обличчя впродовж усього... Ні, я не була до цього готова.

Жодні присяжні не сумніватимуться в її свідченні, особливо якщо воно проступатиме крізь зливу сліз і непристойних кислотних спогадів. А той факт, що вона точно не пам'ятатиме, що ми з нею зробили, не дозволить цього заперечити. Присяжні *знатимуть*, що ми скоїли. Вони читали про таких як ми в дешевих тридоларових романах на кшталт «По руків'я у плоті», а за 5 баксів дивилися таке в порнокінотеатрах.

І, звісно ж, ми не зможемо виступити на наш захист — лише не після того, як вони витрусять усе з багажника Білого Кита: «І я хочу зазначити, Ваша Честь, що на розгляд присяжних представлені докази від А до У — так, це — неймовірна колекція наркотичних речовин та нелегальних препаратів, яку мали при собі звинувачені на момент арешту та примусової конфіскації, під час якої були задіяні щонайменше дев'ятеро офіцерів, шестеро з яких постраждали й наразі перебувають у лікарні... а також доказ Z — щирі свідчення трьох професійних експертів з наркотичних речовин, обраних президентом Національної конференції окружних прокурорів, котрий був надзвичайно занепокоєний намаганням звинувачених проникнути на їхнє щорічне зібрання, зірвати й збезчестити його... ці експерти стверджують, що кількості наркотиків, яка перебувала у звинувачених на час арешту, достатньо, щоб *убити* цілий взвод морських піхотинців Сполучених Штатів Америки... і, джентльмени, я вжив слово «убити» з повним розумінням того, які страх і відразу, звісно ж, викликає у кожного з вас думка про те, що ці *звироднілі* гвалтівники застосовували цю купу наркотиків, аби *цілком звести з глузду і позбавити* моральних принципів цю колись невинну дівчинку-підлітка, цю *розбиту* й занепапу

духом молоду дівчину, котрій тепер соромно сидіти перед вами... так, вони згодували цій дівчині достатньо наркотиків, щоб вона втратила розум і більше ніколи не могла навіть пригадати подробиць тієї огидної оргії, у якій її змусили взяти участь... і в якій вони *використали* її, леді й джентльмени, для задоволення своїх мерзенних членів!»

5.

ЖАХЛИВИЙ ДОСВІД ВЖИВАННЯ НАДЗВИЧАЙНО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

Цьому ніяк було зарадити. Я підвівся й зібрав свій багаж. Я відчував, що важливо забратися з міста негайно ж. Здається, мій адвокат нарешті в'їхав.

— Чекай! — скрикнув він. — Ти не можеш залишити мене самого в цьому гадючнику! Цей номер зареєстровано на моє ім'я.

Я знизав плечима.

— Добре, чорт забирай, — проказав він, рушивши до телефону. — Послухай, я їй *подзвоню*. Я її до тебе не допущу.

Він кивнув.

— Ти маєш рацію. Вона — моя проблема.

Я похитав головою.

— Ні, це вже зайшло занадто далеко.

— Сцикливий би з тебе адвокат вийшов, — відказав він. — Розслабся. Я з цим впораюсь.

Він зателефонував до *Americana* і попросив з'єднати його з номером 1600.

— Привіт, Люсі, — сказав мій адвокат. — Ага, це — я. Я отримав твоє повідомлення... що? Чорт, ні — але провчив цього виродка так, що він ніколи не забуде... що?.. о, ні, не мертвий, але він ще довго нікого не турбуватиме — ага, там його й лишив; відмудохав і вирвав усі зуби...

«Господи, — подумав я. — Як можна розповідати такі жахливі речі людині, під зав'язку накачаній кислотою».

— Але є проблема, — сказав він. — Мені зараз потрібно звідси з'їхати. Цей виродок зняв у готелі готівку за фальшивим чеком і назвав тебе поручителем, тож тепер вони

шукатимуть вас обох... ага, я знаю, але не можна судити про книжку з її обкладинки, Люсі; деякі люди гнилі зсередини... у будь-якому разі, як поручителя, тож шукатимуть і тебе, і мене. Тому навіть не думай більше дзвонити в цей готель; вони відслідкують дзвінок і одразу кинуть тебе за ґрати... ні, я просто зараз переїжджаю в *Tropicana*; зателефоную тобі звідти, щойно знатиму, який у мене номер... ага, імовірно, за дві години; мушу поводитися, як зазвичай, — інакше мене схоплять... думаю, я використовуватиму інше ім'я, але я повідомлю тобі яке... звісно, щойно зареєструюсь... що? звичайно; ми поїдемо в *Circus-Circus* на виставу з полярним ведмедем; ти від неї такий кайф отримаєш...

Під час розмови мій адвокат нервово переносив слухавку від одного вуха до другого.

— Ні... послухай, мені треба валити; можливо, вони підслуховують... ага, я знаю, що це було жахливо, але тепер все закінчилося... О БОЖЕ! ВОНИ ВИБИВАЮТЬ ДВЕРІ!

Він жбурнув телефон на підлогу і почав кричати.

— Ні! Відчепіться від мене! Я — невинний! Це був Дьюк! Богом клянусь!

Він копнув телефон так, що той вдарився об стіну. Тоді нахилився до нього і знову заверещав.

— Ні, я не знаю, де вона! Думаю, повернулася в Монтану. Вам ніколи не спіймати Люсі! Вона втекла!

Мій адвокат знову копнув апарат, а тоді підняв слухавку й відставив на фут від свого писка. Після чого видав довгий тремтячий рик.

— Ні! Ні! Не *надівайте* на мене це! — заволав він.

А тоді кинув слухавку.

— Що ж, — тихо сказав він, — ось так. Імовірно, зараз вона вже запихає себе в сміттєспалювач.

Він усміхнувся.

— Ага, думаю, ми чули про Люсі востаннє.

Я плюхнувся на ліжку. Його вистава боляче мене вра- зила. На якусь мить я вже подумав, що він цілком з'їхав з глузду і справді повірив у те, що на нього напали невидимі вороги.

Але в кімнаті знову стало тихо. Він знову сидів у кріслі, дивлячись «Місія нездійсненна» і ліниво крутячи в руках трубку для гашишу. Та виявилася порожньою.

— Де опіум? — запитав мій адвокат.

Я жбурнув йому наплічник.

— Обережніше, — застеріг я. — Багато не треба. Лише трішечки.

Він засміявся.

— Як твій адвокат, — проказав він, — я раджу тобі не перейматися.

Мій адвокат кивнув у бік ванної.

— Спробуй трошки з маленької коричневої пляшечки в моєму наборі для гоління.

— Що там?

— Адренохром, — відповів він. — Багато не треба. Лише трішечки.

Я дістав пляшечку і вмочив у неї голівку паперового сірника.

— Десь так, — сказав мій адвокат. — Порівняно з цією штукаю, чистий мескалін здається імбирним пивом. Тобі зовсім баки виб'є, якщо візьмеш забагато.

Я облизав голівку сірника.

— Де ти це взяв? — поцікавився я. — Його ж не купити.

— Не переймайся, — відказав він. — Чистий-чистісінь- кий.

Я сумно похитав головою.

— Боже! Яку потвору ти захищав цього разу? Є ж тільки одне джерело...

Він кивнув.

— Надниркові залози живої людини, — проказав я. — З мерця він нікуди не годиться.

— Знаю, — відказав мій адвокат. — Але в чувака зовсім не було бабла. Він — сатаніст. Пропонував мені людську кров — казав, що від неї мене вставить так, як ніколи в житті.

Він зареготав.

— Я подумав, що він жартує, і сказав, що нехай краще дасть мені унцію чистого адренохрому — або хоча б свіжу адреналінову залозу пожувати.

Я вже відчував, як воно діє. Перша хвиля нагадувала суміш мескаліну та метедрину. «Можливо, варто поплавати», — подумав я.

— Ага, — вів далі мій адвокат, — вони шили цьому чуваку розбещення неповнолітніх, але він присягався, що нічого такого не робив. «Чому б це я їбав дітей? — казав він. — Вони ж замалі!»

Він знизав плечима.

— Боже, ну що я мав на це відповісти? Навіть сраний вовкулак має право на адвоката... Я не зважився відмовити цьому покидьку. Він міг узяти ніж для паперу й вирізати мені епіфіз.

— Чому б ні? — сказав я. — Може, за нього він зміг би найняти собі Мелвіна Беллі²⁷.

Я кивнув, ледь у змозі розмовляти. Я почувався так, мовби моє тіло щойно під'єднали до мережі у 220 вольт.

— Бляха, нам треба дістати собі цієї штуки, — зрештою пробурмотів я. — Просто захвати добрячу жменю й подивитися, що буде.

— Якої штуки?

— Екстракту епіфізу.

²⁷ Мелвін Беллі (1907-1996) – видатний американський юрист, котрий був адвокатом багатьох відомих особистостей, таких як Мухаммед Алі, Тоні Кертіс, Мей Вест та ін.

Мій адвокат вирячився на мене.

— Звісно, — сказав він. — Хороша ідея. Одна понюшка цього лайна перетворить тебе на екземпляр зі сраної медичної енциклопедії. Чувак, твоя голова роздується, мов кавун, і, вочевидь, ти набереш близько сотні фунтів за дві години... пазурі, криваві нарости, а тоді ти помітиш шість величезних волохатих цицьок, що набухають у тебе на спині...

Він наполегливо затрусив головою.

— Чувак, я спробую майже що-завгодно, але ніколи не доторкнуся до епіфізу. Минулого Різдва хтось подарував мені цілий куц дурману — корінь важив, мабуть, фунти зо два; на рік би вистачило — але я зжер всю цю кляту штуку десь за двадцять хвилин.

Його майже невловиме заїкання викликало в мені бажання схопити мого адвоката за горло й змусити його говорити швидше.

— Так! — нетерпляче скрикнув я. — Дурман! Що трапилось?

— На щастя, я одразу виблював майже все, — відказав він. — Але навіть після цього я осліп на три дні. Боже, я не міг навіть ходити! Усе моє тіло перетворилося на віск. Мені було так хріново, що їм довелося везти мене на ранчо на тачанці... казали, що я намагався говорити, але видавав звуки, схожі на єнотячі.

— Неймовірно, — сказав я.

Але я ледь його чув. Я був такий вгашений, що, не контролюючи своїх рухів, дер нігтями ковдру, видираючи її з-під себе під час його розповіді. П'ятами я вперся у матрац, коліна стис разом... я відчував, як набухають мої очні яблука, готові вивалитись з очиць.

— Закінчуй йобану історію! — гаркнув я. — Що *трапилось*? Що там із *залозами*?

Він відсунувся й спостерігав за мною, боком пересува-

ючись кімнатою.

— Може, тобі ще чогось хильнути, — нервово запропонував мій адвокат. — Господи, ця штука тебе добряче *вставила*, хіба ні?

Я спробував усміхнутися.

— Ну... нічого гіршого... ні, це — гірше...

Важко було рухати щелепами; мій язик нагадував палаючий магній.

— Ні... нема чим перейматися, — прошипів я. — Хіба, якби ти зміг просто... кинути мене в басейн чи щось таке...

— Чорт забирай, — сказав він. — Ти *забагато* взяв. Ти скоро вибухнеш. Боже, поглянь лише на своє *лице*!

Я не міг поворухнутися. Мене повністю паралізувало. У мені заціпенів кожен м'яз. Я навіть не міг перевести погляд, не кажучи вже про те, щоб покрутити головою чи щось сказати.

— Це триватиме недовго, — сказав мій адвокат. — Перша хвиля найгірша. Перетерпи падлу. Якщо я кину тебе в басейн просто зараз, ти потонеш, як сраний камінь.

У цьому я був упевнений. Здавалося, що навіть мої легені не функціонують. Мені потрібно було зробити штучне дихання, але я не міг розкрити рота, щоб про це сказати. Я *вмирав*. Просто сидючи на ліжку, не в змозі поворухнутися... що ж, принаймні не боляче.

Можливо, я вирублюся через кілька секунд, і тоді вже не буде жодної різниці.

Мій адвокат дивився телевізор. Знову показували новини. Екран заповнило обличчя Ніксона, проте його слова долинали до мене безнадійно спотвореними. Єдине, що я розібрав, — це «жертва». Знову і знову: «Жертва... жертва... жертва». Я чув своє важке дихання. Здається, мій адвокат це помітив.

— Просто розслабся, — кинув він через плече, навіть не

дивлячись на мене. — Не намагайся з цим боротися, інакше почнеться газова емболія... інфаркти, аневризми... ти просто зів'янеш і помреш.

Його рука змією потягнулася, щоб перемкнути канал.

Було вже за північ, коли я врешті-решт зміг говорити й рухатися... але наркотик усе ще не відпустив; напруга знизилася від 220-ти до приблизно 110-ти вольт. Я перетворився на нервову руїну, котра белькотіла й гарцювала кімнатою, мов дикий звір, обливаючись потом, не в змозі зосередитися на одній думці довше, ніж на дві-три секунди.

Зробивши кілька дзвінків, мій адвокат облишив телефон.

— Є тільки одне місце, де можна замовити свіжого лососа, — сказав він, — і в неділю вони зачинені.

— Звичайно, — гаркнув я. — Кляті сектанти! Плодяться, мов щури!

Він здивовано поглянув на мене.

— Як щодо *Process*? — сказав я. — Невже в них немає тут філіалу? Делікатесна чи щось таке? З кількома столиками. У Лондоні у них фантастичне меню. Одного разу я там їв, неймовірно смачно.

— Тримай себе в руках, — відказав мій адвокат. — Навіть не згадуй про це в цьому місті.

— Ти маєш рацію, — мовив я. — Подзвони інспектору Блуру. Він знається на їжі. Думаю, в нього є список закладів.

— Краще вже зателефонувати в обслуговування, — сказав він. — Ми можемо замовити крабовий салат і пляшку мускату *Christian Brothers* баксів за двадцять.

— Ні! — відмовився я. — Ми маємо вибратися звідси. Мені потрібне повітря. Давай з'їздимо в *Repo* і замовимо великий салат з тунця... чорт, це ж недовго. Лише якихось

чотириста миль; у пустелі ми в заторах не стоятимемо...

— Забудь, — сказав мій адвокат. — Та територія — під контролем армії. Тестування бомб, нервово-паралітичного газу — нам ніколи не вдасться туди дістатись.

Ми зупинились біля місця під назвою *Big Flip* за кілька миль у центрі. Я замовив «Нью-йоркський стейк» за \$1.88. Мій адвокат — страву під назвою «Койотовий куш у кошику» за \$2.09... потім ми запили все це водянистою кавою *Golden West* і поспостерігали, як між автоматів для пінболу четверо бухих ковбоїв до півсмерті побили педика.

— Це місто не знає спокою, — мовив мій адвокат, коли ми почовгали до автомобіля. — Потусивши тут деякий час, людина з потрібними зв'язками, вочевидь, зможе дістати собі свіжого адренохром, скільки забажає.

Я погодився, але на той час мені було дещо не до того. Я не спав приблизно вісімдесят годин, і страшне випробовування цим наркотиком повністю мене виснажило... завтра потрібно бути серйозними. Конференція з питань наркотичних речовин за розкладом мала розпочатися опівдні... а ми все ще не були впевнені, як нам із цим впоратися. Тож ми повернулися до готелю й сіли дивитися британський фільм жахів у нічному ефірі.

6.

БЕРУЧИСЬ ДО СПРАВИ...

ДЕНЬ ВІДКРИТТЯ КОНФЕРЕНЦІЇ

З ПИТАНЬ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

— Вітаю вас від імені всіх чинних адвокатів цього округу.

Ми всілися в задньому ряду головної зали готелю *Dunes*, у якій знаходився натовп з близько 1500 осіб. Далеко попереду, ледь видний із задніх рядів, виконавчий директор Національної асоціації окружних прокурорів — середнього віку, випещений, схожий на успішного бізнесмена-республіканця тип на ім'я Патрік Гілі — відкривав третю серію лекцій із питань наркотичних речовин і небезпечних препаратів. Його ремарки долинали до нас через величезну низькочастотну колонку, розташовану на сталевому стовпі в кутку поряд із нами. Імовірно, по всій залі було близько десятка таких колонок, що були спрямовані на задні ряди й кричали в натовп... тож де б ти не сидів чи навіть де б не намагався сховатися — скрізь наштотхувався на табло здорового динаміка.

Завдяки цьому виникав дивний ефект. У всіх частинах зали люди здебільшого дивилися на найближчу колонку, замість того, щоб спостерігати за віддаленою постаттю того, хто наразі виступав попереду на сцені. Ця манера розташування динаміків, як у тридцятих роках, повністю деперсоналізувала аудиторію. У цьому було і є щось авторитарне.

Той, хто встановив цю систему, вочевидь, був технічним помічником шерифа, що відпросився з автомобільного кінотеатру в Маскогі, де власники не могли дозволити собі перевізні динаміки, тож користувалися десятима величезними мегафонами, причепленими на телеграфних

стовпах довкола парковки. Рік тому я був на фестивалі *Sky River Rock*, що відбувався у сільській місцевості в штаті Вашингтон. То там кільком голодранцям з Фронту Визволення Сіетлу вдалося змонтувати звукову систему, яка доносила щонайтихішу ноту акустичної гітари — та й навіть покашлювання чи стукіт підборів по сцені — до напівглухих кислотників, що тусили в кущах за півмилі від дійства.

Утім, найкращі техніки Національної конференції окружних прокурорів у Вегасі, як виявилось, такого зробити не змогли. Тут звук нагадував щось, за допомогою чого Улісс С. Грант передавав накази своїм військам під час облоги Віксбурга. Голоси зі сцени торохтіли з розмитою високотональною наполегливістю, а затримка була така, що слова ніяк не поєднувалися з жестами й артикуляцією спікера.

— Ми мусимо розібратися з наркокультурою в нашій країні!.. країні... країні...

Ці відлуння долинали до задніх рядів перекрученими хвилями.

— Недопалок папіроси з марихуаною називають «п'яткою», бо місце згину нагадує п'яту... п'яту... п'яту...

— Що за хуйню вони несуть? — прошепотів мій адвокат. — Це треба кислоти нажертись, щоб «п'ятка» нагадувала тобі срану п'яту!

Я знизав плечима. Було зрозуміло, що ми опинилися на зібранні неандертальців.

— ...а щодо флешбеків, то пацієнт ніколи не може бути впевнений; ось він думає, що все минулося, і він уже протягом шести місяців нічого не вживав... як раптом, чорт забирай, він повністю поринає в тріп.

Нафіг це підступне *LSD*! Доктор Е. Р. Блумквіст, доктор наук — він був головним спікером, однією з зірок конференції. Автор книжки в м'якій обкладинці під назвою

«Марихуана», яка — згідно з цією самою обкладинкою — «пояснювала все, як є» (До того ж він був автором теорії п'ятки/п'яти...). Згідно з анотацією він був «Другим професором клінічної хірургії (анестезіології) в Університеті південно-каліфорнійської школи медицини»... а ще «відомим знавцем з проблем зловживання небезпечними наркотичними речовинами». Доктор Блумквіст «також з'являвся на національному телебаченні, працював державним консультантом, є членом Комітету наркотичної та алкоголічної залежності Ради з питань психічного здоров'я Американської медичної асоціації». Має численні публікації, що постійно передруковуються, — зазначав видавець. Вочевидь, він — один з «мастодонтів» серед другорядних академічних зайд, котрі отримують від 500 до 1000 баксів за лекцію для збіговиська копів. Книжка доктора Блумквіста — це зібрання державної фігні. На 49-й сторінці він розповідає, що в суспільстві курців канабісу існує «чотири категорії»: «чіткий», «рівний», «правильний» і «нормальний» — за низхідною ієрархією.

— «Нормальний» майже ніколи не буває «чітким», — казав Блумквіст. — Він «не шарить», тобто «не вкурює, що відбувається». Щойно він починає розуміти, він переходить у ранг «правильного». А якщо він зможе довести, чому відбувається саме так, він перетворюється на «рівного». А вже після цього, якщо пощастить і він буде наполегливим — він стає «чітким».

Блумквіст пише так, наче тип, котрий затесався до компанії Тіма Лірі на вечірці в гуртожитку і заплатив усім за випивку. І, вочевидь, хтось на кшталт Лірі з серйозним виразом на обличчі розповів йому про те, що серед прихильників наркокультури окуляри називають «шорами». Усе це — маячня, яку друкують на плакатах, що розклеюють у роздягальнях поліцейських відділків.

Майте на увазі: ЗНАЙ ТОГО, З КИМ КУРИШ. ВІД ЦЬОГО МОЖЕ ЗАЛЕЖАТИ ТВОЄ ЖИТТЯ! Можливо, ти не бачитимеш його очей за «шорами», але його суглоби будуть білими від внутрішньої напруги, а штани матимуть сліди засохлої сперми від повсякчасної мастурбації, щойно він забачить жертву згвалтування. Коли ти щось його запитуватимеш, він хитатиметься і незрозуміло бурмотітиме. У нього немає жодної поваги до поліції. Наркозалежний нічого не боїться. Він нападе без жодної на те причини і скористається для цього будь-якої зброєю – включно з твоєю. БУДЬ ОБЕРЕЖНИМ! Будь-який офіцер, котрий затримує ймовірного курця марихуани, мусить негайно ж вдатися до всіх необхідних заходів. Один вчасно завданий (йому) удар врятує тебе від дев'яти. Щастя.

Голова відділу.

Майте на увазі. Удача завжди необхідна, особливо у Лас-Вегасі... а наша нас зраджувала. З першого ж погляду було зрозуміло, що ця Конференція з питань наркотичних речовин виявилася не тим, що ми планували. Вона була занадто відкритою, занадто неоднорідною. Близько третини учасників виглядали так, наче вони просто зазирали на концерт по дорозі на реванш Фрейзера проти Алі у вегаському конференц-центрі. Або на вигідний для героїнових дилерів бій між Лістоном та Маршалом Кай.

Зала рясніла бородами, вусами та новомодними сукнями. Конференція окружних прокурорів щонайкраще представляла добірний контингент «кротів» з відділу боротьби з наркотиками та інших сумнівних типів. Помічниця чиказького окружного прокурора була вдягнена у світло-коричневу сукню без рукавів. Його дружина була зіркою казино *Dunes*; вона походжала, мов Грейс Слік²⁸ на

²⁸ Грейс Слік – культова американська рок-співачка психоделічної сцени, вокалістка гурту *Jefferson Airplane*.

зібранні випускниць коледжу «Фінч»²⁹. Класична пара; довбані свінгери.

У наш час те, що ти коп, зовсім не означає, що ти не можеш бути «у темі». А на цю конференцію злетілося кілька справжніх павичів. Але мій костюм — ефбеерівські броги за 40 баксів та мадрасовий піджак від *Pat Boone* — якнайкраще пасували медійнику; адже на кожного міського хіпстера тут було з двадцять грубих селюків, яких за простою можна було б сприйняти за тренерів з футболу із Міссісіпі.

Саме вони й нервували мого адвоката. Як і більшість каліфорнійців, один вигляд цих мешканців периферії вганяв його в шок. Тут зібралися вершки поліції центральної частини штатів... і, Боже мій, вони виглядали і розмовляли, мов купа бухих фермерів!

Я спробував його втішити.

— Насправді вони виявляться приємними людьми, — сказав я, — щойно ти з ними познайомишся.

Він посміхнувся.

— *Познайомлюсь?* Ти знущаєшся? Чувак, я знаю цих людей як свої *п'ять* пальців!

— Не *вживай* тут цього слова, — відказав я. — Це їх підбурить.

Він кивнув.

— Маєш рацію. Я вже бачив цю наволоч у «Безпечному їздці», та не повірив, що вони й *справді* існують. Лиш не такі. Тільки не *сотнями*!

Мій адвокат був одягнений у двобортний синій піджак у тонку смужку — набагато більш стильний, ніж мій... та через це він нервував ще більше. Адже бути стильно одягненим серед цього натовпу означало те, що ти, цілком імовірно, коп під прикриттям, а мій адвокат працював із людьми, котрим це було далеко не байдуже.

²⁹ Коледж «Фінч» – жіночий коледж гуманітарних наук...

— Йобаний *кошмар*, — продовжував бурмотіти він. — Я приперся на цю срану конференцію лягавих, але стовідсотково впевнений, що в цьому місті є який-небудь йолоп, що має справи з наркотою, котрий впізнає мене і розтриндить всім, що я тусуюсь із тисячею *копів*!

У всіх нас були бейджі з іменами. Їх видавали після сплати 100-доларового «внеску за реєстрацію». На моему було написано, що я — «приватний детектив» з Лос-Анджелеса — що, так чи інакше, було правдою; а бейдж мого адвоката представляв його, як експерта з «кримінального аналізу наркотиків». Що, зрештою, також було правдою.

Та ніхто не цікавився, хто ким був і чи це так. Охорона була занадто розслабленою, щоб вдаватися до такої прискіпливої параної. Але нас напружувало ще й те, що на реєстрації ми розраховалися фальшивим чеком за обох. То був чек від одного з клієнтів мого адвоката, сутенера, наркомана чи щось таке. І з огляду на свій великий досвід він вважав, що цей папірець нікуди не годиться.

7.

НЕ ЗНАЄШ ЯК – ПРИХОДЬ ВЧИТИСЬ... ЗНАЄШ ЯК – ІДИ НАВЧАЙ

— лозунг на привітальних листівках
Національної конференції окружних прокурорів
у Вегасі з 25-го до 29-го квітня 1971-го року

Перша частина — відкриття — тривала майже весь вечір. Перші дві години ми сиділи чемно, хоча з самого початку було зрозуміло, що ми не дізнаємося нічого нового, і також ясно, що ми будемо останніми божевільними, якщо спробуємо їх чогось навчити. Під мескаліном було нескладно сидіти там годину за годиною, слухаючи всю цю непотрібну фігню... Точно — жодного ризику. Ці теплі не могли відрізнити мескалін від макаронів.

Я підозрював, що ми зможемо протриматись до кінця на кислоті... за винятком деяких — серед них траплялися обличчя й тіла, яких під кислотою взагалі неможливо було витримати. Під мескаліном, — а це здебільшого речовина, що діє на поверхнєве сприйняття і підсилює відчуття реальності замість того, щоб її змінювати, — було майже неможливо спостерігати за шефом поліції з техаського Вако, котрий важив 344 фунти, і, не ховаючись, лизався зі своєю дружиною (чи хто вона там йому була), вага якої становила принаймні 290 фунтів, щойно вимикали світло перед показом фільму про наркотики. Та під кислотою спостерігання за двома невимовно огрядними особами, що мацають один одного в той час, як довкола них тисяча копів дивляться кіно про «небезпеку вживання марихуани», було б просто нестерпним. Мозок би противився. Довгастий мозок намагався б відсторонитися від сигналів, які подають йому лобні долі... а тим часом, середній

мозок відчайдушно пробував би відшукати іншу інтерпретацію того, що відбувається, перед тим як надіслати інформацію довгастому мозку й ризикнути можливістю фізичного втручання тіла.

Кислота за своєю дією — відносно *складний* препарат, у той час як мескалін — доволі простий і невибагливий — однак під час подібної сцени різниця здебільшого полягає в академічних поняттях. На цій конференції просто не було потреби закидатися нічим, окрім транків: червоненьких, трави й бухла. Оскільки всю програму, вочевидь, готували ті, хто перебував у барбітуратному ступорі ще з 1964-го.

Мало не тисяча копів тут казали один одному про те, що «ми мусимо розібратися з цією наркокультурою», та вони навіть не знали, із чого почати. Навіть не бачили, за що зачепитись, чорт забирай. Коридорами ширилися чутки про те, що, можливо, за всім цим стоїть мафія. Або хоча б *The Beatles*. Якось хтось зі слухачів запитав Блумквіста, чи він вважає, що «дивна поведінка» Маргарет Мід останнім часом може пояснюватися залежністю від марихуани.

— Насправді, я не певен, — відповів Блумквіст. — Але в її віці, якщо вона курить траву, її має нефігово вставляти.

На цю ремарку аудиторія відповіла бурхливим сміхом.

Мій адвокат нахилився до мене, щоб прошепотіти, що він іде геть.

— Я буду в казино, — показав він. — Я знаю купу кращих способів змарнувати свій час, аніж слухати *це* лайно.

Він підвівся, збивши попільничку з підлокітника свого крісла, і пошкандибав рядом в напрямку дверей.

Стільці були розташовані не так, щоб можна було просто так устати і пройти. Люди спішили дати йому дорогу, але місця посунутися не було.

— Обережніше! — скрикнув хтось, коли він на них на-

валився.

— Пішов на хуй! — гаркнув він.

— Пригніться там! — крикнув ще хтось.

Він уже майже дістався до дверей.

— Мені треба *вийти*! — прокричав мій адвокат. — Я тут *зайвий*!

— Добре, що тебе здихались, — відказав чийсь голос.

Він зупинився й озирнувся — а тоді, здається, усе ж передумав і рушив далі. Доки мій адвокат дійшов до виходу, то потурбував увесь задній ряд. Виглядало так, що навіть Блумквіст на сцені перейнявся віддаленою метушнею. Він припинив говорити й нервово вдивлявся в напрямку, звідки долинав гамір. Мабуть, він подумав, що зчинився скандал — можливо, який-небудь конфлікт на ґрунті расової ненависті, щось, чому нічим було зарадити.

Я підвівся й посунув до дверей і собі. Мені здалося, що це найкращий час, щоб утекти.

— Перепрошую, мені недобре, — сказав я першому ж, кому наступив на ногу.

Людина відсахнулася, і я повторив ще раз.

— Вибачте, мене зараз знудить... перепрошую — недобре... вибачте, так, мені недобре...

Цього разу мені досить ввічливо дали дорогу. Ніхто не заперечував. Їхні руки насправді навіть допомагали пройти. Люди боялися, що я зблюю, а цього ніхто не хотів, принаймні серед них. Я пробрався до дверей приблизно за сорок п'ять секунд.

Мій адвокат сидів унизу в барі, розмовляючи зі спортивного вигляду копом років сорока, пластиковий бейдж якого повідомляв, що він — окружний прокурор звідкись із Джорджії.

— Я й сам полюблюю віскі, — казав він. — Там, звідки я приїхав, у нас майже немає проблем із наркотиками.

— Ще буде, — відказав мій адвокат. — Прокинешся однієї ночі і побачиш, як якийсь наркоман розносить твою спальню.

— Не! — заперечив джорджіанець. — Тільки не на *моїй* території.

Я підсів до них і замовив собі велику склянку рому з льодом.

— А ти теж з Каліфорнії, — зауважив він. — Твій друг розповідає мені про наркозалежних.

— Вони всюди, — сказав я. — Небезпечно скрізь. А на Півдні вже точно. Вони люблять теплу погоду.

— Працюють парами, — мовив мій адвокат. — Іноді групами. Вони залізуть тобі в спальню та всядуться просто на груди, вимахуючи величезними ножами Боуї.

Він урочисто кивнув головою.

— Можуть навіть всістися на *груди твоєї дружини* — і приставлять лезо просто їй до горла.

— Всемогутній Боже, — вигукнув житель Півдня. — Що тільки відбувається в цій країні?

— Ти не повіриш, — сказав мій адвокат. — У Лос-Анджелесі це вже вийшло з-під контролю. Спочатку то були наркотики, тепер — чаклунство.

— Чаклунство? Бляха, ти брешеш!

— Газети почитай, — мовив я. — Чувак, ти навіть не уявляєш, яка це проблема, доки не побачиш на власні очі, як банда цих торчків шаленіє, коли виконує людське жертвоприношення!

— Не! — відказав він. — Це все — фантастика!

— Тільки не там, де працюємо ми, — заперечив мій адвокат. — Чорт, у Малібуні ці срані сатаністи *щодня* вбивають по шість чи вісім людей.

Він зробив паузу, щоб сьорбнути своєї випивки.

— І все, що їм потрібно, — це кров, — продовжив він. — Якщо їм треба, то нападають на людей просто на вулиці.

Мій адвокат кивнув.

— Чорт забирай, саме так. Одного разу трапився випадок, коли вони витягли дівчину прямо з-за стійки з гамбургерами в *McDonald's*. Вона там працювала. Їй було приблизно шістнадцять... і до того ж було багато свідків!

— І що сталося? — поцікавився наш друг. — Що вони з нею зробили?

Він здавався дуже схвильованим тим, що від нас чув.

— Зробили? — перепитав мій адвокат. — Боже правий, чувак. Та вони відрубали їй голову просто на стоянці! А тоді попробували в ній дірки й висмоктали всю кров!

— Боже *Всемогутній*! — скрикнув джорджіанець... — І ніхто нічого не зробив?

— А що вони могли зробити? — спитав я. — Той, що відтяв голову, мав шість футів і сім дюймів заввишки, а важив фунтів, можливо, триста. Мав при собі два *Luger*'и, а решта були озброєні *M16*. Усі — ветерани.

— Той здоровий був майором у морській піхоті, — сказав мій адвокат. — Ми знаємо, де він живе, але не можемо навіть наблизитися до будинку.

— Не! — вигукнув наш друг. — Тільки не майор!

— Він полював за епіфізом, — пояснив я. — Саме через нього він став таким величезним. Коли він служив у морській піхоті, то був зовсім *маленьким*.

— О Боже! — сказав коп. — Який жах!

— І таке трапляється щодня, — сказав мій адвокат. — Зазвичай, їхніми жертвами стають цілі сім'ї. Уночі. Більшість навіть не прокидаються, доки не відчують, що їм відтяли голову — але, звісно, тоді вже пізно.

Бармен підійшов послухати. Я спостерігав за ним. Його вираз обличчя був неспокійним.

— Ще три порції рому, — замовив я. — Льоду побільше і, мабуть, ще кілька шматочків лайму.

Бармен кивнув, але було помітно, що він думає не про

роботу. Він дивився на наші бейджі.

— Хлопці, ви з тієї поліцейської конференції, що наго-рі? — зрештою запитав він.

— Звісно, друже, — широко усміхнувшись, запевнив його джорджіанець.

Бармен сумно похитав головою.

— Я так і подумав, — сказав він. — Ніколи не чув ще таких розмов у цьому барі. Боже правий! Як ви тільки *ви-тримуєте* таку роботу?

Мій адвокат усміхнувся до нього.

— Нам вона *подобається*, — сказав він. — Вона — «пра-вильна».

Бармен відсахнувся; на його обличчі з'явилася маска відрази.

— Що з тобою? — запитав я. — Чорт, *хтось же* має цим займатися.

Якусь мить він дивився на мене, а тоді відвернувся.

— Швидше там з випивкою, — сказав мій адвокат. — Нас мучить спрага.

Він зареготав і закотив очі, коли на нього поглянув бармен.

— Лише *дві* порції рому, — передумав я. — Мені зроби Криваву Мері.

Схоже, на бармена напав стовбняк, але наш друг із Джорджії нічого не зауважив. Він думав про щось інше.

— Чорт, мені справді прикро це чути, — тихо проказав він. — Адже все, що відбувається в Каліфорнії, здається, завжди рано чи пізно доходить і до нас. Здебільшого, до Атланти, але думаю, що то було лише тоді, коли ця клята наволоч поводилася *мирно*. Раніше достатньо було просто за ними наглядати. Вони не часто переміщалися...

Він знизав плечима.

— Але тепер, Господи, небезпечно *скрізь*. Вони можуть виринути де завгодно.

— Маєш рацію, — сказав мій адвокат. — У Каліфорнії ми в цьому переконалися. Пригадуєш, де з'явився Менсон, чи не так? Просто посеред Долини Смерті. У нього там була ціла армія сексуальних маніяків. А ми схопили лише кількох. Більшість із його банди втекли; просто розбіглися між дюн, мов ті ящірки... і ніхто не мав на собі жодного одягу, нічого, окрім зброї.

— Дуже скоро вони дадуть про себе знати, — сказав я. — І сподіватимемося, що ми будемо до цього готові.

Джорджіанець грюкнув по стійці кулаком.

— Але ми не можемо просто закритися в будинках і сидіти там, мов в'язні! — вигукнув він. — Ми ж навіть не знаємо, хто ці люди! Як ми їх *упізнаємо*?

— Ніяк, — відказав мій адвокат. — Єдиний вихід — це взяти бика за роги — битися з цими гнидами до кінця!

— Що ти маєш на увазі?

— Ти знаєш, що я маю на увазі, — мовив мій адвокат. — Ми робили це й раніше і, чорт забирай, ми можемо зробити це знову.

— Повідрізати їм срані голови, — сказав я. — Кожному з них. Ось що ми робимо з ними в Каліфорнії.

— *Що?*

— Звісно, — сказав мій адвокат, — це все робиться без розголосу, але *всі*, які в цьому задіяні, підуть з нами до кінця.

— Боже! Я й не думав, що у вас там усе так погано! — сказав наш друг.

— Ми тримаємо це в таємниці, — відказав я. — Такого ти не почуєш там, нагорі, наприклад. Лише не тоді, коли довкола крутиться преса.

Наш джорджіанець погодився.

— Чорт, ні! — сказав він. — Ми, чорт забирай, ніколи взагалі про таке не чули.

— Добермани не розкажуть, — зауважив я.

— Що?

— Часом легше просто вирвати їм грудинку, — сказав мій адвокат.

— Вони битимуться, як скажені, якщо ти спробуєш узяти їх без собак.

— Боже Всемогутній!

Ми залишили його в барі. Він перемішував у склянці лід і більше не усміхався. Переймався тим, чи розповісти про це своїй дружині.

— Вона ніколи не зрозуміє, — бурмотів він. — Ви ж знаєте, які ці жінки.

Я кивнув. Мій адвокат уже пішов, поспіхом рушивши поміж гральних автоматів до головного виходу. Я попросився з джорджіанцем, застерігши його нікому нічого з того, що він почув, не розповідати.

8.

КРАСУНЯ «ЗАДНІЙ ВХІД»... І ВРЕШТІ-РЕШТ ТРОХИ СЕРЙОЗНИХ ПЕРЕГОНІВ НА СТІПІ

Іноді посеред ночі моєму адвокатові кортіло кави. Він регулярно блював, доки ми їхали Стріпом, тож праве крило Кита було сильно загиджене. Ми зупинилися на червоне світло навпроти казино *Silver Slipper* поряд з великим синім *Ford*'ом із оклахомськими номерами... в тачці сиділи дві пари лягавих, вочевидь, це були копи з Маскогі, котрі скористалися Конференцією з питань наркотичних речовин, щоб показати своїм дружинам Вегас. Вони виглядали так, наче щойно виграли за столами для блекджеку у *Ceasar's Palace* близько 38 баксів і тепер поспішали просадити їх у *Circus-Circus*... утім, несподівано опинилися поряд із білим забльованим кабріолетом *Cadillac* з трьохсотфунтовим самоанцем у жовтій футболці-сіточці, котрий кричав їм: «Гей, там! Народ, не бажаєте купити героїну?». Жодної відповіді. Жодного знаку того, що вони нас помітили. Їх про таке попередили: Просто не звертайте на це лайно жодної уваги...

— Гей, білодупі! — загорлав мій адвокат. — Чорт забирай, я — серйозно! Я хочу продати вам охуєнно чистий герич!

Він вивалювався з машини і був від них дуже близько. Проте знову ніхто йому не відповів. Я кинув на них дуже швидкий погляд і побачив чотири застигли від шоку центральноамериканські обличчя, що дивилися просто вперед.

Ми знаходилися в середньому ряді. Для того, щоб швидко звернути ліворуч, потрібно було дочекатися сигналу світлофора й проїхати прямо до наступного поворо-

ту. Я чекав, нервово тиснувши на газ...

Мій адвокат втрачав над собою контроль.

— Дешевий героїн! — кричав він. — Справжній утар! Ви не підсядете? Чорт забирай, я знаю свій товар!

Він вдарив по дверях тачки, пробуваючи привернути їхню увагу... хай там як, ми їх не цікавили взагалі.

— Ви що, народ, ніколи до цього не спілкувалися з *ветераном*? — запитав мій адвокат. — Я щойно повернувся з В'єтнаму. Це — герич, народ! Чистий герич!

Раптом змінився сигнал світлофора, і *Ford* зірвався з місця, мов ракета. Я вдарив по педалі газу і впродовж близько двохсот ярдів залишався поряд із ним, дивлячись у дзеркало, щоб не було патруля, у той час як мій адвокат продовжував горлопанити.

— Ширнись! Блядь! Герич! Кров! Героїн! Гвалт! Дешевий! Комуніст! Зажени його у свої йобані баньки!

На високій швидкості ми наближалися до *Circus-Circus*, і оклахомська тачка забирала ліворуч, намагаючись втиснутися в ряд для повороту. Я перемкнув у Киті передачу, і певний час ми мчали крило до крила. Їхній водій не збирався зі мною зіткнутися; у його очах був страх.

Чувак на задньому сидінні вже себе не стримував... він переліз через свою дружину і несамовито гарчав.

— Срані виродки! Зупиніться, і я вас повбиваю! Чорт би вас узяв! Виродки!

Здавалося, збожеволілий від злості, він був готовий вистрибнути через вікно в нашу тачку. На щастя, *Ford* мав лише двоє дверей. Він ніяк не міг вилізти.

Ми під'їжджали до наступного світлофора, і їхня машина все ще намагалася змінити ряд. Ми обидва гнали на повну. Я поглянув через плече й побачив, що решту транспорту ми лишили далеко позаду; великий простір для маневру. Тож я вдарив по гальмах, змусивши мого адвоката вдаритися об передню панель, і щойно *Ford* проскочив

уперед, зрізав просто за ним і вїхав у провулок. Різкий поворот через три ряди. Але спрацювало. Через нас їхній *Ford* застряг посеред перехрестя, увійшовши в занос, намагаючись повернути ліворуч. Якщо трохи пощастить, то їх заарештують за створення аварійної ситуації.

Щойно ми з легким скреготом увійшли в поворот на низькій передачі і шмигнули в лабіринт завулків у напрямку *Desert Inn*, мій адвокат розсміявся.

— Боже правий, — сказав він. — А цих оклахомців зачепило. Той чувак ззаду намагався мене *вкусити*! Бляха, та в нього піна з рота йшла.

Він урочисто кивнув.

— Треба було ввалити цьому виїбку... кримінальний психопат, скажений... ніколи не знаєш, коли їх накриє.

Я жбурнув Кита в поворот, який, здавалося, мав вивести нас із лабіринту вуличок. Але замість того, щоб увійти в занос, цю падлу мало не розвернуло.

— Боже, блядь! — вигукнув мій адвокат. — Увімкни йобані фари!

Він прилип до лобового скла... раптом він схилювся набік, і його знову добряче вирвало.

Я відмовлявся зменшувати швидкість, доки не переконаюсь, що нас ніхто не переслідує — особливо той оклахомський *Ford*: ті люди точно були небезпечними, принаймні доки не заспокояться. Чи повідомлять вони про цей жахливий випадок поліції? Мабуть, ні. Усе відбулося занадто швидко, не було жодних свідків, і вони мали б розуміти, що в будь-якому разі їм ніхто не повірить. Те, що двоє героїнових бариг у білому кабріолеті *Cadillac* носяться Стріпом, чіпляючись до незнайомців на світлофорах, було насамперед абсурдним. Навіть Сонні Лістон³⁰ ніколи

³⁰ Сонні Лістон (1932-1970) американський боксер, чемпіон світу у важкій вазі, неодноразово судимий, ходили чутки, що він мав зв'язки з кримінальним середовищем.

не вдавався до такого божевілья.

Ми зробили ще один поворот, і нас знову мало не розвернуло. *Coupe de Ville* був не тим автомобілем, який потрібний для швидкого маневрування у вузьких вуличках. Надзвичайно м'який у керуванні... чого не скажеш про Червону Акулу, яка слухняно відгукувалася у випадках, коли потрібно було увійти у швидкий контрольований занос. Та Кит у найвідповідальніший момент виходив з-під контролю — мав тенденцію клюнути носом, що спричиняло це нудотне відчуття «ось і полетіли!».

Спершу я подумав, що причина цьому криється у погано накачаних шинах, тож я відвіз його на станцію технічного обслуговування *Texaso* поруч із готелем *Flamingo* і підкачав кожну шину до п'ятдесяти фунтів, через що працівник СТО занепокоївся, доки я не пояснив йому, що це — «експериментальні» шини.

Але п'ятдесят фунтів на поворотах ніяк не допомагали, тож за кілька годин я повернувся і сказав тому працівнику, що хочу спробувати підкачати їх до сімдесяти п'яти. Він нервово захитав головою.

— Я цього не робитиму, — сказав він, простягнувши мені шланг від насоса. — Ось. Ваші шини. Ви це й робіть.

— Що сталося? — запитав я. — Думаєш, вони не *витримують* сімдесят п'ять?

Він кивнув, відходячи убік у той час, як я взявся за одну з передніх.

— Чорт, саме так, — сказав він. — Ці шини розраховані на двадцять вісім спереду і тридцять два фунти ззаду. Чорт, п'ятдесят — це вже *небезпечно*, але сімдесят п'ять — це *божевілья*. Вони луснуть!

Не погоджуючись, я похитав головою і продовжив підкачувати ліву передню.

— Я ж казав, — мовив я, — ці шини розроблені в лабораторії *Sandoz*. Вони — особливі. Я можу накачати їх хоч

до ста.

— Боже Всемогутній! — простогнав він. — Тільки не тут.

— Не сьогодні, — відказав я. — Я хочу подивитися, як вона повертатиме на сімдесяти п'яти.

Він засміявся.

— Та Ви й до повороту не доїдете, містере.

— Побачимо, — сказав я, переходячи з насосом до задніх.

Правду кажучи, я нервував. Передні шини напнулися тугіше за барабани, і коли я постукав по них прутом, здалося, що б'ю по тиковому дереву. «Але якого біса?» — подумав я. Якщо й луснуть, то що? Не часто людині трапляється можливість проводити такі відчайдушні експерименти над цнотливим *Cadillac*'ом і чотирма новісінькими 80-ти доларовими шинами. До того ж, наскільки мені було відомо, він мав стати маневренним, мов *Lotus Elan*. Якщо ж не вийде, то все, що лишалось, — це зателефонувати до відділу оренди *VIP*-автомобілів і замовити собі доставку ще одного... можливо, полякати їх судом, оскільки всі чотири шини луснули в той час, як я перебував у щільному транспортному потоці. Наступного разу вимагати в них *Eldorado* з шинами *Michelin Xs*. І нехай усе вирахують з кредитки... яка зареєстрована на рахунок бейсбольної команди *St. Louis Browns*.

Виявилося, що Кит гарно повадився зі зміненням тиском у шинах. Поїздка видалася дещо жорсткою; я відчував кожен камінчик на дорозі, наче у роликових ковзанах їхав по гравію... але тачка почала повертати дуже стильно — це було схоже на їзду на мотоциклі на високій швидкості у зливу: один неточний рух і БАХ! — перевернувшись, ти вже летів кудись сторчголов, охопивши руками свою макітру.

Приблизно через півгодини після зіткнення з оклахомцями ми зупинилися біля цілодобової кав'ярні на шосе Тонопа на висілках злого героїнового гетто під назвою Північний Лас-Вегас. Що насправді знаходиться за територією самого Вегаса. У Північний Вегас їдеш тоді, коли тебе наїбали, що частенько трапляється на Стріпі, або коли тебе вже не пускають навіть у дешеві місця довкола Казино-центру.

Це невадська відповідь Східному Сент-Луїсу — нетрі та цвинтар, остання зупинка перед постійним вигнанням в Елі або Віннемуці. Північний Вегас — це місце, куди їдеш, якщо ти повія, котрій за тридцять, і члени синдикату зі Стріпу вирішили, що ти більше не годишся для роботи з великими гравцями... або якщо ти сутенер з поганою кредитною історією у *Sands*... або — той, кого у Вегасі все ще називають «покидьок». Це слово може позначати будь-кого: від злісного пияка до наркомана, та з погляду комерційної прийнятності, це значить, що до всіх нормальних місць тобі зась.

Великі готелі та казино викладають багато грошей, щоб бути впевненими, що великі гравці навіть на мить не перетинаються з «небажаними». У таких місцях, як *Ceasar's Palace*, охорона працює надзвичайно напружено й суворо. Мабуть, третина людей, що одночасно перебуває на одному поверсі, — це або зазивали, або охоронці. Любителі напиться знають, що головорізи, котрі виглядають, як агенти Таємної служби, постійно викидають кишенькових крадіїв ще зі стоянки і проводять їм неупереджену лекцію про вартість послуг дантиста і те, як жити з двома зламаними руками.

«Верхи» Вегаса, імовірно, — найбільш закрите суспільство на захід від Сицилії — тож з огляду на світський спо-

сіб життя, який тут панує, немає жодної різниці, чи той, хто дістався вершини, — Лакі Лучіано³¹, а чи Говард Г'юз³². За подібних економічних обставин, коли Том Джонс може заробляти тут 75000 баксів на тиждень за два щонічних виступи у *Ceasar's*, охорона просто необхідна, і їй начхати, хто підписує їм чеки. Така золота шахта, як Вегас, вирощує власну армію, як і будь-яка золота шахта. Груба наймана сила схильна швидко гуртуватися довкола грошових або владних осередків... а великі гроші у Вегасі — це синонім сили, котра їх охороняє.

Тож щойно — не важливо чому — ти опинився в чорному списку Стріпу, ти або забираєшся з міста геть, або ж їдеш зализувати рани в дешевому паскудному лімбі Північного Вегаса... разом із озброєними бандитами, хвойдами, наркоманами та рештою невдах. До того ж Північний Вегас — це місце, у яке їдеш, наприклад, тоді, коли, не маючи жодних зв'язків, тобі посеред ночі потрібно дістати геричу.

Але якщо ти шукаєш кокаїн, маєш бабло та знаєш потрібні кодові слова, тобі варто лишатися на Стріпі й підвалювати до якої-небудь повії з хорошими зв'язками, котра візьме щонайменше бакс лише за те, щоб ти пригостив її випивкою.

І за все це така плата. Ми не вписувалися в шаблон. Не існує формули, за якою ти можеш опинитися у Вегасі з білим *Cadillac*'ом, повним наркоти і всього того, що ніяк не в'яжеться з нормальністю. Стил *Fillmore* тут не прижився. Люди типу Сінатри та Діна Мартіна все ще вважаються «далекими» від Вегаса. Тутешня андеграундна газета — *Las Vegas Free Press* — це цнотлива подоба *The People's World* або *National Guardian*.

³¹ Лакі Лучіано (1897-1962) — один із лідерів організованої злочинності в США.

³² Говард Г'юз (1905-1976) — американський мільярдер, підприємець, інженер, піонер авіації, режисер, продюсер.

Тиждень у Лас-Вегасі — це як потрапити в машину часу, повернутись до пізніх п'ятдесятих. Що цілком зрозуміло, коли бачиш тих, хто сюди приїздить — великих марнотратців з Денвера або Далласа. Поруч зі зборами Національного клубу *Elks* (неграм вхід заборонено) та Всезахідним з'їздом вівчарів. Ці люди просто збожеволіють, якщо побачать стару повію, котра роздягнеться аж до наклейок на сосках і помчить вулицею на звук джемового біг-біту на мотив *September Song*, котрий грає з десятків 50-річних наркоманів.

Було десь близько третьої ночі, коли ми припаркувалися на стоянці коло кав'ярні в Північному Вегасі. Я пошукав *Los Angeles Times*, щоб дізнатися новини із зовнішнього світу, але швидкий погляд на стійку з газетами зіграв зі мною злий жарт. У Північному Вегасі не потрібні були *Times*. Тут жодні новини не могли бути хорошими.

— Нахуй газети, — сказав мій адвокат. — Кава — ось що нам зараз необхідно.

Я погодився, але так чи інакше вкрав зі стійки *Vegas Sun*. Це був учорашній випуск, але мені було начхати. Я нервував від однієї думки про те, щоб зайти до кав'ярні без газети в руках. У будь-якому разі завжди лишалася спортивна рубрика; можна було загрузнути в бейсбольних рахунках та плітках зі світу професійного футболу: «У таверні *Chicago* бандити побили Барта Старра; *Packers* шукають заміну»... «Намат проміняв *Jets* на посаду губернатора Алабами»... а на 46-й сторінці спекулятивний матеріал про сенсаційного новачка Гаррісона Фаера з університету Гремблінг: пробігає сотню ярдів рівно за дев'ять секунд, важить 344 фунти і продовжує набирати вагу.

— Цей Фаер — доволі перспективний, — каже тренер. — Учора перед тренуванням він голими руками розбив рейсовий автобус *Greyhound*, а позавчора розтросив вагон підземки. Він народжений для телебачення. Я не з тих,

хто має своїх фаворитів, однак, здається, мені доведеться виділити для нього місце.

Справді. На телебаченні завжди знайдеться місце для чоловіка, котрий може за дев'ять секунд вибити з людей усе лайно... Але цієї ночі в *North Star Coffee Lounge* таких було небагато. Ми виявилися єдиними клієнтами — і нам пощастило, адже по дорозі сюди ми закинулися ще двома пігулками мескаліну, і він уже почав діяти.

Мій адвокат більше не блював і навіть не поводився так, мов йому недобре. Він замовив каву з упевненістю людини, котра звикла до швидкого обслуговування. Офіціантка виглядала, як повія, що нарешті знайшла своє місце в житті. Зрозуміло було, що вона тут — головна; доки ми всідалися на стільцях, вона спостерігала за нами з неприхованим осудом.

Я особливо не зважав. *North Star Coffee Lounge* здавалося безпечним райським місцем, у якому можна було сховатися від негоди. А в нашій роботі трапляються місця, що з першого ж погляду кажуть тобі про те, що вони принесуть із собою труднощі. Деталі не мають значення. Ти лише точно відчуваєш, як твій мозок починає гудіти брутальними вібраціями, щойно ти наближаєшся до дверей. Має трапитися щось дике й зле; і це має трапитися з тобою.

Так чи інакше, в атмосфері кав'ярні *North Star* не виявилось нічого такого, що б мене насторожило. Офіціантка випромінювала пасивну ворожість, але до такого я вже звик. Вона виявилася великою жінкою. Не жирною, але великою у будь-якому розумінні: довгі жилаві руки і боксерська щелепа. Вицвіла карикатура на Джейн Расселл: велика голова з темним волоссям, напوماджений писок і груди п'ятого з половиною розміру, які, можливо, й виглядали вражаюче років двадцять тому, коли вона

могла бути мамкою у філіалі *Hell's Angels*³³ в Берду... та зараз вона була обтягнута гігантським еластичним рожевим ліфчиком, який, немов бинт, проглядав крізь спітнілий білий шовк її уніформи.

Імовірно, вона були заміжня, але в мене не було настрою щось вигадувати. Усе, що мені було від неї потрібно сьогодні, — це чашка чорної кави і 29-центовий гамбургер з солоними огірками та цибулею. Жодних суперечок, жодних розмов — просто місце, де б можна було відпочити й перегрупуватися. Я навіть не відчував голоду.

Мій адвокат не мав газети чи ще чогось, що б займало його увагу. Тож з нудьги він зосередився на офіціантці. Вона приймала наші замовлення, мов робот, коли мій адвокат пробився крізь її панцир, вимагаючи «дві склянки крижаної води — з льодом». Він виглушив свою склянку одним довгим ковтком і попросив ще одну. Я помітив, що офіціантка відчула напругу.

«Хуй з ним», — подумав я. Я читав анекдоти.

Хвилин десять потому, коли вона принесла гамбургери, я побачив, як мій адвокат простягнув офіціантці серветку, на якій щось було написано. Він зробив це зовсім невимушено, без жодного виразу на обличчі. Але з вібрацій я відчув, що наш спокій невдовзі буде знищено.

— Що це було? — поцікавився я в нього.

Він знизав плечима, незрозуміло усміхаючись офіціантці, котра, стоячи за десять футів від нас біля кінця прилавку і розвернувшись до нас спиною, обмірковувала написане. Урешті-решт вона розвернулася й витріщилася на нас... після цього рішуче ступила вперед і жбурнула серветкою в мого адвоката.

— Що це? — гаркнула офіціантка.

— Серветка, — відказав мій адвокат.

³³ *Hell's Angels* — (англ. «Пекельні Янголи») один з найвідоміших байкерських клубів у світі.

На якусь мить запала загрозлива мовчанка, а тоді вона почала кричати.

— Не треба мені цього лайна! Я *знаю*, що це! Ти — сраний жирний сутенерський виродок!

Мій адвокат узяв серветку, подивився на те, що він там написав, а тоді знову пожбурих її на прилавок.

— Це — кличка моєї кобили, — спокійно сказав він. — Що з тобою?

— Ах ти, сучий син! — кричала вона. — Я вислуховую багато лайна в цьому місці, але, чорт забирай, я в жодному разі не збираюся вислуховувати таке від якогось сутенера-латиноса!

«Боже, — подумав я. — Що сталося?» Я спостерігав за руками цієї жінки, щоб вона не схопила нічого гострого або важкого. Я взяв серветку і прочитав, що цей виродок написав на ній акуратними червоними літерами: «Красуня «Задній Вхід»?» Знак питання було підкреслено.

— Сплатіть рахунок і забирайтеся до біса! — знову кричала жінка. — Чи ви хочете, щоб я викликала копів?

Я поліз за гаманцем, але мій адвокат вже опинився на ногах, не зводячи очей з офіціантки... після цього він поліз не в кишеню, а під сорочку й різко вихопив з-під неї *Gerber Mini-Magnum*, огидний сріблястий ніж, і жінка враз зрозуміла, що відбувається.

Вона застигла: її очі збожеволіло дивилися на лезо. Спостерігаючи за нею, мій адвокат пройшов приблизно шість футів по проході й зняв слухавку платного телефону. Він відрізав її, тоді приніс її до свого стільця і знову сів.

Офіціантка не поворухнулась. Я очманів від шоку, не знав, чи мені тікати, чи сміятися.

— Скільки коштує той лимонний пиріг? — голос мого адвоката звучав невимушено, немовби він щойно зайшов і вирішував, що б замовити.

— Тридцять п'ять центів! — випалила жінка.

Її очі запухли від страху, але її мозок, здавалося, працював на якомусь базовому моторному рівні, необхідно-му для виживання. Мій адвокат зареготав.

— Я маю на увазі, *весь* пиріг, — сказав він.

Вона застогнала.

Мій адвокат поклав на прилавок купюру.

— Нехай буде п'ять доларів, — сказав він. — Гаразд?

Усе ще не рухаючись з місця, вона кивнула, спостерігаючи за тим, як мій адвокат зайшов за прилавок і вийняв пирога з вітрини. Я приготувався до відходу.

Видно було, що офіціантка шокована. Лезо, що з'явилося як аргумент у суперечці, вочевидь, щось їй нагадало. Її скляний погляд говорив про те, що їй колись різали горло. Коли ми пішли, вона все ще не вийшла зі ступору.

НЕРВОВИЙ ЗРИВ НА БУЛЬВАРІ ПЕРЕДАЙС

ПРИМІТКА РЕДАКТОРА:

Хронологічно на цьому етапі Доктор Дьюк здається цілком розбитим; оригінальний рукопис настільки фрагментарний, що ми були змушені відшукати плівковий запис і розшифрувати його. Ми навіть не намагалися редагувати цю частину, а Доктор Дьюк відмовився її навіть прочитати. Була лише одна можливість із ним зв'язатися. Єдина його адреса, тобто єдиний його контакт, який ми на цей час мали, – це пересувний пункт зв'язку деє на 61-му шосе, а будь-які спроби зв'язатися з Дьюком за цим номером виявилися марними. В інтересах чистоти журналістського експерименту ми публікуємо наступний уривок таким, яким він був записаний на плівку – одну з багатьох, які Дьюк використовував для підтвердження інформації разом із рукописом. Згідно із записом це відбувається після епізоду з Дьюком, його адвокатом та офіціанткою в цілодобовій кав'ярні в Північному Вегасі. Основною причиною того, що ця частина виходить друком, здається, є думка, яку поділяють як Дьюк, так і його адвокат, про те, що Американську Мрію варто шукати деє далеко за похмурими межами Національної конференції окружних прокурорів із питань наркотичних речовин та небезпечних препаратів.

Розшифровка починається, коли вони знаходяться деє на північному сході від Лас-Вегаса, їдучи по Передайз-роуд на Білому Киті...

Адв-т: Праворуч — Боулдер-сіті. Це — місто?

Дьюк: Ага.

Адв-т: Поїхали в Боулдер-сіті.

Дьок: Гаразд. Випиймо десь по каві...

Адв-т: Давай прямо тут. *Terry's Taco Stand*, американці. Я б з'їв тако. П'ять за бакс.

Дьок: Звучить жахливо. Я б краще поїхав туди, де один коштує 50 центів.

Адв-т: Ні... це може бути нашою останньою можливістю поїсти тако.

Дьок: Мені потрібна кава.

Адв-т: Я хочу тако.

Дьок: П'ять за бакс — це як... *п'ять гамбургерів* за один бакс.

Адв-т: Ні... не суди про тако з його ціни.

Дьок: Думаєш, тобі вдасться мене переконати?

Адв-т: Можливо. Існують же гамбургери за 29 центів. А тако й коштують 29 центів. Це просто дешеве місце, ось і все.

Дьок: Іди домовляйся.

[*Тут чути лише здавлені звуки. – прим. ред.*]

Адв-т: ...Привіт.

Офіціантка: Чим можу допомогти?

Адв-т: Ага. Ви тут тако продаєте? Це мексиканські чи звичайні? Я маю на увазі, вони — з чілі і т. ін.?

Офіціантка: Там сир і салат-латук, а ще соус, ну, знаєте, зверху.

Адв-т: Мене цікавить, чи можете Ви гарантувати, що це — автентичні мексиканські тако?

Офіціантка: ...Не знаю. Гей, Лу, у нас автентичні мексиканські тако?

Жіночий голос з кухні: Що?

Офіціантка: Автентичні мексиканські тако.

Лу: Це — тако. Наскільки вони мексиканські, я не знаю.

Адв-т: Ага, що ж, я просто хочу переконатися, що отримую те, за що заплачу. Адже вони по долару за п'ять? Я візьму п'ять.

Дьук: Тако-бургер — це ще що?

[Звук дизельного двигуна вантажівки. — прим. ред.]

Адв-т: Це — гамбургер з тако посередині.

Дьук: Тако з булкою.

Адв-т: Можу закластись, що ваші тако — це просто гамбургери, булка з тонким шаром начинки.

Офіціантка: Не знаю.

Адв-т: Ви тут недавно почали працювати?

Офіціантка: Сьогодні.

Адв-т: Я так і подумав, ніколи Вас тут не бачив. Ходите до школи неподалік?

Офіціантка: Ні. Я не ходжу до школи.

Дьук: О? А чому? Ви — хворі?

Адв-т: Не зважай. Ми приїхали сюди за тако.

[Пауза.]

Адв-т: Як твій адвокат, я раджу тобі взяти чилі-бургер, гамбургер з соусом чилі.

Дьук: Занадто гострий для мене.

Адв-т: Тоді раджу тако-бургер, спробуй.

Дьук: ...тако з м'ясом. Я спробую. А зараз — каву. Просто зараз. Щоб я пив, доки чекатиму.

Офіціантка: Це — все, що Ви бажаєте? Один тако-бургер?

Дьук: Ну, я спробую. Можливо, захочу два.

Адв-т: У Вас очі блакитні чи зелені?

Офіціантка: Перепрошую?

Адв-т: Блакитні чи зелені?

Офіціантка: Вони змінюють колір.

Адв-т: Як у ящірки?

Офіціантка: Як у kota.

Адв-т: А, ну, ящірка змінює колір шкіри...

Офіціантка: Пити щось будете?

Адв-т: Пиво. У мене в тачці є. Там його просто тонни. На задньому сидінні його повно.

Дьюк: Я б не хотів змішувати кокоси з пивом і бургерами — давай розфігачимо цих падлюк... десь посеред траси... А Боулдер-сіті неподалік?

Офіціантка: Боулдер-сіті? Вам потрібен цукор?

Дьюк: Ага.

Адв-т: Ми ж зараз у Боулдер-сіті, га? Або десь поблизу.

Дьюк: Не знаю.

Офіціантка: Он воно. Там, на знаку, написано «Боулдер-сіті». Так. Ви хіба не з Невади?

Адв-т: Ні. Ми тут ніколи не були. Просто подорожуємо.

Офіціантка: Вам треба просто проїхати цією дорогою.

Адв-т: У Боулдер-сіті щось відбувається?

Офіціантка: Не питайте мене. Я не...

Адв-т: Тут грають в азартні ігри?

Офіціантка: Не знаю. Це всього лише маленьке містечко.

Дьюк: А де казино?

Офіціантка: Не знаю.

Адв-т: Зачекайте, а Ви звідки?

Офіціантка: З Нью-Йорка.

Адв-т: І тут Ви лише один день.

Офіціантка: Ні, я тут вже давно.

Адв-т: А куди ви тут ходите? Скажімо, щоб скупатися в басейні чи щось на кшталт цього.

Офіціантка: Басейн у мене за будинком.

Адв-т: Адреса?

Офіціантка: Ем, їдьте до... а... та басейн же ще не відкрили.

Адв-т: Дозвольте Вам пояснити, дозвольте розповісти настільки швидко, як мені вдасться. Ми шукаємо Американську Мрію, і нам сказали, що вона знаходиться десь тут... Ну і ми шукаємо її, бо заради цього нас прислали сюди з самого Сан-Франциско. Саме для цього нам дали цей білий *Cadillac*. Вони вирішили, що так ми з цим впо-раємося...

Офіціантка: Гей, Лу, не знаєш, де Американська Мрія?

Адв-т (до Дьюка): Вона питає у кухарки, чи не знає та, де знаходиться Американська Мрія.

Офіціантка: П'ять тако, один бургер. А Ви знаєте, де ця Американська Мрія?

Адв-т: Ну, ми не знаємо, нас прислали сюди з Сан-Франциско, щоб відшукати її і написати про це в журнал.

Лу: А, ви маєте на увазі місце.

Адв-т: Місце під назвою Американська Мрія.

Лу: А це не старий клуб психіатрів?

Офіціантка: Думаю, так.

Адв-т: Старий клуб психіатрів?

Лу: Старий клуб психіатрів, це на Передайз. Ви серйозно?

Адв-т: Та годі вам. Лише погляньте на цю тачку. Я хочу сказати, чи можна з мого вигляду сказати, що вона належить мені?

Лу: Може, це старий клуб психіатрів? Там проводилися дискотеки...

Адв-т: Можливо, це воно.

Офіціантка: Він — на Передайз, і що з того?

Лу: Старий клуб психіатрів належав Россу Аллену. Чи він і досі є власником?

Дьюк: Не знаю.

Адв-т: Усе, що нам сказали: «Їдьте, доки не знайдете Американську Мрію». Візьміть цей білий *Cadillac* і знайдіть Американську Мрію. Вона — десь біля Лас-Вегаса.

Лу: Це має бути старий...

Адв-т: ...і це — дурна стаття, але, знаєте, нам за це платять.

Лу: Ви будете це фотографувати чи?..

Адв-т: Ні, ні — жодних фотографій.

Лу: ...чи вас просто послали шукати вчорашній день?

Адв-т: Схоже, що шукати вчорашній день, але ми осо-

бисто налаштовані дуже серйозно.

Лу: Це має бути старий клуб психіатрів, але єдині, хто там ошиваються, — купа пушерів, дилерів — стимулятори, транквілізатори і тому подібне.

Адв-т: Можливо, це воно. Це місце працює вночі чи воно цілодобове?..

Лу: О, милий, воно ніколи не зачиняється. Але це не казино.

Адв-т: А що це за місце?

Лу: Воно — на Передайз... е... старий клуб психіатрів на Передайз.

Адв-т: Воно так і називається — старий клуб психіатрів?

Лу: Ні, він там раніше був, але його хтось купив... але я не чула, щоб його називали Американською Мрією. Це було щось типу пов'язане з кублом психічнохворих, де збиралися всілякі наркомани.

Адв-т: Кубло психів? Ви маєте на увазі диспансер?

Лу: Ні, милий, просто там ошивалися всілякі дилери, наркаторговці й хто завгодно. Це — таке місце, де молодих накурюють, щойно вони туди зайдуть, і таке інше... але воно не називається, як ви кажете, Американською Мрією.

Адв-т: Чи знаєте ви, як воно може називатися? Або де хоча б приблизно воно знаходиться?

Лу: Одразу за Передайзом та Істерн.

Офіціантка: Але ж Передайз та Істерн — паралельні.

Лу: Ага, але я знаю, що спочатку з'їжджаю з Істерн, а вже тоді виїжджаю на Передайз.

Офіціантка: Так, я розумію, але так виходить, що ти з'їжджаєш з Передайз, об'їжджаєш *Flamingo* і потрапляєш сюди. Думаю, що хтось тобі...

Адв-т: Ми зупинилися у *Flamingo*. Підозрюю, що це і є те місце, про яке ви говорите, і з того, як ви його описуєте,

думаю, що це — воно.

Лу: Воно — не для туристів.

Адв-т: Що ж, саме тому вони прислали мене. Він — письменник; я — охоронець. Бо бачу, що це буде...

Лу: Ті люди — божевільні... ті малі — божевільні.

Адв-т: Усе гаразд.

Офіціантка: Ага, прийняли новий закон.

Дьюк: Насильство протягом двадцяти чотирьох годин на добу? Ми про це говоримо?

Лу: Саме так. То ось *Flamingo*... Ой, ні, я вам не покажу; краще розкажу. Прямо звідси біля першої заправки коло *Tropicana* зверніть праворуч.

Адв-т: *Tropicana*, праворуч.

Лу: Перша заправка біля *Tropicana*. Поверніть праворуч біля *Tropicana* і їдьте так... праворуч за *Tropicana*, праворуч на Передайз ви побачите велику чорну будівлю. Вона вся пофарбована в чорне, виглядає справді дико.

Адв-т: Праворуч за *Tropicana*, праворуч від Передайз, чорна будівля...

Лу: І там, на стіні будівлі, табличка, на якій написано «Клуб Психіатрів», але вони повністю його змінили і взагалі.

Адв-т: Добре, це — досить близько.

Лу: Якщо я ще чимось можу тобі допомогти, милий... Я навіть не знаю, чи це воно, чи — ні. Але схоже на те, що воно. Думаю, хлопці, ви на правильному шляху.

Адв-т: Так. Це — найкраща вказівка, яку ми чули за останні два дні. Ми всіх тут розпитували.

Лу: ...я можу зробити кілька дзвінків і дізнатися точно.

Адв-т: Можете?

Лу: Звісно. Я зателефоную Аллену і спитаю в нього.

Адв-т: Ого. Я був би вдячний.

Офіціантка: Коли дістанетесь *Tropicana*, то це буде не перша заправка, а друга.

Лу: Тут по дорозі є великий знак, там написано «Тропікана-авеню». Звертайте праворуч, а коли доїдете до Передайз, то поверніть праворуч ще раз.

Адв-т: Гаразд. Чорна будівля, праворуч від Передайз: насильство двадцять чотири години на добу, наркотики.

Офіціантка: Дивіться, *Tropicana* — тут, а ось тут — шосе Боулдер, яке проходить ось так.

Дьюк: О, то це вже сильно вглиб міста.

Офіціантка: Ну, десь тут розвилка на Передайз. Тут Передайс. Передайз. Ага, ми — тут. Бачите, ось — *Tropicana*, а тут — шосе Боулдер... і *Tropicana*.

Лу: Та не зовсім так. Там і бармен — планокур...

Адв-т: Ага, ну, це вже добра підказка.

Лу: Ви ще будете вдячні, що тут зупинилися, хлопці.

Дьюк: Тільки якщо знайдемо його.

Адв-т: Тільки якщо напишемо статтю, і все вигорить.

Офіціантка: А чому б вам не зайти й не сісти всередині?

Дьюк: Ми намагаємось якомога більше пробути на сонці.

Адв-т: Вона збирається подзвонити й дізнатися, де це знаходиться.

Дьюк: О. Добре, що ж, давай зайдемо.

ПРИМІТКА РЕДАКТОРА (продовж.):

Далі касетну плівку неможливо розшифрувати, оскільки якась шкідлива рідина зіпсувала голівки. Проте можна було розчутити спотворені звуки, які вказували на те, що через майже дві години Доктор Дьюк і його адвокат таки відшукали залишки «Старого Клубу Психіатрів» — велике нагромадження розбитих випалених бетонних плит посеред густих трав на пустирі. Власник автозаправки через дорогу сказав, що це місце «згоріло до тла років три тому».

10.

ВАЖКА ВАРТА В АЕРОПОРТУ... ЖАХЛИВІ ПЕРУАНСЬКІ СПОГАДИ... «НІ! ЗАПІЗНО! НЕ ВАРТО!»

Мій адвокат вилітав із самого ранку. Ми мало не пропустили літак до Лос-Анджелеса через те, що я не міг знайти аеропорт. Він знаходився менше, ніж за тридцять хвилин їзди від готелю. Я був у цьому впевнений. Тож ми виїхали з *Flamingo* рівно о сьомій-тридцять... але чомусь нам не вдалося звернути на перехресті навпроти *Tropicana*. Ми продовжували їхати по шосе, яке простягалось паралельно до аеропорту, однак вело *геть* від терміналу... і дістатися туди за правилами було неможливо.

— Чорт забирай! Ми загубилися! — кричав мій адвокат.
— Що ми *робимо* на цій Богом забутій трасі? Аеропорт же там!

Б'ючись в істериці, він вказував через пустелю.

— Не переймайся, — відказав я. — Я ще ніколи не запізнавався на літак.

І посміхнувся, коли згадав.

— Окрім одного випадку в Перу, — додав я. — Я вже закрив візу, пройшов митний контроль, але повернувся в бар, щоб перетерти з цим болівійським кокаїновим дилером... аж раптом почув, як завелися здоровенні двигуни 707-го, і тоді я побіг по смузі і спробував потрапити на борт, але вони вже прибрали трап. Бляха-муха, форсажні камери могли засмажити мене, мов бекон... але мені було по-барабану: мені кров з носа потрібно було потрапити на той літак. Охоронці помітили, що я біжу, і зібралися біля воріт. Я, мов довбойоб, летів просто на них. Чувак поруч зі мною кричав: «Ні! Вже запізно! Не треба!» Я помітив копів, що чекали на мене, тож уповільнився, немов

передумав... але коли побачив, що вони розслабилися, пришвидшився і спробував пробігти повз цих падлюк.

Я засміявся.

— Боже, це — як коли приспичило, бігти в туалет, де на тебе чатує купа отруйних монстрів. Виїбки мало мене не вбили. Я пам'ятаю тільки п'ять чи шість кийків, що одночасно опустилися на мене, і голос, що кричав: «Hi! Hi! Це — самогубець! Зупиніть цього божевільного грінго!» Очуняв я за дві години в барі в центрі Ліми. Вони запхали мене за один зі столиків із шкіряними диванчиками у формі півмісяця. Увесь мій багаж знаходився поруч. Ніхто його навіть не перевірів... тож я знову пішов спати й сів на перший же літак наступного ранку.

Мій адвокат мене майже не слухав.

— Бачиш, — мовив він. — Я б із задоволенням послухав ще про твої пригоди в Перу, але не *зараз*. Зараз я переймаюся тільки тим, щоб якось дістатися на інший бік цього шосе.

Ми мчали досить швидко. Я видивлявся які-небудь роздоріжжя, хоч якийсь з'їзд, будь-яку дорогу до терміналу. Ми проїхали п'ять миль після останнього перехрестя і вже не мали часу розвернутися, щоб повертатися.

Існувала лише одна можливість встигнути. Я вдарив по гальмах і скерував Кита в зелений рівчак між двома смугами шосе. Яма виявилася заглибокою, щоб перетнути її навпростець, тож я заїхав під кутом. Кита мало не закрутило, але мені таки вдалося змусити його колеса втримати дорогу, і ми боком вилетіли на зустрічну смугу. На щастя, вона виявилася порожньою. Із рівчака ми вилетіли, задерши носа, мов гідроплан... а тоді підстрибнули на дорозі і з'їхали в кактусове поле на узбіччі. Пам'ятаю, як ми пробили якийсь паркан і тягнули його частину на собі з сотню ярдів, але коли дісталися злітної смуги, то все вже було під контролем... ми зайшли в занос на низькій

передачі на швидкості 60 миль за годину й підружили до терміналу.

Єдине, чим я переймався, — аби на зльоті DC-8 не розчавив нас, як таргана, адже він помітив би нас лише тоді, коли вже наїхав би на нас. Цікаво було, чи помітять нас із вежі. Імовірно, так. Але чого перейматися? Я продовжував тиснути на газ. Шляху назад вже не було.

Мій адвокат обома руками схопився за панель приладів. Я озирнувся й помітив у його очах страх. Його обличчя здалося мені сірим, і я відчув, що він був не радий цьому маневру, але ми так швидко мчали злітною смугою — раптом залетіли в кактуси, тоді — знову смуга — що я зрозумів — він таки збагнув нашу ситуацію: ми вже проминули той момент, коли варто розводитися про те, чи це було мудре рішення; справу зроблено, і єдина наша надія полягала в тому, щоб дістатися на інший бік.

Я поглянув на свій годинник *Accutron* із черепом на циферблаті й дізнався, що до відльоту лишилося три хвилини і п'ятнадцять секунд.

— Часу вдосталь, — сказав я. — Збери речі — я висаджу тебе прямо біля літака.

Я побачив великий червоно-сріблястий літак *Western*, що знаходився за 1000 ярдів перед нами... у цей час ми вже мчали гладеньким асфальтом повз злітну смугу.

— Ні! — закричав мій адвокат. — Я не можу так вийти! Вони мене розіпнуть. Доведеться в усьому зізнатися!

— Це ж безглуздо, — відказав я. — Просто скажи, що приїхав до аеропорту автостопом. Ти мене ніколи не бачив. Бляха, та в цьому місті повно білих кабріолетів... і я збираюся під'їхати і забратися звідти так швидко, що ніхто навіть не зауважить наш сраний номерний знак.

Ми наближалися до літака. Я вже бачив пасажирів, але, здавалося, ніхто не помічав, що... ми під'їжджаємо з такого неочікуваного напрямку.

— Готовий? — спитав я.

— Чому ні? Але заради Бога, давай усе зробимо швидко!

Він оглянув місце посадки і вказав пальцем.

— Он там! — мовив він. — Висади мене за тим великим фургоном. Просто зупинись за ним, і я вистрибну там, де вони мене не побачать, і тоді ти зможеш втекти.

Я кивнув. До цього часу все було гаразд. Жодної ознаки тривоги або переслідування. Мені стало цікаво — може, таке тут постійно трапляється: тачки з вегаськими номерами, набиті пасажирами, котрі спізнюються, відчайдушно скреготять гальмами на злітній смузі, щоб висадити самоанців, які дико крутять очима, притискаючи до себе загадкові валізи з полотнами, і в останні секунди підбігають до літаків, аби з ревінням двигунів злетіти у світанок.

«Може, й так», — подумав я. Можливо, у цьому місті це — стандартна процедура.

Я завернув за фургон і вдарив по гальмах, затримавшись тільки, щоб мій адвокат встиг вискочити.

— Не ведись на жодну фігню від цих свиней, — прокричав я. — Запам'ятай: якщо в тебе виникнуть проблеми, ти завжди можеш телеграфувати потрібним людям.

Він усміхнувся.

— Ага... І пояснити свою позицію, — відказав він. — Один мудак колись написав про це вірш. Хороша, мабуть, порада, якщо в тебе лайно замість мізків.

Мій адвокат помахав мені рукою.

— Точно, — від'їжджаючи, сказав я.

Я вже відшукав очима дірку в сітчастій огорожі й тепер на низькій передачі направив Кита туди. Здавалося, що ніхто мене не переслідує. Я зиркнув у дзеркало й побачив, як мій адвокат здирається трапом без жодних ознак боротьби... а тоді я проїхав через дірку й поринув у вранішній трафік на Передайз-роуд.

Швидко звернувши праворуч на Рассел, я виїхав ліворуч на алею Меріленд... і раптом опинився біля кампусу Лас-Вегаського Університету, почувачись затишно й анонімно... вигляд зустрічних облич жодним чином мене не напружував; я зупинився на світлофорі й на мить загубився поміж потоку перехожих: гарні мускулісті стегна, рожеві міні-спідниці, стиглі молоді соски, блузки без рукавів, широкі помахы довгого білявого волосся, рожеві губи та блакитні очі — усі ознаки небезпечно невинного суспільства.

Мене підбивало припаркуватися і вдатися до непристойних пропозицій: «Гей, солоденька, давай-но відтягнемось. Стрибай у цей гарячий *Cadillac*, і ми помчимо до мого люкса у *Flamingo*, де накачаємось ефіром і поводитимемось, як дикі звірі, купаючись у моєму власному басейні у формі нирки...». «Звісно, так і буде», — подумав я. Але тоді я вже від'їхав далеко від алеї і скинув швидкість, щоб звернути ліворуч на Фламінго-роуд. До готелю, до мого запасу. Існували причини думати, що я шукаю пригод, що я дещо загрався зі своїм щастям. Я порушив усі можливі правила, за якими жив Вегас: підбурював місцевих, ображав туристів, залякував тих, хто хотів допомогти.

Я відчував, що тепер єдиною надією була можливість того, що ми вже сягнули тієї межі, коли ніхто з тих, хто здатен був поскаржитися на нас у суді, навіть не *повірить*, що таке могло статися. Особливо з того часу, коли ми зареєструвалися на поліцейську конференцію. Якщо ти щось робиш у цьому місті — маєш робити це наполегливо. Не гай час на дешеву маячню й дрібні правопорушення. Одразу ж пхай голову в зашморг. Приставай до злочинців.

Ментальність Лас-Вегаса настільки невимовно атавістична, що справді страшні злочини тут часто не помічають. Один із моїх сусідів нещодавно тиждень пробув у в'язницькій за «волоцюзтво». Йому приблизно років

двадцять: довге волосся, куртка *Levi*, наплічник — звичайний *автостопер*, людина Дороги. Абсолютно безпечний; він просто собі подорожував країною, роздивляючись, до чого ми всі прив'язані, подорожував, як подорожували в шістдесятих, як це робив у молодості Боб Циммерман³⁴.

Дорогою з Чикаго до Лос-Анджелеса він зацікавився Вегасом і вирішив на нього поглянути. І от, просто блукаючи, гуляючи й оглядаючи все довкола Стріпу... нікуди не поспішаючи — а навіщо? — він зупинився на розі коло *Circus-Circus*, роздивляючись різнокольоровий фонтан, і тут його й забрав патруль.

Вжик! Простісінько до в'язниці. Ні телефонних дзвінків, ні адвокатів, ні звинувачень.

— Вони запхали мене до машини й відвезли у відділок, — розповідав він. — Привели мене до великої кімнати, де була купа людей, і змусили повністю роздягнутись перед тим, як мене кинуть до камери. Я опинився перед високою кафедрою, деś шість футів заввишки, за якою стояв коп і дивився на мене, мов якийсь середньовічний суддя. У кімнаті було повно людей. Можливо, із десятків в'язнів; удвічі більше поліцейських і деś десятеро копів-жінок. Потрібно було пройти до середини кімнати, тоді вийняти все з кишень на стіл і повністю роздягнутися перед усіма. Я мав з собою близько двадцяти баксів, а штраф за волоцюгство становив двадцять п'ять, тож вони посадили мене на лаву разом із тими, кого мали кинути до в'язниці. Ніхто не сперечався. Це нагадувало чергу в посольство. Двоє чуваків за мною також мали довге волосся. Кислотники. Їх також загребли за волоцюгство. Але коли вони почали виймати речі з кишень, усі скам'яніли. На двох вони мали 130000 доларів, здебільшого великими купюрами. Копи очам своїм не вірили. А ці чуваки продовжували,

³⁴ Боб Циммерман — справжнє ім'я Боба Ділана — Роберт Аллен Циммерман.

не говорячи ані слова, виймати з кишень пачки банкнот і викладати їх перед собою на стіл, голі і дещо згорблені.

— Копи просто збожеволіли, коли побачили всі ті гроші. Вони почали шепотітися поміж собою: «Бля, та як можна було затримати їх за волоцюжество?».

Він сміявся.

— Тож вони звинуватили їх у підозрі в ухиленні від сплати податків.

— Нас відвели до камер, а ці двоє виявилися ще тими божевільними. Звісно, вони були дилерами, і в готельному номері мали значку, тож мусили вибратися звідти, доки копи не дізнаються, де вони зупинилися. Вони дали одному з охоронців сотню баксів, аби той подзвонив найкращому адвокату в місті... і за двадцять хвилин він вже прибув і кричав про *презумпцію неправомірного затримання особи* й подібне лайно... бляха, я сам намагався з ним поговорити, але він лишё своє мав на думці. Я сказав йому, що можу внести заставу й навіть заплатити йому щось, якщо вони дозволять зателефонувати моєму батьку в Чикаго, але він надто переймався цими двома. Приблизно через дві години повернувся охоронець і мовив: «Ви — вільні». Їх випустили. Доки вони чекали, один із них сказав мені, що це коштувало їм 30000 баксів... і думаю, саме так і було, але яка в біса різниця? Це — дешево, порівняно з тим, що могло трапитися, якби вони не змогли вирватися. Урешті мені дозволили надіслати телеграму моєму старому, і той переказав мені 125 баксів... хоч це й зайняло сім чи вісім днів. Не знаю, скільки я там пробув, бо вікон не було, а годували вони нас кожні дванадцять годин... Коли не бачиш сонця, втрачаєш відчуття часу. У кожній великій камері з унітазом посередині вони тримали по сімдесят п'ять чоловік. Тобі видавали солом'яний матрац, і ти міг спати, де завгодно. Чувак, котрий спав поруч зі мною, казав, що просидів там уже тридцять років

за пограбування автозаправки. Коли я все ж вийшов, коп за кафедрою узяв ще двадцять п'ять баксів із тих, що надіслав мені батько, зверху штрафу за волоцюгство. Але хіба я міг заперечити? Він просто взяв їх і все. Після цього він віддав мені 75 доларів, що лишилися, і сказав, що надворі на мене чекає машина, щоб відвезти в аеропорт... щойно я сів у тачку, водій промовив: «Ніяких зупинок, друже, і краще тобі взагалі не *рухатися*, доки ми не приїдемо до терміналу». Я й м'язом не поворухнув. Він би мене застрелив. Я в цьому впевнений. Я пішов прямо на літак і навіть слова нікому не сказав, доки не пересвідчився, що вилетів із Невади. Чувак, це одне з тих місць, куди я більше *ніколи* не повернуся.

11.

ШАХРАЙСТВО? ЗЛОЧИН? ЗГВАЛТУВАННЯ?.. БРУТАЛЬНА СУТИЧКА З ЕЛІС ІЗ ОБСЛУГОВУВАННЯ НОМЕРІВ

Мене не полишали думки про цю історію, доки я повільно заїжджав Китом на стоянку біля готелю *Flamingo*. П'ятдесят баксів і тиждень за ґратами за те, що ти просто стояв собі на розі й виглядав так, наче тобі це справді цікаво...

Боже, які ж вигадливі покарання вони застосують до мене? Я прокрутив у голові список можливих звинувачень, але фактично і формально вони не виглядали аж такими страшними:

Згвалтування? Із цим ми, звісно ж, упораємось. Я ніколи не домагався цього клятого дівчиська, не кажучи вже про те, щоб його торкнутися. Шахрайство? Злочин? Я завжди міг запропонувати «усе владнати». Відкупитися. Сказати, що мене послав сюди журнал *Sports Illustrated*, а тоді приплести ще корпорацію *Time* — юристи загрузнуть у кошмарі цього процесу. Закрутити їх у завірюсі позовів та апеляцій.

Домовитися, щоб усі слухання відбувалися десь у Ху-неу чи Х'юстоні, а тоді постійно переносити процес до Кіто, Номе чи Аруби... нехай усе пересувається, нехай вони ходять по колу, зіштовхнути їх із бухгалтерським відділом:

**ЗВІТ АБНЕРА Г. ДОДЖА,
ГОЛОВНОГО ЮРИСТА**

Пункт порядку денного: 44066 доларів 12 центів...

Особливі витрати, а саме: Ми слідували за підзахисним Р. Дьюком через усю західну півкулю і, зрештою, змусили його спинитися в селищі на північному узбережжі острова в карибському басейні, відомого як Кулебра, де його адвокат виніс вимогу, щоб усі подальші процедури проводилися мовою карибського племені. Заради цього ми відіслали трьох людей у школу Берліца, але за дев'ятнадцять годин до початку слухання підзахисний вилетів до Колумбії, де облаштувався в рибальському поселенні під назвою Гуахіра поблизу кордону з Венесуелою. Основною мовою юридичного спілкування там був маловідомий діалект під назвою «Гуахіро». Після кількох місяців, які ми провели там, намагаючись налагодити юридичну систему, підзахисний перемістився у свою резиденцію, що знаходилася у фактично недосяжній місцині у витоків Амазонки, де він встановив міцні зв'язки з плем'ям мисливців за головами під назвою «Хібарос». Наш зв'язковий у Манаус вирушив до витоків, щоб відшукати й найняти місцевого юриста, котрий володіє мовою хібаро, але цей пошук був ускладнений серйозними комунікаційними проблемами. Насправді проблема полягає в тому, що вдова вищезгаданого зв'язкового Манауса в нашому офісі в Ріо може подати згубний позов – з огляду на зміщення посад у місцевих судах – що, на думку суддів нашої країни, виглядатиме зовсім недоречно чи й навіть безумно.

Справді. Але що не є безумним? Особливо, коли говориться про «нашу країну» — про цю передапокаліптичну епоху Ніксона. Ми всі зараз змушені якось виживати. Нас більше не підганяє енергія шістдесятих. Амфетаміни виходять з моди. Фатальний недолік теорії Тіма Лірі. Він знавісніло ганяв Америкою, продаючи своє «розширення свідомості», навіть не думаючи про скрутні реалії м'ясного цеху, що чатували на всіх, хто сприймав його занадто серйозно. Після Вест-Пойнта і Прістгуда LSD здавалося

йому цілком логічним... але у розумінні того, що він усе це прослав — мало приємного — з огляду на те, скільки людей він забрав із собою.

Не те, щоб вони цього не заслуговували: немає жодного сумніву в тому, що вони брали все, що потрапляло їм у руки. Усі ці кислотники, котрі думали, що зможуть купити Мир і Розуміння за три бакси. Але їхня невдача є й нашою також.

Лїрі забрав із собою основну ілюзію всього того стилю життя, який він допоміг створити... покоління калік, шукачів, котрі ніколи нічого не знайдуть, які так і не зрозуміли головної старої містичної омани кислотної культури: відчайдушного сподівання, що хтось чи якась сила таки запалить Світло в кінці тунелю.

Це та ж сама жорстока й парадоксальна приємна маячня, що дозволяла католицькій церкві протриматися стільки століть. А також мілітаристська етика... сліпа віра в існування якогось вищого й розумнішого «авторитету». Папа, головнокомандувач, прем'єр-міністр... і так — до «Бога». Одним із визначальних моментів шістдесятих був день, коли *The Beatles* поручкалися з Махаріші. Те саме, якби Боб Ділан поїхав до Ватикану, щоб поцілувати перстень Папи.

Спершу «гуру». А як не спрацює — повернемося до Ісуса. А тоді, послуговуючись примітивно-інстинктивним потягом Менсона, ціла нова хвиля посуне до кланової комуні богів на кшталт Мела Лімана, керівника Аватара, чи як там звати того, хто керує «Духом і Плоттю». Бергер³⁵ ніколи не міг із цим цілком впоратися, та він ніколи й не здогадувався, як близько був від вирішального прориву. «Янголи» просрали все ще у 1965-му на Окленд-Берклі, коли, підпорядковуючись владним інстинктам Бергера, напали на активістів, що проводили марш проти війни. Це

³⁵ Сонні Бергер – засновник байкерського клубу *Hell's Angels*.

був історичний розкол у русі молоді шістдесятих. Перше відкрите протистояння між чорноробами й «патлатими», важливість його можна вчитати в архівах організації «Студентство за Демократичне Суспільство», і це цілком зруйнувало всі намагання переглянути суперечності в інтересах байкерів-робітників, відступників та студентів-активістів з Берклі і вищих прошарків суспільства.

Ніхто з тих, хто на той час був задіяний у цьому, не міг передбачити ускладнення, які виникнуть після того, як Гінзбергу та Кізі не вдасться змусити *Hell's Angels* доєднатися до лівих радикалів з Берклі. Остаточний розрив відбувся в Алтамонті чотири роки потому, але на той час усе й так вже було зрозуміло всім, окрім купки рокерів та державної преси. Бійня в Атламонті тільки драматизувала ситуацію. Реалії вже були визначені; хвороба виявилася невиліковною, сили Руху давно вже розсіялися, щоб хоч якось забезпечити собі існування.

О, ця гидотна маячня. Грізні спогади та неприємні флешбеки з туманних часів «Вулиці Стеніян»³⁶... ніякої розради для біженців, нема чого повертатися. Як завжди, питання полягає в тому: «А що *тепер?*».

Я звалився в ліжку у *Flamingo*, почувуючись надзвичайно розбитим. Мало статися щось жахливе. Я був у цьому впевнений. Кімната виглядала, як місце зоологічного експерименту з горилами та віскі. Дзеркало заввишки в десять футів було розбите, хоча все ще якось трималося купи й висіло — свідчення того, що одного вечора мій адвокат збожеволів і розбивав молотком для кокосів усі дзеркала й лампи.

Нестачу світла ми замінили червоними й синіми ліхтариками з різдвяної гірлянди, яку купили в *Safeway*, але дзеркало замінити було нічим. Ліжко мого адвоката нага-

³⁶ «Вулиця Стеніян та решта печалей» — поетична збірка Рода Мак-Куена, американського поета та співака часів бітників.

дувало спалене гніздо щурів. У голові ліжка все згоріло, а решту заповонила маса дротів та обвуглених речей. На щастя, прибиральниці не зазирали до номера аж до того клятого четверга.

Коли того ранку прийшла прибиральниця, я спав. Ми забули повісити на дверях знак «Не турбувати»... Тож вона увійшла в кімнату й нашттовхнулася на мого адвоката, котрий повністю голим повзав на колінах у туалеті й блював у свої туфлі... думаючи, що насправді він у ванній, аж раптом підняв голову й побачив жінку, обличчям схожу на Мікі Руні, котра дивиться на нього і тремтить зі страху й спантеличення, не в змозі ані поворухнутись, ані вимовити бодай слово.

— Вона тримала швабру, мов сокиру, — сказав він. — Тож, усе ще блюючи, я навприсядки вибіг з туалету і вдарив її прямо по колінах... я зробив це інстинктивно; думав, що вона збиралася мене вбити... а потім вона закричала — тоді я й притис їй до пельки пакет з льодом.

Так. Я згадав цей крик... один з найстрашніших звуків, які мені коли-небудь доводилося чути. Я прокинувся й побачив мого адвоката, котрий відчайдушно з кимось боровся на підлозі коло мого ліжка. Цей хтось виявився *старою жінкою*. Кімната була сповнена електричним шумом. Телевізор на всій гучності шипів на неіснуючому каналі. Я ледь чув крики жінки, котра намагалася відірвати від свого рота пакет з льодом... але вона, звісно ж, не могла протистояти голій масі мого адвоката, і врешті-решт йому вдалося загнати її в куток за телевізором і зчепити руки в неї на горлі, а та тільки жалісно бурмотіла: «Прошу... прошу... я лише прибиральниця, я нічого не *хотіла*...»

Я миттю зіскочив з ліжка, схопив свій гаманець і замахав у неї перед обличчям золотим бейджем преси з Добродійної Поліцейської Асоціації.

— Ви заарештовані, — закричав я.

— Ні! — простогнала вона. — Я зайшла лише, щоб при-
брати!

Важко дихаючи, мій адвокат звівся на ноги.

— Мабуть, вона увійшла, відчинивши двері головним
ключем, — сказав він. — Я саме чистив у туалеті свої туфлі,
коли помітив, як вона прокралась, тож я її й *схопив*.

Він весь тремтів, блювотиння скрапувало йому з під-
боріддя, і я з першого ж погляду зрозумів, що він усві-
домлював усю серйозність ситуації. Цього разу наша по-
ведінка вийшла за рамки особистих дивацтв. Обидва ми
стояли голі й дивилися на перелякану стару — *працівницю*
готелю — яка валялася на підлозі нашого люксу у нападі
страху та істерії. З нею потрібно було щось робити.

— Навіщо ти це зробила? — запитав я. — Хто тобі за-
платив?

— Ніхто! — вигукнула вона. — Я — *прибиральниця*!

— Брешеш! — крикнув мій адвокат. — Ти прийшла за
доказами! Хто тебе до цього змусив — менеджер?

— Я працюю в цьому *готелі*, — відказала вона. — Усе,
що я роблю, — це прибираю в кімнатах.

Я повернувся до мого адвоката.

— Вони знали, що в нас є, — сказав я. — Тож і прислали
цю бідну стару сюди, щоб вона це вкрала.

— Ні! — заверещала вона. — Я не знаю, про що ви го-
ворите!

— Триндиш! — сказав мій адвокат. — Ти так само з цим
пов'язана, як і вони.

— З чим пов'язана?

— З наркостілем, — сказав я. — Ти мусиш знати, що
відбувається в цьому готелі. Як думаєш, чому ми тут?

Вона витріщилася на нас, намагаючись говорити чітко,
але з неї виходило лише бурмотіння.

— Я знаю, що ви — копи, — урешті-решт вимовила

вона. — Але я думала, що ви приїхали сюди тільки на збори. *Присягаюсь!* Усе, що я хотіла, — це лише прибрати у вашому номері. Про *наркотики* мені нічого не відомо!

— Ну ж бо, мила, — засміявся мій адвокат. — Тільки не треба нам розповідати, що ти нічого не знаєш про психіатричну лікарню *Grange Gorman*.

— Ні! — закричала вона. — Ні! Богом клянусь, що ніколи про таке не чула!

Здалося, що мій адвокат на мить задумався, а після цього він нахилився й допоміг старій жінці підвестися.

— Можливо, вона каже правду, — мовив він до мене. — Може, вона з цим не *пов'язана*.

— Ні! Присягаюся, що ні! — заволала вона.

— Що ж... — проказав я. — У такому разі, можливо, нам не варто її саджати... мабуть, вона *зможе* допомогти.

— Так! — палко сказала вона. — Я допоможу вам, як скажете! Я ненавиджу наркотики!

— Ми також, леді, — сказав я.

— Думаю, ми можемо платити їй за роботу, — мовив мій адвокат. — Виписувати їй чеки і нехай щомісяця зв'язується з Великим, залежно від того, на що натрапить.

Обличчя старої помітно змінилося. Здавалося, її більше не турбує те, що вона спілкується з двома цілком оголеними чоловіками, один із яких ще мить тому намагався її задушити.

— Думаєш, ти з цим впораєшся? — запитав я її.

— Із чим?

— Один телефонний дзвінок щодня, — сказав мій адвокат. — Просто розповідатимеш нам, що ти бачила.

Він поплескав її по плечі.

— Не переймайся, якщо речі здаватимуться ніяк не пов'язаними. То вже наша проблема.

Вона усміхнулася.

— Ви *платитимете* мені за це?

— Саме так, чорт забирай, — відказав я. — Але якщо ти хоч раз розповіси про це хоч комусь — решту свого життя проведеш у в'язниці.

Вона кивнула.

— Я допомагатиму, як тільки зможу, — сказала вона. — Але кому мені дзвонити?

— Не переймайся, — сказав мій адвокат. — Як тебе звуть?

— Еліс, — відповіла вона. — Просто подзвоніть у службу заміни білизни і попросіть покликати Еліс.

— З тобою зв'яжуться, — сказав я. — Десять через тиждень. А тим часом тримай очі розплющеними й намагайся поводитися, як зазвичай. Упораєшся?

— О, так, сер! — відказала вона. — А вас, джентльмени, я ще побачу?

Вона по-овечому усміхнулася.

— Я мала на увазі, *після...*

— Ні, — сказав мій адвокат. — Нас відсилають у Карсон-сіті. Із тобою зв'яжеться інспектор Рок. Артур Рок. Він видає себе за політика, але ти без проблем його впізнаєш.

Стара нервово зачовгала.

— Що з тобою? — запитав я. — Чи є щось, про що ти нам ще не сказала?

— О, ні! — швидко відповіла вона. — Мені просто цікаво — а хто мені *платитиме*?

— Про це подбає інспектор Рок, — відказав я. — Платитимуть готівкою: тисяча доларів кожного дев'ятого числа.

— О, Господи! — вигукнула вона. — За такі гроші я готова майже на все!

— Як і багато інших, — зауважив мій адвокат. — Ти б здивувалася, якби дізналася, хто на нас працює — прямо в цьому ж готелі.

Вона виглядала збентеженою.

— Я з ними *познайомлюсь*?

— Можливо, — відповів я. — Але вони всі під прикриттям. Ти зможеш упізнати їх тільки в єдиний спосіб. Якщо трапиться щось серйозне, і комусь доведеться зв'язатися з тобою на людях за допомогою пароля.

— Який пароль? — поцікавилася вона.

— Рука руку миє, — відказав я. — Щойно ти це почуєш, то маєш відповісти: «Я нічого не боюсь». Так вони *зрозуміють*, хто ти.

Стара кивнула, повторивши пароль кілька разів, доки ми слухали, чи вона все запам'ятала як слід.

— Гаразд, — сказав мій адвокат. — На цьому поки що все. Вочевидь, ми більше не побачимося, доки не настане судний день. Поки ми тут, тобі краще на нас не зважати. Не переймайся тим, щоб прибирати в номері. Просто рівно опівночі залишай під дверима рушники й мило.

Він усміхнувся.

— Таким чином ми не ризикуватимемо подібними інцидентами, добре?

Вона рушила до дверей.

— Як скажете, джентльмени. Не можу вам передати, як мені шкода, що так трапилося... але це тільки через те, що я не *розуміла*.

Мій адвокат підштовхнув її до виходу.

— Ми розуміємо, — м'яко сказав він. — Але тепер усе позаду. Дякувати Богу, існують *чесні* люди.

Зачиняючи за собою двері, жінка усміхнулася.

ПОВЕРНЕННЯ ДО CIRCUS-CIRCUS... ПОШУКИ МАВПИ... ДО БІСА АМЕРИКАНСЬКУ МРІЮ

Після тієї дивної сутички минуло більше, ніж сімдесят дві години, і нога жодної прибиральниці не ступила до нашого номера. Мені було цікаво, що їм нарозповідала Еліс. Ми бачили її ще раз, коли вона штовхала візок з білизною через стоянку, а ми заїжджали туди на Киті, але зробили вигляд, що не знайомі, і вона, здається, це зрозуміла.

Але так продовжуватися більше не могло. Кімната була сповнена брудними рушниками; вони висіли просто скрізь. Підлога у ванній кімнаті була на шість дюймів вкрита шматками мила, блювотинням і шкірками грейпфрутів, змішаними з розбитим склом. Щоразу, як я йшов туди посцяти, мені доводилося взувати черевики. Ворс сірого смугастого килима був настільки обсипаний зернами марихуани, що здавався зеленим.

Загалом увесь наш номер виглядав таким засраним і брудним, що я подумав, що міг би пояснити це тим, що все це — якась «Інсталяція розрізаного життя», яку ми привезли з Гейт-стріт, аби продемонструвати копам з інших частин країни, як глибоко здатні зануритися наркомани в бруд та запущеність, якщо їх лишити на самоті.

Але що ж це за наркомани, котрим знадобилися всі ці шкаралупи кокосових горіхів та подрібнені шкірки грейпфрутів? Чи присутність наркоманів виправдає всю цю свіжу нез'їдену картоплю-фрі. Засохлі калюжі кетчупу на письмовому столі?

Можливо. Але до чого тут усе це бухло? І ці грубо зняті порнографічні фотографії, видерті з непристойних журналів на кшталт «Хвойди Швеції» та «Оргії в Касбі», що

були приліплені до розбитого дзеркала гірчицею, яка вже засохла до стану жовтої кори... і всі ці свідчення насильства, ці дивні червоні й сині лампочки і друзки скла, застрягли в стінній штукатурці...

Ні, це не були сліди нормального богобоязного наркомана. Це вже було занадто агресивно. У цьому номері були присутні докази масштабного вживання майже всіх наркотичних речовин, відомих людській цивілізації з 1544-року від Різдва Христового. Це можна було пояснити тільки *монтажем*, чимось типу гіперболізованої медичної виставки, коли все дуже дбайливо підібрано з метою показати, що може трапитися, якщо двадцятьох двох небезпечних наркозалежних злочинців — кожен із яких має *різну* залежність — зачинити в одній кімнаті на п'ять діб без жодного нагляду.

Саме так. Але, звісно ж, таке ніколи не трапляється в Реальному Житті, джентльмени. Ми все це зібрали тут лише задля демонстративності...

Раптом задзвонив телефон, вирвавши мене з мрійливого заціпеніння. Я подивився на нього. Дз-з-з-з-е-е-е-е-н-н-н-н-н-нь... Боже, що вже тепер? Ось і все? Я вже чув різкий голос менеджера, містера Гіма, котрий повідомляє, що поліція вже піднімається до мого номера і чи не міг би я не стріляти через двері, доки вони їх вибиватимуть?

Дз-з-з-з-е-е-е-е-н-н-н-н-нь... Ні, вони б не дзвонили. Якби вони вирішили мене схопити, то, імовірно, влаштували б засідку в ліфті: спершу сльозогінний газ, а тоді б навалилися купою. Це б відбулося без попередження.

Тож я зняв слухавку. Виявилось, це — мій друг Брюс Ін-нез, дзвонив з *Circus-Circus*. Він знайшов чоловіка, котрий хотів продати мавпу, яку я шукав. Ціна — 750 доларів.

— З якими це здирниками ми матимемо справу? — поцікавився я. — Минулої ночі вона коштувала чотириста.

— Він стверджує, що щойно виявив, що вона навчена,

— мовив Брюс. — Він лишив її спати у своєму трейлері, і ця тварина срала в душовій кабіні.

— Це нічого не значить, — відказав я. — Мавп приваблює вода. Наступного разу вона насере в раковину.

— Може, тобі варто приїхати й поговорити з ним, — сказав Брюс. — Ми сидимо з ним у барі. Я сказав йому, що тобі справді потрібна ця мавпа, і ти можеш надати їй достойний прихисток. Думаю, він погодиться. Він справді прив'язаний до цієї тварини. Вона тут із нами, сидить на барному стільці і п'є з бокала пиво.

— Гаразд, — погодився я. — Я буду через десять хвилин. Не дозволяйте цій падлюці напиться. Я хочу побачити її в природному стані.

Коли я прибув до *Circus-Circus*, перед головним входом якогось старого вкладали у швидку.

— Що сталося? — запитав я у паркувальника.

— Я точно не зрозумів, — відповів він. — Хтось сказав, що в нього стався інфаркт. Але я помітив, що в нього розірвана потилиця.

Він сів у Кита і простягнув мені талон.

— Хочете, щоб я приготував для Вас напій? — спитав паркувальник, узявши велику склянку для текіли, що лежала на сидінні. — Можу поставити його в холодильник, якщо бажаєте.

Я кивнув. Ці люди знали мої звички. Я так часто приїздив сюди з Брюсом та іншими членами банди, що паркувальники вже знали мене на ім'я, хоча я ніколи не називав його, і в мене його також не питали. Я так зрозумів, що всі вони належали до однієї тусовки; можливо, залізли в мій бардачок і відшукали записник, на якому було написане моє ім'я.

Насправді все було по-іншому, але тоді мені навіть на думку не спадало, що я все ще носив свій бейдж з Конференції окружних прокурорів. Він бовтався на кишені

моєї різнокольорової мисливської куртки, але я давно про нього забув. Не було жодних сумнівів з приводу того, що всі вони вважали мене якимсь надзвичайно дивним агентом під прикриттям... або ні; можливо, вони задовольняли мої примхи тільки через те, що думали, що той, у кого вистачає божевілья прикидатися копом, роз'їжджаючи Вегасом у білому кабріолеті зі склянкою алкоголю в руці, *мусить* бути Крутим або й навіть небезпечним. Там, де жоден із хоч якимись амбіціями не є тим, за кого він себе видає, немає жодного ризику в тому, щоб поводитися, мов королівський блазень. Очевидці лише мудро киватимуть головами й бурмотітимуть щось про «цих клятих декласованих клоунів». Іншим боком цієї монети є синдром «Чорт забирай! Хто це?». Це походить від таких людей, як швейцари та коридорні, котрі вважають, що той, хто поводить дико, але залишає великі чайові, має бути важливою особою, а це означає, що його варто задовольняти або принаймні ставитися до нього ввічливо.

Але все це не має жодного значення, коли ти під зав'язку накачаний мескаліном. Тоді ти просто швендяєш довкола, чинячи так, як вважаєш за потрібне, а зазвичай це і є необхідним. У Вегасі так багато вроджених психів, котрі настільки божевільні, що наркотики насправді не є проблемою, хіба, може, для копів та героїнового синдикату. Психоделіки майже недоречні в місті, де ти можеш зайти у казино в будь-яку годину дня чи ночі й побачити горилу, розіп'яту на палаючому неоновому хресті, що раптом перетворюється на колесо, яке крутить звіра дикими колами над натовпом, котрий робить ставки.

Брюса я відшукав у барі, але мавпи ніде не було видно.

— Де вона? — вимогливо поцікавився я. — Я готовий виписати чек. Хочу забрати падлюку додому на літаку. Я вже зарезервував два місця в першому класі для «Дьюка з сином».

— Забрати літаком?

— Так, чорт забирай, — відказав я. — Думаєш, хтось щось скаже? Чи звернуть увагу на хворобу мого сина?

Він знизав плечима.

— Забудь про це, — мовив він. — Її щойно забрали. Мавпа напала на старого просто тут, у барі. Цей каліка почав сперечатися з барменом з приводу того, що «не можна заходити до бару босим», і саме в цей час мавпа загорлала — тож старий пожбурих у неї пивом, мавпа знавісніла, з'явилася коло його стільця, мов чорт з табакерки, і відкусила частину його голови... бармену довелося викликати швидку, а тоді приїхали копи й забрали мавпу з собою.

— Чорт забирай! — сказав я. — Скільки коштує її викупити? Я хочу цю мавпу.

— Тримай себе в руках, — відказав він. — Тобі краще триматися від в'язниці подалі. Їм тільки й треба, щоб ти до них прийшов, аби надіти на тебе наручники. Забудь про цю мавпу. Вона тобі не потрібна.

Я подумав над цим, а тоді вирішив, що, можливо, Брюс має рацію. Не було сенсу пускати все коту під хвіст заради якоїсь жорстокої мавпи, яку я ніколи навіть не бачив. Із того, що мені було відомо, якщо я спробую її викупити, вона відкусить голову мені. Щоб заспокоїтися після того, як її кинули за ґрати, мавпі потрібен деякий час, а чекати я не міг.

— Коли ти відлітаєш? — поцікавився Брюс.

— Якнайшвидше, — відповів я. — Немає сенсу валандатися цим містом довше. Я вже отримав усе, що хотів. Більше тільки зіпсує мені настрій.

Брюс виглядав здивованим.

— Ти відшукав Американську Мрію? — запитав він. — У цьому місті?

Я кивнув.

— Просто зараз ми сидимо на її головному нерві, — мо-

вив я. — Пам'ятаєш історію, яку розповів нам менеджер про власника цього місця? Як він, коли був малим, завжди мріяв утекти й пристати до цирку?

Брюс замовив ще два пива. Він оглянув казино, а тоді знизав плечима.

— Ага, я розумію, про що ти, — сказав він. — Тепер цей виродок тримає свій власний цирк, а до того ж має ліцензію на крадіжки.

Він кивнув.

— Маєш рацію. Він — потрібна модель.

— Саме так, — сказав я. — Вилитий Гораціо Елджер, і ставлення — те саме. Я намагався з ним поговорити, але якась груба лесба, котра стверджувала, що вона — його секретарка, послала мене нахуй. Вона сказала, що він ненавидить пресу гірше, ніж будь-що в Америці.

— Він і Спіро Агню, — пробурмотів Брюс.

— Обидва мають рацію, — сказав я. — Я спробував пояснити цій жінці, що я погоджуюся з усіма його принципами, але та сказала, що коли я розумію, що для мене добре, то заберуся з міста нахрін і навіть не думатиму про те, щоб турбувати її боса.

— Він справді ненавидить журналістів, — казала вона. — Не хочу, щоб це звучало, як попередження, але якщо б я була на Вашому місці, то сприйняла б це саме так...

Брюс кивнув. Цей бос платив йому тисячу баксів на тиждень за два виступи у *Leopard Lounge*, і ще дві штуки для всього гурту. Усе, що від них вимагалось, — це створювати якомога більше шуму протягом двох годин щоночі. Босу було глибоко похуй, які пісні вони виконували, доки звучав потужний біт і підсилювачі були накручені так, щоб приваблювати людей у бар.

Дивно було сидіти тут, у Vegas, й слухати, як Брюс виконує такі сильні речі, як *Chicago* або *Country Song*. Якби

керівництво послухало б тексти цих пісень, то вигнало б увесь гурт під три чорти.

Кілька місяців тому в Аспені Брюс співав тих самих пісень у клубі, набитому туристами, де сидів один колишній астронавт* (ім'я видалене на прохання видавця)... і коли вони відіграли програму повністю, _____ підійшов до нашого столика й почав виголошувати п'яну ура-патріотичну маячню, задираючись до Брюса з приводу того, «яку силу волі мусить мати сраний канадець, щоб припхатись сюди й *ображати цю країну?*».

— Не скажи, — мовив тоді я. — От я — *американець*. Я тут живу й погоджуюся з кожним його йобаним словом.

У цю мить з'явилися викидали, котрі, загадково посміхаючись, сказали: «Добрий Вам вечір, джентльмени. Ай Чінг говорить, що саме час заспокоїтись, чи не так? І в цьому місці *ніхто* не чіпляється до музикантів, ясно?»

Астронавт пішов геть, щось незрозуміло бурмочучи про те, що він може застосувати свій вплив, щоб «когось збіса швидко поставити на місце» та про імміграційну політику.

— А як *тебе звати?* — запитав він мене, коли викидали відійшли.

— Боб Циммерман, — відказав я. — І якщо є щось, що я ненавиджу, — то це срані тупоголові поляки.

— Думаєш, я — *поляк?* — закричав він. — Ах ти брудний *халявник!* Ти — *лайно!* Ти не є *представником* цієї країни.

— Господи, — пробурмотів Брюс. — Давай сподіватися, що так і є.

_____ все ще буянив, доки його виштовхували на вулицю. Наступної ночі в іншому ресторані Астронавт — зовсім тверезий — саме жер своє їдло, коли до нього підійшов чотирнадцятирічний хлопчина й попросив у нього автограф. _____ дещо попонтувався, симулюючи, що збентежився, і нашкрывав свій підпис на маленькому папірці,

який простягнув йому хлопець. Малий подивився на нього, а тоді розірвав його на малесенькі шматки і жбурнув _____ на коліна.

— Не всі тебе люблять, — сказав він.

Після чого розвернувся й сів за свій столик за шість футів від астронавта.

Компанія астронавта втратила дар мови. Вісім чи десять людей, дружини, менеджери та поважні старші інженери показували _____ як гарно проводити час у прекрасному Аспені. Тепер вони виглядали так, наче хтось щойно розлив на їхній стіл свіже лайно. Ніхто не сказав навіть слова. Вони швидко доїли й пішли, на лишивши чайових. Отака історія про Аспен і астронавтів. _____ ніколи б не мав таких проблем у Лас-Вегасі.

Навіть найменша частинка цього міста має свій вплив. Пробувши у Вегасі п'ять днів, ти почуваєшся так, наче прожив тут п'ять років. Дехто каже, що їм це подобається — та як-не-як комусь подобається й Ніксон. А він би став щонайкращим мером для цього міста; Джона Мітчелла можна було б призначити шерифом, а Агню зайняв би посаду відповідального за каналізацію.

КІНЕЦЬ ШЛЯХУ... СМЕРТЬ КИТА... СТІКАЮЧИ ПОТОМ В АЕРОПОРТУ

Коли я спробував сісти за стіл для гри у бакару, викидали взяли мене за плечі.

— Ви тут — зайві, — тихо мовив один із них. — Ходімо до виходу.

— Чому б ні? — відказав я.

Вони відвели мене до головного входу і наказали підвезти Кита.

— А де твій друг? — спитали вони, доки я чекав.

— Який друг?

— Здоровий такий латинос.

— Послухайте, — мовив я, — я — доктор журналістики. Ви ніколи й бачити не могли, щоб я тусив тут із якимось сраним латиносом.

Вони засміялися.

— А що тоді скажеш на *це*? — сказали вони й показали мені велику фотографію мене та мого адвоката, що сиділи за столиком бару на понтоні.

Я знизав плечима.

— Це — не я, — відказав я. — Це чувак на ім'я Томпсон. Він працює на *Rolling Stone*... справді злісний тип, просто скажений. А той, що сидить поруч із ним, — найманець голлівудської мафії. Бляха, ви взагалі дивилися на ці фотки? Який би ще маніяк ходив по Вегасу в *одній чорній рукавиці*?

— Ми це помітили, — сказали вони. — А де він *зараз*?

Я знову знизав плечима.

— Він досить швидко пересувається, — мовив я. — Замовлення отримує з Сент-Луїса.

Вони витріщилися на мене.

— А звідки ти все це знаєш?

Я показав їм свій золотий бейдж Добродійної Поліцейської Асоціації, швидко в цей час повернувшись спиною до натовпу.

— Поводьтєся, як зазвичай, — прошепотів я. — Не видавайте мене.

Коли я від'їхав на Киті, вони все ще стояли там, де я їх залишив. Паркувальник підігнав тачку саме тоді, коли треба. Я дав йому п'ятидоларову купюру й виїхав на вулицю з ефектним скреготінням гуми.

Усе лишилося позаду. Я під'їхав до *Flamingo* і склав усі свої речі в машину. Я спробував для підтримання конфіденційності підняти дах, але щось сталося з мотором. Відколи я загнав цю тачку в озеро Мід, щоб відпочити, позначка акумулятора весь час світилася червоним. Швидкий погляд на панель приборів говорив про те, що в цьому автомобілі вся електрика згоріла нахуй. Не працювало нічого. Навіть фари — а коли я спробував увімкнути кондиціонер, то почув лише неприємний вибух під капотом.

Дах піднявся лише наполовину, та я все ж вирішив дістатися аеропорту. Якщо ця сміттєвізка не їхатиме, то я завжди можу викликати таксі. І чорт з ним, із цим сміттям із Детройта. Вони все одно його ніяк не позбудуться.

Коли я під'їхав до аеропорту, сонце вже сходило. Кита я лишив на *VIP*-стоянці. Якийсь п'ятнадцятирічний підліток записав мій приїзд, але я відмовився відповідати на його питання. Його дуже здивував стан автомобіля.

— Боже правий! — скрикнув він. — Як *таке* могло трапитися?

Він усе обходив машину, роздивляючись численні вм'ятини, дірки та подряпини.

— Знаю, — відказав я. — З неї вибили все лайно. У цьому місті не можна їздити на кабриолетах. Найгірше трапилося на бульварі навпроти готелю *Sahara*. Знаєш же ріг, де

збираються всі наркомани? Боже, я очам своїм не повірив, коли всі вони оскаженіли.

Малий виявився не надто розумним. Його обличчя ще раніше стало спантеличеним, а тепер здавалося, що він перебуває в постійному німому переляці.

— Не переймайся, — мовив я. — Я — застрахований.

Я показав йому контракт, вказавши на дрібним шрифтом написану примітку про те, що я застрахований від будь-яких збитків лише за два долари на добу.

Коли я звідти забрався, хлопець усе ще кивав. Я почувався дещо винним з приводу того, що лишив його розбиратися з тією тачкою. Таку розруху ніяк не можливо було пояснити. Машина була розбита, розвалена, розхайдохана нанівець. За звичайних обставин мені б виписали штраф і заарештували б, щойно я заїхав би на стоянку... але лише не цього ранку, коли зі мною мав справу цей малий. Хай там що, я був *VIP*. Інакше вони б ніколи не дали мені в оренду цей автомобіль...

«Нехай кури повертаються в курник», — подумав я, поспішаючи до аеропорту. Було ще занадто рано, щоб поводитися нормально, тож я сів у кав'ярні і сховався за *L.A. Times*. Десь із коридору було чути музичний автомат, який грав «Лиш раз переступити межу». Деякий час я послушав, але мої нервові закінчення вже перестали це сприймати. Єдина пісня, яка б на той час мене влаштувала, була *Mister Tambourine Man*. Або ще, можливо, *Memphis' Blues Again...*

«Оууу, мамо... чи це справді... кінець?..»

Мій літак відлітав о восьмій, і це означало, що мені потрібно було вбити дві години. Почуваючись надзвичайно помітним. Я навіть не сумнівався з приводу того, що мене шукають; тенета затягувались... це було лише питанням часу, коли вони заженуть мене в кут, мов скаженого звіра.

Увесь свій багаж я поклав на рухому смугу для перевірки. Усе, окрім шкіряного ранця, у якому були наркотики.

І револьвер. Чи є в цьому аеропорту металодетектори? Я пройшов до посадкових воріт, намагаючись виглядати, як зазвичай, і видивляючись чорні коробки. Я не помітив жодної. Я вирішив випробувати долю — просто проскочити через браму з широкою усмішкою на обличчі, відсторонено бурмочучи щось про «кепський спад на ринку запчастин»...

Просто ще один підприємець-невдаха. Звинуватити у всьому цього виродка Ніксона. Справді. Я вирішив, що все виглядатиме більш природно, якщо я знайду когось, щоб побалакати — просто звичайна коротка розмова між пасажирями:

— Ти як, друже?! Думаю, тобі, мабуть, цікаво, чого це я так пітнію? Ага! Що ж, *чорт забирай*, чувак! Ти читав сьогоднішні газети?... Ти навіть не повіриш, що ці паскуди зробили *цього* разу!

Я подумав, що цього буде достатньо... але ніяк не міг знайти когось, хто виглядав би безпечним для такої розмови. Увесь аеропорт був переповнений людьми, котрі виглядали так, наче були готові переламати мені ребра, щойно я зроблю хоч один неправильний рух. Я відчув напад сильної параної... почувався якимось злочинцем-мізкойобом, що втік із Скотленд-Ярда.

Куди б я не подивився, скрізь були Фараони... адже того ранку весь аеропорт був переповнений копами: масовий вихід копів із Вегаса після завершення Конференції окружних прокурорів. Коли я пов'язав усе це в себе в голові, то ментально відчув себе набагато здоровішим...

УСЕ виглядало готовим.

Ти Готовий?

Готовий?

Що ж, чому ні? Це — важкий день для Вегаса. Тисяча копів полишають місто, метушаться в аеропорту групами

по три чи шість осіб. Вони прямують додому. Конференція з питань наркотиків завершилася. Зала очікування сповнена злісного гомоніння та руху тіл. Нашвидкуруч випите пиво та «Криваві Мері», то тут, то там жертва якогось-небудь висипу втирає антисептик під шлейки товстої наплічної кобури. Жодного сенсу це приховувати. Нехай побачать усі... або принаймні хоч провітриться.

Так, дуже дякую... думаю, я загубив гудзик зі своїх брюк. Сподіваюсь, вони з мене не спадуть. Ви ж не хочете, щоб з мене спали брюки просто тут, чи не так?

Ясний хуй, що ні. Лише не сьогодні. Тільки не посеред лас-вегаського аеропорту, тільки не цього важкого пітнього ранку наприкінці цих масових зборів, цієї Конференції з питань наркотичних речовин та небезпечних препаратів.

«Коли потяг... прибув на станцію... я поглянув їй у вічі...»

Похмура музика у цьому аеропорту.

«Так, важко сказати, важко сказати, коли все твоє кохання змарніло...»

Постійно трапляються такі дні, коли *все* виглядає марним... ти — обдовбаний з голови до ніг; і якщо розумієш, що в такі дні для тебе добре, ти ховаєшся в безпечному кутку і *вичікуєш*. Можливо, трохи роздумуєш. Розкладаєшся на дешевому дерев'яному кріслі, відвернувшись від дорожнього руху, і грубо відкорковуєш п'ять чи вісім банок *Budweiser*'а... викурюєш пачку королівських *Marlboro*, з'їдаєш сендвіч із арахісовим маслом і, нарешті, підвечір захищуєш трохи хорошого мескаліну... а тоді, дещо пізніше, відїжджаєш на пляж. Поплавати в тумані, змочити змерзлі до нечутливості ноги за десять ярдів від лінії припливу... проштовхуючись крізь натовпи пісководвбнів... подорожніх, хвойдодерів, тупих маленьких пташок,

крабів та солесосів, поміж яких час від часу трапляються справжні збоченці або волохаті недолюдки, котрі волочаться й валандаються на самоті поміж дюн та водяних корчів...

Це ті, із ким тебе ніхто й ніколи не познайомить, принаймні якщо пощастить. Але пляж набагато складніший за бурхливий і швидкий ранок у лас-вегаському аеропорту.

Я почувався помітним. Амфетамінний психоз? Параноїдальний безум? Що це? Мій аргентинський багаж? Це каліцьке підстрибування, моя хода, через яку мене колись не взяли до служби підготовки офіцерів запасу ВМС?

Справді. *Капітане, цей чоловік ніколи не ходитиме рівно! Через те, що одна нога в нього довша за іншу...* Ненабагато. Десь на три восьмі дюйму чи щось таке, але це виявилось більше за дві восьмі, які ще зголосився б терпіти Капітан.

Так ми й розійшлися. Він узяв на себе командування кораблем у Південно-Китайському морі, а я став доктором Гонзо-журналістики... а тепер, багато років по тому, вбиваючи час цього жахливого ранку у вегаському аеропорту, я узяв газету, де прочитав, що Капітан потрапив у надзвичайно хуйову ситуацію:

МІСЦЕВІ ЗАРУБАЛИ КАПІТАНА ПІД ЧАС «ВИПАДКОВОЇ» СУТИЧКИ НА ГУАМІ

(АОР) – Борт «Дикого Коня», корабля Сполучених Штатів Америки: Тихий океан (25-те вер.) – Сьогодні вся команда найновішого американського авіаносця у складі 3465-ти чоловік перебуває в жахливому траурі після того, як п'ятеро членів команди, включно з капітаном корабля, були порубані на шматки, мов ана-

наси, у сутичці з героїною поліцією в нейтральному порту Гонг Сі. Незважаючи на тиск ззовні, д-р Ілур, корабельний капелан, на світанку провів поховальний обряд на палубі. Хор 4-ї повітряної дивізії заспівав *Tom Thumb's Blues*³⁷... а тоді, під час шаленого бамкання корабельних дзвонів, офіцер у капюшоні, відомий лише як Командир, склав рештки п'ятьох загиблих у гарбуз, підпалив його й викинув в океан.

Невдовзі після завершення поховальної церемонії між членами команди сталася бійка, і будь-який зв'язок із кораблем припинився на невизначений термін. Офіційний речник штабу 4-ї повітряної дивізії, розташованого на Гуамі, повідомив, що військові цю ситуації «не коментують», приховуючи результати таємного розслідування, яке було проведене командою цивільних спеціалістів під керівництвом колишнього нью-орлеанського окружного прокурора Джеймса Гаррісона.

...Нащо взагалі перейматися газетами, якщо це все, що вони здатні запропонувати? Егню мав рацію. Журналісти — це банда безсердечних педерастів. Журналістика — це не професія і не промисел. Це — дешевий прихисток для невдах і довбойобів — хибні двері, що ведуть на зворотний бік життя, брудна обісцяна діра, пробита будівельним бригадиром, але достатньо глибока, щоб який-небудь пияк заліз туди з вулиці і всівся мастурбувати, мов шимпанзе у клітці зоопарку.

³⁷ *Just Like Tom Thumb's Blues* – (англ. «Як блюз Тома Тамба») пісня Боба Ділана.

ПРОЩАВАЙ, ВЕГАСЕ...

«БОГ ВАМ СУДДЯ, СВИНІ!»

Крадучись аеропортом, я виявив, що й досі ношу на собі бейдж із поліцейської конференції. Це був плаский помаранчевий прямокутник у прозорому пластику, на якому було написано: «Рауль Дьюк, спеціальний детектив, Лос-Анджелес». Я помітив його в дзеркалі над пісуаром.

«Позбудься цієї штуки», — подумав я. Зірви її. Тусовка завершилася... і нічого не довела. Принаймні мені. І звісно ж, не моєму адвокату — котрий також мав бейдж — але він зараз у Малібу, лікує свою параною.

Це було просто витрачання часу, нікудишня найобка, яка насправді — якщо поглянути на речі тверезим поглядом — була лише дешевою відмазкою, аби тисяча копів могли провести кілька днів у Лас-Вегасі за кошт платників податків. Ніхто нічому не навчився — так чи інакше, не дізнався нічого нового. Окрім, можливо, мене... і все, про що я дізнався, — це те, що Національна асоціація окружних прокурорів приблизно років на десять відстала від суворой правди й жорстких мінливих реалій того, що вони лише зараз, цього дурного 1971-го року після Різдва Христового, навчилися називати «наркокультурою».

Вони все ще нагрівають платників податків на кошти для зйомок фільмів на кшталт «Небезпека *LSD*», у той час, як уже загальновідомо, — усім, окрім копів, — що кислота — це *Studebaker*³⁸ на ринку наркотиків; популярність психodelіків знизилася настільки стрімко, що більшість дилерів хвилі шістдесятих продають якісну кислоту чи мескалін хіба що для особливих клієнтів: здебільшого,

³⁸ *Studebaker* — американська автомобілебудівна корпорація, заводи якої закрилися наприкінці 1960-х.

виснажених наркодилетантів за тридцять — таких, як я і мій адвокат.

Сьогодні добре продаються транки. Червоненькі та герич — секонал і героїн — а ще дикі суміші вирощеної в домашніх умовах кепської трави з чим завгодно — від миш'яку до конячих транквілізаторів. Сьогодні продається все, що здатне тебе Йобнути — все, що викличе у твоєму мозку коротке замикання й вирубить його на якомога довший час. Із гетто ринок переповз у передмістя. Той, хто раніше сидів на мепробаматі, тепер знавісніло заганняє собі під шкіру голки або навіть ширяється у вену... і на кожного наркомана, котрий раніше стирчав на спідах, а тепер заради заспокоєння підсів на герич, виходить по 200 дітей, які перейшли прямо на голку одразу ж після секоналу. Вони спідів ніколи навіть і не *пробували*.

Стимулятори вже не в моді. Метедрин на ринку 1971-го року такий же рідкісний, як чиста кислота чи DMT. «Розширення свідомості» зникло разом з Ліндоном Бейнзом Джонсоном... і варто зауважити, що історично транки прийшли разом із Ніксоном.

Шкутильгаючи, я стрибнув до літака, не маючи жодних проблем, окрім як відчуття хвилі мерзенних вібрацій, що відходили від решти пасажирів... але на той час мій мозок був настільки спаленим, що я б не переймався, навіть якби довелося підніматися трапом цілком голим і вкритим гнійними шанкрами. Лише якась надзвичайна фізична сила могла б змусити мене пропустити цей літак. Я вже так давно перетнув межу звичайної втоми, що починав приємно зживатися з думкою про перманентну істерію. Я відчував, що від найменшого непорозуміння зі стюардесою я або розплачусь, або знавіснію... і здавалося, що жінка це відчула, а тому поводитися зі мною дуже ввічливо.

Коли я зажадав більше кубиків льоду в «Кривавій Мері», вона швиденько принесла ще... а коли в мене скінчилися цигарки, віддала мені пачку з власної сумочки. Здавалося, що вона рознервувалася лише тоді, коли я дістав зі свого ранця грейпфрут і почав розрізати його мисливським ножом. Я помітив, що вона дуже уважно за мною спостерігає, тож спробував до неї усміхнутися.

— Ніколи нікуди не їжджу без грейпфрута, — сказав я.
— Важко знайти хороший — хіба що маєш багато грошей.
Вона кивнула.

Я ще раз показав стюардесі свою криву усмішку, але важко було здогадатися, що в неї на думці. Я знав, цілком можливо, вона вже дала команду винести мене з літака в клітці, щойно ми сядемо в Денвері. Деякий час я не зводив з неї очей, але вона тримала себе в руках.

Коли літак торкнувся посадкової смути, я спав, але від поштовху одразу ж прокинувся. Я подивився у вікно й побачив Скелясті гори. Якого хуя я *тут* забув? Мені стало цікаво. У цьому не було жодного сенсу. Я вирішив якомога швидше зателефонувати моєму адвокату. Нехай перекаже мені грошей, щоб я зміг купити величезного добермана-альбіноса. Денвер — це справжня клірингова палата крадених доберманів; їх привозять сюди з усіх частин країни.

«Якщо я вже тут, — подумав я, — можливо, придбаю собі злого пса». Але спершу — щось від нервів. Щойно літак приземлився, я побіг коридором до аптеки й попросив у працівниці коробку амілонітриту.

Вона завагалася й похитала головою.

— О, ні, — зрештою вимовила вона. — Я не можу продати *його* без рецепту.

— Розумію, — відказав я. — Але, бачите, я сам — *доктор*. Мені не потрібен рецепт.

Аптекарка все ще вагалася.

— Ну... Вам доведеться показати мені якесь посвідчення, — простогнала вона.

— Звісно.

Я вийняв гаманець і дозволив аптекарці побачити поліцейський бейдж, доки шукав свою Церковну дисконтну картку, на якій написано, що я — Доктор Богослов'я, сертифікований настоятель Храму Нової Правди.

Вона уважно її роздивилася й повернула мені. Тепер у її манері відчувалася повага. Її погляд став теплішим. Здавалося, вона захотіла до мене доторкнутися.

— Сподіваюся, Ви вибачите мені, докторе, — сказала вона з милою усмішкою. — Але я зобов'язана була поцікавитися. У нас тут трапляються *справжні виродки*. Усі види небезпечних наркоманів. Ви й не повірите.

— Не переймайтесь, — мовив я. — Я чудово розумію. Але в мене хворе серце, і сподіваюсь...

— Звичайно! — вигукнула аптекарка — а через кілька секунд повернулася з десятком капсул амілонітриту.

Я заплатив, не сперечаючись із приводу церковної знижки. А тоді відкрив коробку й негайно ж на очах у жінки розламав одну капсулу в себе під носом.

— Будьте вдячні, що Ваше серце — молоде й здорове, — сказав я. — Якби я був на Вашому місці, я б ніколи... а... Боже, блядь!.. що? Так, тепер Вам доведеться мені вибачити; відчуваю, як воно накочує.

Я розвернувся й поскакав у напрямку бару.

— Бог вам суддя, свині! — крикнув я до двох морських піхотинців, що вийшли з вбиральні.

Вони поглянули на мене, але нічого не сказали. А я вже реготав, як скажений. Але це не мало жодного значення. Я був просто ще одним йобнутим священиком із хворим серцем. Бляха-муха, здається, мене радо зустрінуть у *Brown Palace*. Я нюхнув ще амілонітриту, і коли дістався

бару, моє серце вже було сповнене втіхи. Я почував себе потворною реінкарнацією Гораціо Елджера... Людиною Руху і очманілим саме настільки, щоб відчувати цілковиту впевненість.

ПРО АВТОРА

ГАНТЕР С. ТОМПСОН (1937 – 2005) – відомий американський журналіст і письменник. Здобув культовий статус серед adeptів контр-культури за свій роман «Страх і відраза в Лас-Вегасі» (1971) та неповторний суб'єктивно забарвлений журналістський стиль, відомий як «гонзо-журналістика».

Гантер Томпсон народився в Луїзвіллі, штат Кентуккі, в сім'ї середнього класу. Дитинство та юність Гантера були затьмарені несподіваною смертю батька, який залишив сім'ю без засобів до існування. Хлопець так і не зміг офіційно закінчити середню школу і навіть потрапив до в'язниці за звинуваченням у пограбуванні. Деякий час відслужив у військово-повітряних силах США, перш ніж перейти в журналістику. Він багато подорожував, в тому числі по Каліфорнії, до Пуерто-Ріко і Бразилії. Врешті на початку 1960-х років оселився в Аспені, штат Колорадо.

Перша міжнародна літературна слава прийшла до Гантера Томпсона після публікації в 1967-му році книжки художнього репортажу про культуру американських байкерів «Ангели пекла: дивна та моторошна сага про злочинні байкерські угруповання» (1967). Аби написати це дослідження, Томпсон цілий рік провів разом із «ангелами», щоб побачити все на власні очі і почути їхні історії від першої особи. Хоча на початку своєї кар'єри Томпсон був доволі традиційним журналістом, після публікації у 1970 році репортажу «Кентуккське Дербі – розвага для розпусників та дегенератів», він став нерозривно асоціюватися з контр-культурою, витворивши власний різновид «нової журналістики», який охрестив «стилем гонзо». Томпсон завжди писав від першої особи, використовуючи свій власний досвід та емоції для забарвлення оповіді. Відходячи від об'єктивного репортажу як головної вимоги журналістики, він прагнув писати з почуттям гумору, барвисто і фантасмагорично, часто перебільшуючи події,

щоб вони виглядали цікавішими.

Роман, якому Томпсон завдячує своїй репутації – «Страх і відраза в Лас-Вегасі: шалена подорож у серце американської мрії» – був вперше опублікований в журналі *Rolling Stone* в 1971-му році, а у книжковому форматі – на рік пізніше. В 1998-му роман екранізував знаменитий британський режисер Террі Гілліам, головну роль (Рауля Дьюка, альтер-его самого автора) у фільмі зіграв Джонні Депп.

Інші відомі твори Гантера Томпсона: «Страх і відраза у виборчому турне 72-го» (1973) – обурливо-дотепний гонзо-репортаж про президентську виборчу кампанію 1972-го року, пронизаний ненавистю та зневагою Томпсона до Річарда Ніксона; «Ромовий щоденник» (1998) – роман, роботу над яким Томпсон розпочав ще далекого 1959-го у віці 22 років, коли працював журналістом у пуерто-ріканській газеті *The San Juan Star*, однак виданий він був лише у 1998-му; «Прокляття Лоно» (1983) – книжка, що постала як результат співпраці Томпсона зі знаменитим американським ілюстратором Ральфом Стедманом; та кілька збірок оповідань і статей.

Виявивши серйозні проблеми зі здоров'ям, у 2005-му році Гантер Томпсон покінчив життя самогубством у віці 67-ми років. Згідно із заповітом, його прах був розсіяний у повітрі вистрілом із гармати.

Літературно-художнє видання

Гантер С. Томпсон

СТРАХ І ВІДРАЗА В ЛАС-ВЕГАСІ

Роман

Переклад з англійської *Геника Белякова*

Головний редактор *Павло Швед*
Літературний редактор *Оксана Торчило*
Коректор *Єва Руда*
Дизайн обкладинки *Варвара Перекрест*
Комп'ютерна верстка *Наталія Дубас*

Підписано до друку 22.12.2015. Формат 84х108/32.
Папір Рато Super. Гарнітура Minion.
Умовн. друк. арк. 7. Наклад 2000 прим.
Зам. № 5-12-1603

Видавництво «Комубук»
01030, м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 16-22
тел. (097) 258-45-47
e-mail: kb@komubook.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4860 від 10.03.2015 р.

Віддруковано ПРАТ «Харківська книжкова фабрика «Глобус»
вул. Енгельса, 11, м. Харків, 61012

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 3985 від 22.02.2011 р.

«Час від часу енергія цілого покоління вибухає одним потужним зосередженим спалахом з причин, які свого часу ніхто насправді не розуміє – і які, якщо озирнутись назад, так і не пояснюють, що ж насправді відбулося», – говорить герой роману Гантера С. Томпсона (1937–2005) «Страх і відраза в Лас-Вегасі» (1972). Ця енергія викликає ейфорію, однак коли вона згасає, то залишає по собі лише сумні, випалені спалахом ландшафти, із якими доводиться якось давати собі раду. Рауль Дьюк, знаменитий гонзо-журналіст та, за його власними словами, «одна з потвор, які втекли від Покоління Кохання», мчить на шикарному червоному кабріолеті разом зі своїм адвокатом-самоанцем пустелею до Лас-Вегаса, переслідуючи те, що видається йому Американською Мрією, однак відкриває для себе лише її темну, бридку сторону. «Страх і відраза в Лас-Вегасі» – це роман про похмілля після шаленої вечірки довжиною в ціле десятиліття, сповнений галюциногенним гумором, сюрреалістичними кошмарами, їдким сарказмом та щемливою ностальгією за прекрасним часом, коли покоління дітей-квітів «неслося на гребені високої та прекрасної хвилі...».

ПЕРША
УКРАЇНСЬКА
ПЛАТФОРМА
КРАУДПАБЛІШИНГУ

www.komubook.com.ua

ISBN 9789669749000

9 789669 749000

90000 >

